

Lietuvos Respublikos
Seimo
trečioji sesija

2017 m. spalio 10 d.
105 ir 106 posėdžiai

Stenogramos

58

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

III (RUDENS) SESIJA

2017 m. spalio 10 d.

Rytinis posėdis Nr. 105

Informaciniai pranešimai	7
Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. spalio 10 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Įstatymo „Dėl Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-994(2) priėmimo tęsinys	8
Šio įstatymo priėmimas	8
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kazachstano Respublikos sutarties dėl asmenų, kuriems paskirta laisvės atėmimo bausmė, ir asmenų, kuriems pritaikytos priverčiamosios medicinos priemonės, perdavimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-1053(2) priėmimo tęsinys	8
Šio įstatymo priėmimas	9
Įstatymo „Dėl Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl geležinkelių jungties „Rail Baltic / Rail Baltica“ plėtros ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-1002(2) svarstymas ir priėmimas	9
Seimo nario J. Razmos kalba	9
Šio įstatymo priėmimas	10
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Arabų Emyratų Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekiimo tarp atitinkamų jų teritorijų ir už jų ribų ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-982(2) svarstymas ir priėmimas	10
Šio įstatymo priėmimas	11
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir PAVB EPS valstybių ekonominės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-871(2) svarstymas ir priėmimas	11
Šio įstatymo priėmimas	11
Įstatymo „Dėl Prisijungimo protokolo prie Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kolumbijos bei Peru prekybos susitarimo, kuriuo atsižvelgiama į Ekvadoro prisijungimą, ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-999(2) svarstymas ir priėmimas	11
Šio įstatymo priėmimas	12
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-970(2)ES svarstymas	12
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 19, 19 ¹ , 19 ² , 55 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 19 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-667(2)ES svarstymas	12
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-275(2) svarstymas	16
Statybos įstatymo Nr. I-1240 6, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-22(3) svarstymas	16
Seimo narės R. Šalaševičiūtės kalba	17
Šeimos stiprinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4255(2) svarstymas	17
Seimo nario A. Syso kalba	18
Seimo nario R. J. Dagio kalba	19
Seimo nario A. Dumbravos kalba	19
Seimo nario R. Šarknicko kalba	20
Seimo nario Ž. Pavilionio kalba	20
Seimo narės R. Budbergytės kalba	21
Seimo nario M. Majausko kalba	21
Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Bieliauskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIIIIP-1153 pateikimas (R. Svetikaitė)	29

Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas S. Bieliauskienės kalba	30
Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas S. Bieliauskienės atsakymai į Seimo narių klausimus	30
Seimo nutarimo „Dėl Danguolės Bublienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIII-1154 pateikimas (R. Svetikaitė)	32
Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas D. Bublienės kalba	32
Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas D. Bublienės atsakymai į Seimo narių klausimus	32
Seimo nutarimo „Dėl Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIII-1155 pateikimas (R. Svetikaitė)	33
Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas G. Juodkaitės-Granskienės kalba	34
Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas G. Juodkaitės-Granskienės atsakymai į Seimo narių klausimus	34
Seimo nutarimo „Dėl Prano Kuconio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIII-1156 pateikimas (R. Svetikaitė)	35
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas P. Kuconio kalba	35
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas P. Kuconio atsakymai į Seimo narių klausimus	36
Seimo nutarimo „Dėl Artūro Ridiko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIII-1157 pateikimas (R. Svetikaitė)	38
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas A. Ridiko kalba	39
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas A. Ridiko atsakymai į Seimo narių klausimus	39
Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Taminsko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIII-1158 pateikimas (R. Svetikaitė)	40
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas A. Taminsko kalba	40
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas A. Taminsko atsakymai į Seimo narių klausimus	40
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamų galimai žemesnės kokybės maisto produktų sudarymo“ projekto Nr. XIII-1145 pateikimas (K. Mažeika)	43
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Naglį Puteikį patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto Nr. XIII-1143 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Šimas)	46
Seimo nario P. Gražulio kalba	47
Seimo nario E. Gentvilo kalba	47
Seimo nario N. Puteikio kalba	47
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-509 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijai ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl žiniasklaidoje paskelbtos informacijos, kad Lietuvos Respublikos Seimo narys Artūras Skardžius galimai gavo asmeninės naudos darydamas poveikį Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir kitų institucijų sprendimams“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-1166 pateikimas (V. Gailius)	48

Vakarinis posėdis Nr. 106

Civilinio kodekso 4.82, 4.83, 4.84 ir 4.85 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto svarstymas	52
Civilinio kodekso 3.214 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-339 svarstymas	52
Tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto antrojo skirsnio ir 10, 11, 13, 16, 18, 23, 24, 29, 30, 33, 34, 36, 37, 38, 40, 43, 44, 46, 47 straipsnių pakeitimo, Statuto papildymo 10 ¹ , 16 ¹ , 29 ¹ , 35 ¹ , 38 ¹ straipsniais ir priedu ir 48 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-4745(3) svarstymas	53

Seimo nario A. Syso kalba	54
Seimo nario V. Bako kalba	55
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Naglį Puteikį patraukti baudžiamojon atsakomybèn ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto Nr. XIIIIP-1143 priëmimo tësiny s	56
Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 2, 12, 14, 15, 19, 21, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4775(2) pateikimas (R. Burokas)	56
Turizmo įstatymo Nr. VII-667 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1139ES ir Civilinio kodekso 6.228 ³ straipsnio, šeštosios knygos XXXV skyriaus trečiojo skirsnio ir Civilinio kodekso priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1140ES pateikimas (R. Burokas)	58
Kino įstatymo Nr. IX-752 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1097 ir Administracinių nusižengimų kodekso 496 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1098 pateikimas (L. Ruokytė-Jonsson)	61
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Naglį Puteikį patraukti baudžiamojon atsakomybèn ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto Nr. XIIIIP-1143 priëmimo tësiny s	66
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4829(2) pateikimas (R. Šalaševičiūtė)	66
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamų galimai žemesnės kokybės maisto produktų sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-1145(2) svarstymas ir priëmimas	69
Seimo nario E. Gentvilo kalba	70
Seimo nario P. Gražulio kalba	70
Seimo narės R. Morkūnaitės-Mikulėnienės kalba	71
Šio nutarimo priëmimas	73
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-509 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijai ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl žiniasklaidoje paskelbtos informacijos, kad Lietuvos Respublikos Seimo narys Artūras Skardžius galimai gavo asmeninės naudos darydamas poveikį Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir kitų institucijų sprendimams“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1166 svarstymas ir priëmimas	74
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	74
Seimo nario P. Gražulio kalba	75
Šio nutarimo priëmimas	76
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1006 pateikimas (A. Kubilienė)	76
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	79

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 105 STENOGRAMA

2017 m. spalio 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja I. DEGUTIENĖ*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas, gerbiamieji Seimo nariai. Pradedame 2017 m. spalio 10 d., antradienio, plenarinį posėdį. Prašau registruotis.

Užsiregistravo 89 Seimo nariai.

Gerbiamieji kolegos, prieš pradėdant mūsų darbotvarkės svarstymą ir tvirtinimą, leiskite pasidžiaugti, pasveikinti mūsų jauną kolegą, palinkėti sėkmės ir didžiulio entuziazmo darbuose. Aš kalbu apie M. Adomėną, kuris taip neseniai šventė savo gražų gimtadienį. (*Plojimai*)

10.01 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiamieji kolegos, noriu paskelbti. Kiekvieną mėnesį pagal Seimo statutą yra skelbiama nauja balsų skaičiavimo grupė. Maloniai pranešu, kad dabar, spalio 10 dieną–lapkričio 10 dieną, balsų skaičiavimo grupė sudaroma, pakviečiant į būsimus darbus V. Alekną, J. Jarutį, L. Kasčiūną, R. Sinkevičių, L. Talmontą ir R. Žemaitaitį. Tai tokia balsų skaičiavimo grupė. Ar galime pritariti šiai grupei? Galime bendru sutarimu.

10.02 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. spalio 10 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pirmasis mūsų klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar yra pasiūlymų dėl mūsų šios dienos darbotvarkės? Prašau, gerbiamas kolega D. Kreivys.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Norėčiau frakcijos vardu paprašyti išbraukti iš darbotvarkės Infrastruktūrų reguliavimo tarnybos įstatymą štai dėl kokių priežasčių. Pirmiausia, jeigu žvilgtelsime konceptualiai, šitas įstatymas tikrai yra prastai paruoštas, nes mes į vieną krepšį sudedame obuolius, kriaušes ir apelsinus. Pirmiausia, infrastruktūros reguliuotojas, kuris atsakingas už monopolinkų reguliavimą rinkoje, yra kartu sudėtas su inspekcijomis, Energetikos inspekcija ir kitomis, priskirtos funkcijos, kurios tikrai nebūdingos reguliuotojui, kaip kibernetinė sauga, nėra aiškiai išskirti, surašyti tikslai, nėra aiškiai apibrėžtos funkcijos, nėra aiškiai apibrėžtos teisės. Aš galėčiau labai ilgai kalbėti, nes tikrai dėl šio reikalo turiu pakankamą kompetenciją. Mes siūlome, kad atskirai reikia Vyriausybei prie jo prisėsti, galbūt pasitarti plačiau.

PIRMININKĖ. Supratau, kolega. Jeigu teisingai supratome, jūs siūlote išbraukti Infrastruktūrų reguliavimo įstatymo projektą ir kartu 28 lydimojusius teisės aktus. Tai yra pasiūlymas frakcijos vardu. Registruojamės ir dėl to balsuosime.

Kitas pasiūlymas yra G. Landsbergio. Prašom.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke...

PIRMININKĖ. Kolegos, labai triukšminga mūsų šiandienos plenarinio posėdžio pradžia. (*Skambinama varpeliiu*) Labai prašau tylos! Kalba G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Dėl D. Šakalienės rezervinio 6 klausimo, dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo pakeitimo. Vakar įregistruotas ir mano įstatymo pakeitimas lygiai to paties įstatymo. Prašyčiau įtraukti abu kartu – ir mano projektą, ir D. Šakalienės.

PIRMININKĖ. Ačiū, išsiaiškinsime. Jeigu dar nėra, kaip mane informuoja, Teisės departamento išvados, galbūt galėsime sutarti. Jūsų pasiūlymą gal galime performuluoti kitaip, kad rezervinį 6 klausimą, jeigu Seimas sutiktų, galbūt būtų galima svarstyti ketvirtadienį.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Taip, būtent.

PIRMININKĖ. Gerai. Daugiau pasiūlymų. V. Kamblevičius. Prašom.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu prašau į rezervinius klausimus įtraukti Seimo nutarimo „Dėl paramos nuo liūčių nukentėjusiems ir (be abejonės) nuostolių patyrusiems ūkininkams plano patvirtinimo“ projektą Nr. XIIIIP-1184. Kokia situacija Lietuvoje? Niekas neatsimena, kokia krizinė situacija žemės ūkyje...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau pasiūlymų nėra. Gerbiamieji Seimo nariai, mums reikia apsispręsti dėl pateiktų pasiūlymų. Pirmasis pasiūlymas buvo išbraukti iš darbotvarkės pateikiamą įstatymo projektą Nr. XIIIIP-118 ir 28 lydimuosius teisės aktus, kuriuos turėtų pateikti Ž. Vaičiūnas, nes siūlo frakcija. Prašom apsispręsti ir balsuoti. Kas už tai, balsuojate, kad išbrauktume iš darbotvarkės minėtus įstatymų projektus, kas turite kitą nuomonę, spaudžiate kitus mygtukus.

Dėkoju. Balsavo 104 Seimo nariai: už išbraukimą – 83, prieš – 8, susilaikė 13. Įstatymų projektai, t. y. darbotvarkės klausimas 2-4a ir t. t., projektas Nr. XIIIIP-118 ir lydimieji įstatymų projektai išbraukiami iš darbotvarkės.

Kitas pasiūlymas buvo G. Landsbergio, kad rezervinis 6 klausimas, t. y. Valstybinės kalbos komisijos įstatymo projektas, būtų svarstomas kartu su jo taip pat įregistruotu kitu – analogišku Valstybinės kalbos komisijos įstatymo projektu ir kad tai darytume ketvirtadienį. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Rezervinis 6 klausimas braukiamas iš darbotvarkės.

Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ pasiūlė išbraukti Seimo nutarimo projektą Nr. XIIIIP-1184, tačiau, gerbiamieji kolegos... ne išbraukti, o įrašyti į darbotvarkę. Tačiau nėra Teisės departamento išvados ir mes šiandiena negalime įrašyti. Jeigu kolegos neprieštaraus ir bus Teisės departamento išvada, galėtume galbūt ketvirtadienį? Sutarėme.

Galime darbotvarkę tvirtinti bendru sutarimu? Galime bendru sutarimu. Dėkoju.

10.08 val.

Įstatymo „Dėl Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-994(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – įstatymo „Dėl Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-994(2). Priėmimas. Gerbiamieji Seimo nariai, noriu priminti jums, kad praėjusį posėdį mes išklausėme nuomonės ir tiesiog pritrūko mūsų balsų, nes, norint ratifikuoti įstatymo projektus pagal mūsų Statuto 181 straipsnį, reikia, kad už tai balsuotų daugiau kaip pusė Seimo narių, ne mažiau kaip trys penktadaliai Seimo narių... tai yra du penktadaliai Seimo narių pritartų ratifikuojamam įstatymui. Dabar prašau apsispręsti, nuomonės buvo išsakytos, liko tik balsavimas, ir balsuoti dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-994(2). Skelbiu balsavimą dėl įstatymo „Dėl Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio ratifikavimo“ projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys ir vienbalsiai 101 pritarė minėtam įstatymui, kurį skelbiu priimtą. (Gongas)

10.09 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kazachstano Respublikos sutarties dėl asmenų, kuriems paskirta laisvės atėmimo bausmė, ir asmenų, kuriems pritaikytos priverčiamosios medicinos priemonės, perdavimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-1053(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kazachstano Respublikos sutarties dėl asmenų, kuriems paskirta laisvės atėmimo bausmė, ir asmenų, kuriems pritaiky-

tos priverčiamosios medicinos priemonės, perdavimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-1053(2). Taip pat liko tik balsavimas, todėl prašau apsispręsti ir balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai, vienbalsiai 97 pritaria įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1053(2). Jį skelbiu priimtą. (*Gongas*)

10.10 val.

Įstatymo „Dėl Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl geležinkelių jungties „Rail Baltic / Rail Baltica“ plėtros ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-1002(2) (svarstymas ir priėmimas)

Mūsų darbotvarkės 1-4 klausimas – įstatymo „Dėl Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl geležinkelių jungties „Rail Baltic / Rail Baltica“ plėtros ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-1002(2). Svarstymas. Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pranešėją J. Bernatonį pateikti komiteto išvadą.

J. BERNATONIS (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos Seimo nariai, komitetas apsvarstė šį projektą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju Užsienio reikalų komiteto pranešėjui. Kviečiu Ekonomikos komiteto išvadą paskelbti J. Razmą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, Ekonomikos komitetas pritarė projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju Europos reikalų komiteto išvadą prašau paskelbti G. Kirkilą. Prašom, gerbiamasis pirmininke.

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Europos reikalų komitetas, vienam susilaukius, pritarė projektui. Kviečiu pritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetų išvados paskelbtos.

Diskusija. Kviečiu J. Razmą. Jums skiriamos penkios minutės.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, galbūt, prieš ratifikuojant šį trijų Baltijos šalių vyriausybių susitarimą, ir nėra daug erdvės diskusijai, nes nemanau, kad atsirastų čia salėje Seimo narys, kuris rastų argumentų, kad susitarimo projekto galima neratifikuoti. Bet prieš darant šį žingsnį, norisi išsakyti keletą galbūt tokių apgailestavimų, kodėl būtent tik tokį susitarimą mes šiandien turime. Tikrai su gerokai didesniu entuziazmu ir džiugesiu mes ratifikuotume susitarimą, kuris būtų ne trijų šalių, o keturių, kur greta Lietuvos, Latvijos ir Estijos būtų įrašytas ir Lenkijos pavadinimas, nes tik tokiu atveju mes galėtume būti pakankamai tikri, kad tas projektas tikrai bus gyvybingas, kad jis iš tikrųjų yra nuo Talino iki Varšuvos ir toliau. O kai tik trims Baltijos šalims susitarus, kaip suprantame, tai yra europinė geležinkelio vėžė Talinas–Šeštokai. Žinoma, susitarime yra paminėta būtinybė, kad ir toliau nuo Lenkijos ir Lietuvos sienos iki Varšuvos einanti jau dabar europinio standarto geležinkelio bėgių atkarpa pagal techninius parametrus turi būti modernizuojama. Bet čia yra tų trijų kitų šalių geras noras, o ne Lenkijos įsipareigojimas tai padaryti. Žinoma, pastaruoju metu mes girdime ir matome tam tikrų ženklų, kad Lenkija supranta to projekto svarbą mums ir galbūt priims reikiamus sprendimus, bet, kaip minėjau, susitarimo lygio garantijų čia, deja, mes negalime fiksuoti.

Dėl ko dar reikia apgailestauti, jau čia apeliuojant į dabartinę mūsų Vyriausybę ir susisiekiimo ministrą. Tenka apgailestauti, kad šiame susitarime nėra išsprendžiamas jau pastatytos europinės geležinkelio vėžės nuo Kauno iki Lietuvos ir Lenkijos sienos įteisinimas. Taip, tai nėra vėžė, kuri garantuoja 240 kilometrų per valandą tą maksimalų numatytą greitį, bet ji yra ir gali būti pakankamai greita. Manau, būtų daug racionaliau ją pripažinti ir įteisinti, o ne palikti klausimą atvira, kad galbūt šalia jos turės būti statoma lygiagrečiai tiesesnė vėžė. Tai įsivaizduojame, kokie tai papildomi kaštai. Bet, deja, mūsų derybininkams nepavyko to klausimo išspręsti, nors dėl dabar tos minėtos egzistuojančios vėžės statybos buvo gauti reikiami suderinimai ir kitų Baltijos šalių pritarimai.

Žinoma, paties susitarimo vien pesimistinėmis spalvomis nereiktų piešti. Jame vis dėlto yra konkretus išpareigojimas, kad europinės vėžės statyba turi būti baigta ir pradėti funkcionuoti 2025 metais. Jame užfiksuotas siekis turėti panašų kaip dabar 85 % europinį finansavimą ir netgi numatyta galimybė atsisakyti to susitarimo ir projekto įgyvendinimo, jeigu tas finansavimas būtų gerokai sumažintas, bet manykime, kad to neprisireiks. Žinoma, susitarime lieka gana daug tokių abstrakčiai parašytų dalykų ir nėra viso aiškumo, pavyzdžiui, ir dėl statybos reikalų, kiek tai priklausys nuo atskirų šalių ir jų įgaliotų subjektų ir kiek tai priklausys nuo bendrosios įmonės. Tikiuosi, kad tie klausimai geriausiu būdu bus išspręsti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš po svarstymo? Niekas nenori kalbėti. Bendru sutarimu galime pritarti? Galime.

Ar galime pritarti ypatingai skubai? (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu? Galime. Dėkoju. Priėmimas. Nuomonės už, nuomonės prieš. Nuomonė už – M. Majauskas. Prašom, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju pirmininkei. Iš tikrųjų tikiu, kad mes bendru sutarimu pritarsime šiam projektui, jis tikrai yra labai svarbus. Bet aš dar kartą noriu atkreipti dėmesį, kad projekto reikšmė ir svarba yra ne sujungti tris Baltijos šalis ir net ne Vilnių sujungti su Varšuva, bet Vilnių su Berlynu. Ir jeigu monetarinės politikos požiūriu Lietuva gana sėkmingai integravosi su Europos Sąjunga, prekybos požiūriu taip pat labai sėkmingai integruojasi, net energetiniu požiūriu mes darome labai reikšmingus žingsnius integruotis, o susisiekimo požiūriu mes per šimtą metų nelabai kaip pasistūmėjome, jeigu kalbėtume apie geležinkelį. Aš labai kviečiu pritarti ir kalbėti ne tik apie susisiekimą tarp trijų Baltijos valstybių, bet ir Vilniaus ir Berlyno sujungimą. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – Ž. Pavilionis. Prašom.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Taip pat norėčiau pritarti susitarimui ir taip pat kritikai, kurią gerbiamas J. Razma išsakė susitarimo atžvilgiu, paminėdamas dar vieną dalyką, kuris buvo pasirodęs spaudoje, kad Lietuva dažnai kaltinama dėl neefektyvaus „Rail Balticos“ lėšų naudojimo, ką dažnai kalba „Rail Balticos“ vadovybė iš Rygos. Aš tikiuosi, kad ministras R. Masiulis atsižvelgs į tą kritiką ir pabandys ištirti tuos faktus, bent jau pasirodžiusius spaudoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – K. Glaveckas. Prašom, kolega.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, aš buvau nusitaikęs lyg ir siūlyti balsuoti prieš. Bet pagrindinis motyvas vis dėlto yra tas, kad mūsų projektas, kurį mes čia vystome, žiūrint į jį iš dabartinių tradicijų, kokie yra geležinkelio pasiekimai toje pačioje Kinijoje arba Europoje, Vakarų Europoje, tai labiau primena tokį gurguolinį transportą. Nes tai, ką mes planuojame, kad traukinio vidutinis greitis pasieks 160 kilometrų, ir dar neaišku, koku greičiu jis Lenkijoje važiuos, tai rodo visišką tam tikrą fiasko mūsų to projekto. Beje, ir komisarė šiandien kalbėjo apie tą variantą, kada mes, nepaisant to, kad nesugebėjome įgyvendinti šito projekto, dar, be to, išgriovėme visą gabalą geležinkelio, kai tokios geležinkelių ardymo tradicijos apskritai nėra Europoje. Pritardamas tam manau, kad mes geriausiu atveju išnaudojome labai nedidelę dalį to potencialo, kurį turime, apie kurį kalbėjo Mykolas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Kaip ir sakiau, vienas straipsnis. Prašome balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 96, prieš nėra, susilaikė 1. Susitarimas dėl geležinkelių jungties „Rail Baltic“ plėtros ratifikavimo priimtas. (*Gongas*)

10.21 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Arabų Emyratų Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekimo tarp atitinkamų jų teritorijų ir už jų ribų ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-982(2) (svarstymas ir priėmimas)

Skelbiu kitą mūsų darbotvarkės klausimą – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Arabų Emyratų Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekimo tarp atitinkamų jų teritorijų ir už jų ribų ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-982(2). Svarstymas.

Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pranešėją. Gerbiamojo E. Vareikio nematau. Pirmininkas J. Bernatonis. Paskelbkite Užsienio reikalų komiteto išvadą.

J. BERNATONIS (*LSDPF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, mieli kolegos, Užsienio reikalų komitetas bendru sutarimu pritarė šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją A. Baurą pateikti komiteto išvadą.

A. BAURA (*LVŽSF*). Ponia posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, šių metų rugsėjo 20 dieną Ekonomikos komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė šį įstatymo projektą ir bendru sutarimu jam pritarė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Svarstymo stadijoje nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu? Galime. Ar galime pritarti ypatingai skubai ir šiandieną priimti? Galime. Dėkoju už bendrą sutarimą.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra. Dėl viso įstatymo projekto. Norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai ir vienbalsiai 92 skelbia, kad įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-982(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.23 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir PAVB EPS valstybių ekonominės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-871(2) (svarstymas ir priėmimas)

Skelbiu kitą mūsų darbotvarkės klausimą – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir PAVB EPS valstybių ekonominės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-871(2). Svarstymas. Užsienio reikalų komiteto išvadą prašau paskelbti R. Miliūtę. Prašau, kolege.

R. MILIŪTĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Labas rytas, gerbiami kolegos. Užsienio reikalų komitetas bendru sutarimu pritarė iniciatorių pasiūlytam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjai. Kitų komitetų išvadų nėra. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Svarstymo stadijoje norinčių kalbėti už ir prieš taip pat nėra. Galime sutarti bendru sutarimu? Pritarta? Galime. Ar galime pritarti ypatingai skubai? Ačiū. Pritariame ypatingai skubai.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš priėmimo stadijoje. Norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 93, prieš – 1, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-871(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.25 val.

Įstatymo „Dėl Prisijungimo protokolo prie Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kolumbijos bei Peru prekybos susitarimo, kuriuo atsižvelgiama į Ekvadoro prisijungimą, ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-999(2) (svarstymas ir priėmimas)

Skelbiu darbotvarkės 1-7 klausimą – įstatymo „Dėl Prisijungimo protokolo prie Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kolumbijos bei Peru prekybos susitarimo, kuriuo atsižvelgiama į Ekvadoro prisijungimą, ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-999(2). Svarstymas. Užsienio reikalų komiteto išvadą prašau paskelbti R. Miliūtę. Prašom.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Šiam įstatymo projektui komitetas taip pat pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjai. Ekonomikos komiteto išvadą prašau paskelbti E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (LSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Ekonomikos komitetas svarstė. Įvertindamas, kad iš esmės jau egzistuoja susitarimas su Kolumbija ir Peru, o Ekvadoras vėluodamas prisijungė, tai tiesiog išsiplėčia susitariančių šalių ratas, naudingas abiem pusėms, taip sakant, Lotynų Amerikos šalims ir Europos Sąjungai, liberalizuoja tarpusavio prekybą, Ekonomikos komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? Galime. Ar galime pritarti ypatingai skubai? Galime.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti.

Atsiprašau, Ž. Pavilionis. Prašom, kolega.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš tik vieną repliką. Visiškai pritariu šiam susitarimui ir tiesiog noriu priminti, kad turime dar vieną labai svarbų susitarimą dėl laisvos prekybos su Kanada, įstigusį Sveikatos reikalų komitete. 38 mln. į rinką, eksportas didėja, ir mes kažkodėl tą klausimą mariname Seime dėl visiškai neteisingų argumentų. Noriu priminti savo kolegoms Seime, kad paspartintų ratifikavimą.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų pastabą. O dabar balsuojame dėl šio ką tik paskelbto įstatymo projekto Nr. XIIIIP-999(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai. Vienbalsiai 99 pritarė minėto įstatymo priėmimui. (*Gongas*)

Kolegos, ratifikavome šešis įstatymų projektus. Atitinkamai tuos, kurie buvo, kaip pastebėjo, neratifikuoti, manau, komitetai svarstys.

10.28 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-970(2)ES (svarstymas)

Skelbiu darbotvarkės 1-8 klausimą – Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-970(2). Aplinkos apsaugos komiteto pirmininką K. Mažeiką kviečiu pateikti komiteto išvadą.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas svarstė Aplinkos apsaugos įstatymo 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Tai yra Europos Sąjungos direktyvos perkėlimo spragų ištaisymo redakcinio pobūdžio įstatymas. Aplinkos apsaugos komitetas pritarė šiam projektui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pirmininkui. Galite atsisėsti. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Pasiūlymų tai pat nesame gavę. Nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra. Galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Galime bendru sutarimu. Dėkoju.

10.30 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 19, 19¹, 19², 55 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-667(2)ES (svarstymas)

Skelbiu kitą mūsų darbotvarkės 1-9 klausimą – Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 19, 19¹, 19², 55 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 19³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-667(2). Svarstymas. Prašau pateikti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą. Kviečiu pirmininką K. Mažeiką.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, vėlgi lygiai taip pat yra redakcinio pobūdžio pataisymai. Gavome Teisės departamento bei kelių žemės ūkio organizacijų pasiūlymus ir pastabas, kurias apsvairstėme ir atsižvelgėme. Komitetas projektui pritarė bendru sutari-

mu. Balsavome dėl atskirų Kaimo reikalų komiteto pasiūlymų, daugumai jų pritarėme arba pritarėme iš dalies, kai kuriems negalėjome pritarti, nes tai prieštaravo išdėstytiems punkтам. Prašau jūsų pritarimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Gaidžiūną. Kaimo reikalų komiteto išvada. Nėra A. Gaidžiūno. Komiteto pirmininkas A. Stančikas pateiks Kaimo reikalų komiteto išvadą. Prašau, gerbiamasis kolega.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, gerbiamieji kolegos, Kaimo reikalų komitetas pritarė iniciatorių Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 19, 19¹, 19², 55 straipsnių... įstatymams. Aplinkos apsaugos komiteto projektą tobulinti, atsižvelgti į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir Kaimo reikalų komiteto išvadą bei pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Dėkoju jums. Kviečiu pagrindinio komiteto pranešėją K. Mažeiką. Aptarsime gautus pasiūlymus, dėl kurių, manau, reikės ir balsuoti. Dėl 1, 2 ir 3 straipsnių pasiūlymų nebuvo gauta. Dėl 4 straipsnio yra gautas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas. Ar Kaimo reikalų komiteto pirmininkas galėtų jį pristatyti? 4 straipsnis. Jūsų, Kaimo reikalų komiteto, pasiūlymas – taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Kaimo reikalų komitetas siūlė pritarti. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Ne. Čia Aplinkos apsaugos komitetas siūlė nepritarti ir turi savo poziciją, bet jūs turėtumėte šitą pasiūlymą pristatyti, tada mes išgirsime Aplinkos apsaugos komiteto nuomonę ir apsispręsimė balsuodami. Tai yra 4 straipsnio – 19¹ straipsnio pakeitimas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). 19¹ straipsnis – taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas. Apie tai yra kalbama?

PIRMININKĖ. Taip. Jūs siūlėte įrašyti suderinę su Žemės ūkio ir Ūkio ministerijomis.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Taip, šituo atveju yra mūsų pasiūlymas, kad dalyvautų ir Žemės ūkio ministerija, ir Ūkio ministerija, kad būtų platesnis šito klausimo svarstymas ir būtų išdėstytos nuomonės.

PIRMININKĖ. Supratome. Pateikite Aplinkos apsaugos komiteto poziciją, kodėl nepritariate.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti, nes įstatyme tikrai nėra tikslinga nustatyti prievolės derinti su kitais ministrais, nes visi klausimai, susiję su kitų institucijų kompetencija, derinami su kompetentingomis institucijomis Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka arba vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymu. Taigi manome, kad tai yra perteklinis siūlymas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėl Kaimo reikalų komiteto pasiūlymo norinčių kalbėti už, prieš nėra. Šiuo atveju reikia balsuoti. Kas pritariate Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui, kad reikia įrašyti Žemės ūkio ir Ūkio ministerijas, kam Aplinkos apsaugos komitetas nepritarė? (*Šurmuly salėje*)

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 44, prieš – 10, susilaikė 32. Pasiūlymui pritarta.

Kitas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas, jam Aplinkos apsaugos komitetas pritarė iš dalies. Ar Kaimo reikalų komitetas sutinka su tokia pozicija?

A. STANČIKAS (LVŽSF). Sutinkame.

PIRMININKĖ. Sutinka. Todėl nesvarstysime.

Dar vienas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas, galbūt daugiau techninio pobūdžio. Čia buvo pritarta komitetui iš dalies. Jūs sutinkate?

A. STANČIKAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Sutinkate. Ir dar vienas jūsų pasiūlymas – dėl planuojamų įrenginio esminių pakeitimų numatoma pakeisti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą... ir toliau 5 punkte, jam Aplinkos apsaugos komitetas nepritarė. Prašom, gerbiamas Stančikai, pateikti savo pasiūlymą, šiuo atveju komiteto pasiūlymą.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Tai yra 19² straipsnis – dėl planuojamų integruotų esminių pakeitimų numatoma pakeisti taršos leidimą ir nėra parengta atrankos išvados dėl poveikio aplinkai vertinimo arba sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos.

PIRMININKĖ. Aplinkos apsaugos komiteto nuomonė yra nepritarti. Prašom argumentuoti.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Mes siūlome nepritarti, nes nėra atrankos išvados dėl poveikio aplinkai vertinimo arba sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos, pagal kurią planuojama ūkinė veikla galima pasirinktoje vietoje, arba ši išvada ar sprendimas nebegalioja, jei išvada ar sprendimas yra

privalomi tam, kad būtų išduotas ar pakeistas TIPK leidimas, išskyrus atvejus, kai buvo išduotas statybą leidžiantis dokumentas, leidimas naudotis žemės gelmių ištekliais. Šiam sprendimui šiūlome nepritari.

PIRMININKĖ. Norinčių kalbėti dėl Kaimo reikalų komiteto pasiūlymo už, prieš nėra. Prašome apsispręsti ir balsuoti. Tie, kurie balsuojate už, vadinasi, pritariate Kaimo reikalų komiteto pasiūlytai redakcijai, kurie balsuojate prieš arba susilaikote, pritariate Aplinkos apsaugos komiteto pozicijai, nes Aplinkos apsaugos komitetas nepritaria Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui.

Balsavo 81 Seimo narys: už Kaimo reikalų komiteto pasiūlymą – 33, prieš – 13, susilaikė 35. Lieka Aplinkos apsaugos komiteto pateikta pozicija.

Kitas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas dėl žodžio – išbraukti „pakeistas TIPK“, jau mes balsavome, pritarėme. Pritarta iš dalies. Dėl to negrįžtame. (*Šurmulyš salėje*)

Kitas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas dėl šito straipsnio. Gerbiamas Stančikai, prašome pristatyti. Jūs siūlote išbraukti iš 2 punkto – išduotame leidime nustatytos sąlygos ir terminai.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Paklydau jau aš tarp šitų popierių...

PIRMININKĖ. 19¹ straipsnio 11 dalies 2 punktas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). 19... Atsiprašau, pasimečiau tarp popierių.

PIRMININKĖ. Birželio 21 dienos jūsų, Kaimo reikalų komiteto, pasiūlymas, kuriame yra kalbama apie TIPK leidimą, kad turi būti pakeistas, kai yra bent viena iš šių sąlygų. Ir siūlėte išbraukti 2 dalį.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). 7 puslapyje, kolega.

PIRMININKĖ. Taip, taip.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Šiek tiek paklydau tarp šitų popierių.

PIRMININKĖ. Taip, jūsų komiteto daug pasiūlymų, aš suprantu. 7 puslapyje, kaip jūs sakėte, 2 dalis. Gal padėkime? (*Balsai salėje*) Ar suradote? Kaimo reikalų komitetas siūlė išbraukti „išduotame TIPK leidime nustatytos sąlygos ir terminai, kuriems esant TIPK leidimas turi būti pakeičiamas“.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Taip, pakeičiamas.

PIRMININKĖ. Suradote?

A. STANČIKAS (LVŽSF). Keičiamas 19¹ straipsnio 11 dalies 2 punktas buvo paliktas, nepakeistas (taip, kaip yra dabar galiojančioje redakcijoje), ši nuostata taikoma iki 19¹ straipsnio įsigaliojimo išduoties leidimams, kuriems tuo metu galioję reikalavimai leido į patį TIPK leidimą įrašyti reikalavimą (sąlygą) jį pakeisti iki tame leidime nurodytos datos.

PIRMININKĖ. Ačiū. J. Liesys nori pritari Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui. (*Šurmulyš salėje*) Atsiprašau, dėl vedimo tvarkos gerbiamas E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Nors ir perskaitė komiteto pirmininkas pažodžiui, bet taip perskaitė, kad aš nesupratau esmės. Nežinau, kaip frakcijai balsuoti. Gal galima paprastais žodžiais? (*Juokas, šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Aš manau, perskaitė nuoširdžiai. Ir dabar pakomentuos Aplinkos apsaugos komiteto poziciją.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Aš tik galiu pasakyti, kad išties, ką Kaimo reikalų komiteto pirmininkas minėjo... (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos! Labai didžiulis triukšmas, todėl ir negirdime, ir nesuprantame. Prašom, K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, kolegos, už kantrybę. Išties, ką Kaimo reikalų komiteto pirmininkas paminėjo, ką mes ir akcentuojame, kad kaip ir dabar, taip ir yra galiojančioje redakcijoje, ir siūlome nekeisti, neišbraukti šios formuluotės, palikti būtent taip, koks yra tas 2 punktas, nes reikalavimai ir yra išduoti, pakeisti tas sąlygas iki nurodytos datos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Liesys paaiškina, kodėl reiktų pritari Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui.

J. LIESYS (LSF). Aš nenoriu aiškinti, aš tik noriu įvesti, kaip pasakyti...

PIRMININKĖ. Aiškumą.

J. LIESYS (LSF). ...negalima senų nuostatų keisti naujomis ir griauti senąją. Kas lieka, tas ir lieka, tai, ką siūlo Kaimo reikalų komitetas, todėl reikia jam pritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jeigu kolegos G. Steponavičius, gerbiamas Jovaiša kalbėtų truputį tyliau arba nueitų į salės galą pasitarti, mes viską tada galėtume girdėti.

Skelbiu balsavimą. Kas pritariate Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui, balsuojate už (šiam pasiūlymui nepritarė Aplinkos apsaugos komitetas), vadinasi, kas palaikote Aplinkos apsaugos komiteto nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 91 Seimo narys. Už Kaimo reikalų komiteto pasiūlymą balsavo 36, už Aplinkos apsaugos komiteto, t. y. prieš balsavo 10, susilaikė 45. Lieka Aplinkos apsaugos komiteto išsakyti argumentai ir jų nuomonė nepritari.

Kitas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Ar sutinka Kaimo reikalų komitetas?

A. STANČIKAS (LVŽSF). Sutinkame.

PIRMININKĖ. Sutinkate, dėkoju. Ir dar vienas jūsų pasiūlymas, ilgas pasiūlymas dėl 4 straipsnio. Aplinkos apsaugos komitetas nepritarė. Prašome pristatyti. Aštuntas puslapis.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Jis yra iš tikrųjų gana ilgas ir galbūt pabaigoje aš vis dėlto pabandyčiau perskaityti. „Aplinkos ministro įgaliotai institucijai priėmus sprendimą dėl prievolės pakeisti TIPK leidimą, jei TIPK leidimo turėtojas per sprendime nustatytą terminą nesumažina įrenginio gamybos apimčių ir (ar) emisijų iki išduoto TIPK leidimo...“ Esmė yra ta, kad, vienu žodžiu, yra įspėjimas ir yra duotas tam tikras terminas, per kurį turėtų vis dėlto susitvarkyti. Jeigu nesusitvarko, tada, aišku, yra visai kiti sprendimai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aplinkos apsaugos komiteto nuomonė – nepritari. Prašome pasakyti argumentus.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Taip, išties, ką Kaimo reikalų komiteto pirmininkas minėjo, tai kiti sprendimai. Bet šiuo atveju šitas pasiūlymas pažeidžia minėtą direktyvą, nes susiaurina jos nuostatas, todėl siūlome tikrai nepritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už komiteto pasiūlymą norinčių kalbėti nėra. Prašome apsispręsti ir balsuoti. Balsuojantys už balsuoja už Kaimo reikalų komiteto nuomonę, pasiūlymą, o balsuojantys prieš arba susilaikę palaiko Aplinkos apsaugos komiteto poziciją. Aplinkos apsaugos komitetas nepritarė.

Balsavo 82 Seimo nariai: už pasiūlymą – 28, prieš – 7, susilaikė 46. Kaimo reikalų komiteto pasiūlymui nepritari.

Dėl 5 straipsnio yra gautas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas, kuriam Aplinkos apsaugos komitetas pritarė iš dalies. Ar komitetas sutinka?

A. STANČIKAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gautas kitas pasiūlymas. Mes jį, beje, ir aptarėme dėl pakeisto žodžio „išbraukimas“, pritari iš dalies. Neprašome balsuoti.

Ir dar vienas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas. Dabar noriu atsiklausti, ar tai nėra tapatu tam, ką mes jau aptarėme? (*Balsas salėje: „Taip, taip.“*) Čia dėl 5 straipsnio – 19² straipsnio pakeitimo nauja dalimi, nauju 5 punktu.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Čia buvo mūsų... Galiu įsiterpti?

PIRMININKĖ. Čia yra nauja redakcija, kuriai mes jau nepritarėme?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Taip, mes nepritarėme ir siūlome išdėstyti formuluotę taip, kaip nurodyta 4 punkte

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, kadangi jau anksčiau nepritarėme, tai dabar nebebalsuojame. Daugiau pasiūlymų dėl 5 straipsnio nebuvo. Dėl 6 straipsnio nėra. 7 straipsnis. Nėra. 8 straipsnis. Nėra. 9 straipsnis. Nėra. O pabaigoje Kaimo reikalų komiteto pritari iš dalies. Dėkoju Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkui. Aptarėme visus Kaimo reikalų komiteto pasiūlymus.

Svarstymo stadijoje dėl viso įstatymo projekto nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra, prašome balsuoti. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, yra norinčių kalbėti. R. Sinkevičius – nuomonė prieš.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš esmės aš nesu prieš siūlomą įstatymo atskirų straipsnių visumą ir pataisas, kurias siūloma priimti. Tačiau kai kas man kelia nerimą. Anksčiau taršos leidimą, pavyzdžiui, energetinėms įmonėms reikėjo gauti, jeigu galingumai viršijo 20 megavatų, o dabar reikės gauti, esant 1 megavatui. Kitaip sakant, taršos

leidimų gavėjų ratas yra išplečiamas, o tas sunkina tam tikras verslo sąlygas. Na, su tuo galbūt būtų galima susitaikyti, tačiau jeigu taršos leidimas už tam tikrus pažeidimus yra atimamas, panaikinamas, vadinasi, įmonė negali veikti ir ji galės veikti tik po pusės metų, nes iki to laiko negalės kreiptis dėl taršos leidimo atnaujinimo, nors iškeltus trūkumus arba pažeidimus ji pašalino anksčiau.

Mano supratimu, yra neteisinga. Jeigu yra atimamas leidimas ir trūkumai pašalinami, tai įmonė galėtų kreiptis tuojau pat. Tai štai tokie niuansai. Mano supratimu, jie ne pagerina verslo sąlygas, o priešingai – sukelia tam tikrus trukdžius vystytis verslui, tęsti savo gamybinę veiklą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – K. Mažeika. Prašau, kolega.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Išties kolegai aš tik noriu oponuoti, nes būtent mes ir pataisėme šiame įstatyme taršos leidimus, kad nereikėtų laukti pusės metų, jeigu matėte pataisą, tai taršos leidimas išduodamas tada, kai būna pašalinama priežastis, dėl ko jis buvo sustabdytas arba panaikintas. Manau, ir pačiam verslui tai yra aiškumas ir tikrai motyvacija kuo greičiau susitvarkyti padarinius ir vėl pradėti dirbti. Čia tikrai palengvinama, o ne pasunkinama. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už išsakytas nuomones. Apsisprendžiame ir balsuojame dėl Aplinkos apsaugos įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 68, prieš nėra, susilaikė 21. Po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-667(2) pritarta.

10.51 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-275(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-275(2). Prašau Aplinkos apsaugos komiteto pranešėją P. Nevulį pateikti komiteto išvadą. Prašau, kolega.

P. NEVULIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, šis klausimas buvo svarstytas Aplinkos apsaugos komitete. Buvo gauta įvairiausių pastabų, jos buvo apsvarstytos, tiek pateiktos Kanceliarijos Teisės departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Europos teisės departamento ir Vyriausybės, į visas pastabas buvo atsižvelgta. Už balsavo 7, susilaikė 2. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pateiktą išvadą. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Pasiūlymų, kaip jau ir minėjo, nebuvo gauta.

Svarstymo stadija. Nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu? Galime bendru sutarimu. Bendru sutarimu mes pritarėme Teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektui po svarstymo.

10.53 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 6, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-22(3) (svarstymas)

Mūsų darbotvarkės 1-11 klausimas – Statybos įstatymo Nr. I-1240 6, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-22(3). Kviečiu Aplinkos apsaugos komiteto pranešėją K. Bacvinką pateikti komiteto išvadą. Svarstymas.

K. BACVINKA (LVŽSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, kolegos! Siūlome iš esmės pritari komiteto pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pateiktas pastabas ir Vyriausybės pateiktus pasiūlymus patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ačiū pranešėjui. Norinčių... Nori diskusijoje dalyvauti R. Šalaševičiūtė. Maloniai kviečiu, gerbiamoji kolege, į tribūną. Jums penkios minutės.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDPF*). Gerbiamieji kolegos, aš tiesiog trumpiau, nekalbėsiu penkių minučių, kaip leidžiama. Tiesiog noriu priminti, teikimo metu buvo išaiškinti motyvai, kodėl mes norime būtent Statybos įstatymo pakeitimų. Tikslas, kad būtų pritaikytos paprastojo remonto didesnės apimties patalpos neįgaliesiems. Taip pat keičiant pastatų paskirtį tikslinga būtų atsižvelgti į neįgaliųjų interesus. Ir Vyriausybės programoje yra atskiri punktai, kuriuose yra numatyta daug priemonių, kad būtų įvertinami neįgaliųjų interesus ir imamasi priemonių pritaikyti patalpas jiems, t. y. visus viešuosius objektus bei gyvenamuosius namus, atkreipiu dėmesį, tiek ir atliekant rekonstrukcijas.

Lietuva yra prisijungusi prie Jungtinių Tautų neįgaliųjų konvencijos ir iš tiesų šiandien reikia pasakyti ir pažymėti, kad mes esame daug ko nepadarę neįgaliesiems. Tai būtų vienas iš rimtų žingsnių sprendžiant neįgaliųjų klausimus, kad jiems būtų prieinami ir kino teatrai, ir kitos viešosios įstaigos, kur jie galėtų tiesiog praleisti laiką ir turėtų galimybę patekti į tas patalpas. Labai kviečiu jus balsuoti ir pritarti šiam projektui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege. Dabar turime aptarti daugelį pasiūlymų. Dėl 1 straipsnio yra gautas Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas. Komitetas jam pritarė iš dalies. Kolegos Seimo nariai neprieštarauja, kad pritarume komiteto pasiūlymui, pritardami Vyriausybės pozicijai iš dalies? Neprieštarauja. Balsuoti neprašote. Norinčių kalbėti nėra. Dėl 3 straipsnio... Dėl 4 straipsnio taip pat buvo gautas Vyriausybės pasiūlymas. Komitetas pritarė iš dalies ir siūlo vėlesnę įstatymo įsigaliojimo datą – 2018 m. gegužės 14 d. Galime pritari komiteto pozicijai? Galime pritari. Dėkoju.

Dėl viso įstatymo projekto nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašau, kolege.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Gerbiamieji kolegos, tikrai kviesčiau palaikyti šį įstatymo projektą, labai svarbios nuostatos, kalbant apie socialinį teisingumą, apie tokį emocinį teisingumą, sakykime taip, kad visi žmonės mūsų visuomenėje jaustųsi ir būtų lygiaverčiai. Galbūt yra nuogaštavimų, kad iš tikrųjų remontuojant viešosios paskirties pastatus savininkams būtų pernelyg didelis krūvis įrengti papildomą infrastruktūrą, tačiau manau, kad ir Vyriausybės programose, ir Europos Sąjungos programose yra numatyta lėšų tokiems pastatams pritaikyti. Iš tikrųjų galiausiai turime atrodyti ir būti normali valstybė, kur kiekvieno piliečio interesus yra svarbūs, ypač kalbant apie judėjimo dalykus, pasiekiamumo dalykus, čia turime padaryti kuo daugiau. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti prieš nėra. Galime bendru sutarimu ar norite balsuoti? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti. Prašom balsuoti dėl Statybos įstatymo Nr. I-1240 6, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 73, prieš nėra, susilaikė 4. Po svarstymo pritarta.

10.58 val.

Šeimos stiprinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4255(2) (svarstymas)

Gerbiamieji kolegos, darbotvarkės 1-12 klausimas – Šeimos stiprinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4255(2). Turime aptarti komiteto išvadas. Kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėją J. Varkalį pateikti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, įstatymo projektas buvo svarstytas Socialinių reikalų ir darbo komitete. Gauta pasiūlymų ir pastabų iš Teisės departamento, Europos teisės departamento, Lietuvos vaikų ir paauglių psichiatrų draugijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Seimo nario A. Syso, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Biudžeto ir finansų komiteto ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto. Komitetas, atsižvelgdamas į pasiūlymus ir pastabas, išnagrinėjo jas, patobulino šį įstatymą ir pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nebuvo, susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu K. Bartkevičių pateikti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

K. BARTKEVIČIUS (*TTF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, pristatau jums Biudžeto ir finansų komiteto, kaip papildomo komiteto, išvadą dėl Lietuvos Respublikos šeimos

stiprinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4255. Komitetas bendru sutarimu siūlo pagrindiniam komitetui gražinti projektą iniciatoriams tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Vyriausybės ir Seimo narių pastabas bei pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamajam pranešėjui. Kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą paskelbti V. Bukauską.

V. BUKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip papildomas komitetas, taip pat apsvarstė minėtą teisės aktą ir priėmė sprendimą – iš esmės pritarti Seimos stiprinimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4255 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Seimo narių pastabas ir pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Iš klausėme komitetų išvadas. Diskusija. Gerbiamieji Seimo nariai, čia mums reikėtų pasitarti. Kalbėti yra užsirašę devyni Seimo nariai. Gal galime sutarti, kad diskutuojame pusę valandos? Ar galime taip sutarti? Pusę valandos. Bendru sutarimu. Kviečiu iš eilės. P. Urbšys. Jo salėje nematau. A. Sysas. Prašom, kolega, diskusija. Jums penkios minutės.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, ko gero, čia salėje sėdintys ir net balkone stovintis jaunimas, visi gyvena šeimose. Tada kyla klausimas, ar mes turime šeimos sąvoką ir šeimą kaip nors dar apibrėžti, nes, mano galva, šiuo įstatymu bandoma šeimą apibrėžti teisinėmis sąvokomis. Mūsų Konstitucijoje santuoka yra teisinė sąvoka, o šeima yra socialinė sąvoka. Matyt, dėl to yra skirtingas traktavimas. Komitete svarstėme, aš nepritariau tam įstatymui, nes jeigu jūs, šeimos žmonės, čia susirinkę, sėdintys pirmame aukšte, skaitėte tą įstatymą, tai pirmoji mintis, kai perskaitai visą įstatymą, iš karto ateina O. Benderio, turbūt visi žinote, kas buvo O. Benderis, mintis: „Nemokykite mūsų gyventi, geriau suteikite mums materialinę pagalbą.“ Tada viskas aišku, šeima žino, ko nori, nes šeima turbūt ne šventa dvasia gyvena. Man kyla klausimas. Priėmus šitą įstatymą, jeigu iškiltų krizė, atlyginimus, pensijas mažinsime tik ne šeimos nariams, viengungiams? O vaikų pinigų arba bedarbio išmokas mažinsime viengungiams, šeimos nariams nemažinsime? Mes pažeidžiame lygiateisiškumo principus. Galime. Galimai, noriu pasakyti.

Todėl tas įstatymas toks daug garo ir daug rūko, kaip aš sakiau, o mažai konkretikos. Mano oponentai sako, pradėkime nuo teorijos, o po to pereisime prie praktikos. Aš labai norėčiau, čia dauguma sėdi, buvo savivaldybių tarybos nariais, aš irgi buvau Vilniaus miesto, seniai buvau, bet buvau, perskaitykite, ką savivaldybė turi daryti? Tai yra nustato šeimos stiprinimo savivaldybėje prioritetus. Jūs nuvažiuojate pas save į rajoną, pas savo bičiulius, buvusius tarybos narius ir jie klausia, tai kokius prioritetus jūs čia nustatysite šeimai? Kad kiekvieną vakarą tarybos nariai praleistų asocialiose šeimose, kartu vakarieniautų ir taip stiprintų šeimą? Nes jeigu mes kalbame apie socialines išmokas, kompensacijas, būstą, visus kitus dalykus, materialinę pagalbą, tai savivaldybė ir šiandien tai daro ir turbūt ten dirba žmonės, kurie tikrai bendrauja, mato socialiniai darbuotojai, socialinių skyrių vedėjai, pats meras, administracijos direktorius, pavaduotojai. Jie gi ne danguje gyvena, jie ant žemės ir žino, kam reikia, vyksta priėmimai. Per šitą prizmę, aš labai norėčiau, kad mes padėtume šeimoms, kai mes svarstome kitus įstatymus ir kai priimame realias galimybes šeimai geriau gyventi, nes štai aštuoneri ar devyneri metai įšaldytas atlyginimas. Tai kam jis įšaldytas? Ne marsiečiams, o šeimos nariams, kurie dirba biudžetiniame ir savivaldybių sektoriuje, taip pat valstybės tarnautojams. Ar nuo to, kai mes nedidiname jiems atlyginimų, priimsime taryboje sprendimą stiprinti šeimą, kas nors pagerės, jeigu mes realiai nepaskatiname žmonių gerai dirbti už tai, kad jie dirba šiuose sektoriuose? Aš labai norėčiau, kad nepriimtume įstatymo, kad mes taip norėjome. Turėsime įstatymą, kur mes sukursime labai įdomią instituciją – tarybą prie Seimo, šeimos. Įdomiausia, bus turbūt didžiausia konkurencija, kaip kino atranka, kas joje dalyvaus. Padarysime savivaldybių lygmenį, respublikinį. Aš sakau, visa tai mes galime rasti visuose kituose įstatymuose. Aš labai norėčiau, kad ne priimdami tokius įstatymus, o priimdami konkrečius sprendimus, mes neužmirštume, kad yra šeima, ji turi interesų, ji turi vaikų, ji turi pomėgių, ji turi norų, kad ji galėtų juos realizuoti. Šitas įstatymas prie realizavimo neprisi-

dės. Bent jau aš nematau tokios galimybės, padėsime sau pliusą, kad mes turime tokį Šeimos stiprinimo įstatymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Jūs viršijote laiką, bet jūsų argumentai verti jūsų asmens. Kviečiu R. J. Dagį.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, gerbiamasis kolega Algirdai, aš pradėsiu nuo praktikos. Beveik 250 tūkst. žmonių sumažėjo dėl senėjimo proceso. Dar planuojama prarasti pusę milijono. Ir visą laiką girdėti tokios pačios kalbos: mes atskirais įstatymais viską pasieksime, o čia yra pasekmė šitų kalbėjimų, būtent tokios politikos. Šeimos klausimus kuruoja, nepaisant garsių kalbų, kad atskirais įstatymais, trys žmonės Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje, pabrėžiu – trys. O mūsų kaimynai turi atskiras to ministerijas ir šia politika užsiima koordinuotai, ieško bendros paramos, kuri yra tikrai ne begalinė Lietuvoje, ir būtų tose valstybėse panaudota tikslinčiai. Apie tai yra įstatymas, apie stiprinimo kryptis yra įstatymas. Jūs vėl norite mus įvelti į apibrėžimo diskusiją. Šitas įstatymas nekalba apie šeimos apibrėžimą, jis kalba apie tai, ką turėtų daryti valstybė ir kokiomis programomis tai turėtų daryti, kokiais įstatymais tai turėtų daryti, kad šeimos ryšiai būtų stipresni. Vėlgi jis nekalba apie jokiais diskriminacijas skirtingų šeimų atžvilgiu. Ir santuokinės šeimos, ir įsipareigojimai dėl kraujo, giminytės ryšių, dėl įvaikinimo yra skatintini ir siūloma juos stiprinti, nes iš stipresnių ryšių gimsta vaikai. Numatomos kompleksinės pagalbos infrastruktūros prasmė, o jos dabar niekur nėra. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje yra keturios programos, kurios nieko bendro su tuo neturi. Mes jau į Vaikų pagrindų įstatymą įrašėme kai kurias nuostatas. Tai yra praktika, tai yra konkretu. Atsiranda vaikų pinigų, socialinio būsto kryptis, paslaugų paketas, kur dabar yra sukonzentruotas pirmam, antram vaikui, o trečiam iš viso nėra. Vėl defragmentuotos politikos pasekmė, štai to kalbėjimo pasekmė yra.

Atsiranda kontrolės institucija. Ar mes vėl čia tik Seime turime ginčytis, kas yra (...) reikmenis, kur reikia išklausti šeimas. Išklausti smulkmenas, kartais reikia daryti konkrečius smulkius dalykus. Apie tai yra kalba.

Mes norime išgirsti mediko balsą Seime, mes norime išgirsti neįgaliųjų balsą, R. Šarknickas kaip tik siūlė. Mes taip pat norime išgirsti šeimų organizacijų atstovus, ką jie mano apie šeimos politiką ir kur, jų manymu, yra spragos. Čia yra Seimo lygmeniu. Vyriausybei vėlgi būtina koordinuoti visus veiksmus. Tai yra Vyriausybės atstovai, turi deleguoti komisija į ministerijas savo atstovus, nes tai yra ne vien tik socialinės paramos klausimai, tai yra kur kas plačiau – ir švietimo, ir kiti klausimai. Vėlgi turi būti taip pat ir visuomenės balsas, jos dalyvavimas, iš klausymas. Savivaldybių lygmeniu mes jau, ačiū Dievui, pradėjome tą kurti, bet ne visos savivaldybės turi tas šeimos tarybas, kuriose galima pačius smulkiausius klausimus išgildinti.

Apie tai yra šis įstatymas, o ne apie tai, kad čia kažkas kažkur žada diskriminuoti. Taip, jis nesprendžia kokio nors apibrėžimo klausimo, mes sąmoningai nuo to nuėjome, bet valstybė turi žino ir privalo priimti tam tikras kryptis, ką daryti. Tai yra pagrindinė kryptis – padaryti viską, kad mūsų šeimos stiprėtų. Pasiseks, nepasiseks toms šeimoms – kitas dalykas, bet mes turime sudaryti sąlygas tam. Ir toks skėtinis koordinuojantis įstatymas yra seniai būtinas, nes demografinės pasekmės yra būtent dėl to, kad į tokį dalyką mes visiškai nekreipiame dėmesio.

Aš manau, tikrai reikia jį priimti. Jis jau dabar yra derinamas ir su Vaiko teisių pagrindų įstatymu ir kai kurios nuostatos, kurias komitetas atmetė, jau yra Vaiko teisių pagrindų įstatyme. Nežinau, dėl ko ginčytis reikėtų kolegoms. Mes jau tokį bendrą supratimą turime. Tiesiog eikime į priekį. Jis turės su biudžetu sąsają. Biudžeto įstatyme mes priimsime galbūt kai kuriuos dalykus, kuriuos būtų galima jau dabar padaryti. Kitais metais galbūt dar daugiau galima bus padaryti, bet tai bus tam tikra kryptis ir bendras matymas, ką reikia daryti, o ne fragmentiškai sprendžiant vien tik atskiras problemas. Mes jas išsprendžiame, bet nematome visos visumos. Visumos matymas yra labai svarbu, nekalbant apie tuščius ginčus ir neižiūrint tų baubų, kur tų baubų nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. P. Urbšys buvo užsirašęs kalbėti. Ar kolega atsisako? Atsisako. A. Dumbrava. Prašom.

A. DUMBRAVA (TTF). Laba diena, mielieji kolegos. Tikrai labai trumpai norėčiau tuo klausimu kalbėti, nes kolegos – vienas oponuojantis, kitas pritariantis – labai daug išsakė minčių. Aš norėčiau vis dėlto kviešti jus palaikyti šį įstatymo projektą, nes tai yra labai svarbu. Tą įstatymą

tikriausiai reikėjo priimti jau seniau, ir mes žinome tą istoriją, bet mums vis pritrūkdavo politinės valios. Manau, kad šiandien susiformavusi koalinė dauguma ar politinė dauguma Seime galėtų šį įstatymą priimti. Be abejo, kaip ir sakė šio įstatymo kritikas A. Sysas, daug yra tokių gana deklaratyvių nuostatų, tačiau mes norime numatyti kryptis ir kalbėti apie šeimą, nes paskutiniu metu kalbėti apie šeimą darosi nebemadinga Lietuvoje. Apie visokias kitokias grupes mes kalbame labai daug, bet apie šeimą, kuri pagrįsta santuoka, kalbame labai mažai, dėl to labai bijome tą išsakyti.

Į ką norėčiau atkreipti dėmesį, kad būtent šeimos stiprinimo įgyvendinimo principuose yra pasakyta, kad pirmiausia šeima rūpinasi pati savimi. Bet jeigu kartais jai labai sunkiai sekasi, tik tuomet valstybė įsitraukia ir padeda, suteikia jai paramą, kuri yra pati veiksmingiausia. Todėl yra labai svarbu, kad šeimos pačios tvarkytųsi ir būtų sudarytos joms galimybės, nes kartais būna, kad per didelis valstybės uolumas pagadina šeiminius santykius ir tampa dar blogiau.

O įstatymas, manau, naudingas tuo, kad jis suteiks daugiau kompleksiskumo šeimos politikoje. Seimas, kaip įstatymo leidžiamasis institutas, priims įstatymus, Vyriausybė, kaip vykdomoji institucija, vykdys šeimos politiką. Aš manau, kad tai yra labai svarbu. Turėtų būti numatytas finansavimas. Kaip ir buvo kalbėta, kad ir vaiko pinigai čia turėtų įeiti, kompleksiskai svarstomi vaiko priežiūros pinigai, galbūt mums reikėtų sugrįžti į prieškrizinį lygį, kai buvo ganėtinai sėkminga politika. Taip pat parama būstui jaunosms šeimoms. Visa tai yra labai svarbu.

Prisiminkime ir tai, kad šeima yra pagrindinė visuomenės ląstelė, pati svarbiausia visuomenės ląstelė, nepamirškime jos, padėkime jai ir tokiu būdu eikime į priekį. Siūlau įstatymui pritariti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu R. Šarknicką. Prašom, kolega.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju posėdžio pirmininkei. Aš gal nebūsiu toks labai kardinalus ir griežtas kolegai A. Sysui, bet iš dalies tame yra nemažai tiesos. Šio klausimo jau klausiau vykusioje spaudos konferencijoje, tačiau norėčiau jį paskelbti ir Seime.

Šio įstatymo objektas yra šeima. Vis dėlto sąvokos „šeima“ apibrėžimas yra didžiulė teisinė problema. Nėra tiksliai aišku, ką galima laikyti šeima, o ko ne. Europoje vyksta labai daug konferencijų šiuo klausimu. Iš teisinės pusės yra labai daug spragų ir iki šiol nėra sutarimo. Šis įstatymo projektas, kuris yra teikiamas, yra vos ne konstitucinis, principinis keitimas 38 straipsnio. Ir kalba apie kryptis. Bet šios kryptys, aš bijau, gali nulemti apibrėžimus, kas yra šeima. Vis dėlto aš nenoriu, kad už borto liktų vieniši žmonės, viengungiai. Tai irgi yra žmogus. Jis turi teisę gimti šioje žemėje, nueiti į parduotuvę, mylėti. Kur ta dalis žmonių yra? Aš nesu visiškai prieš šito įstatymo projektą, tačiau vis dėlto siūlyčiau neskubėti, nes tokių žmonių yra ne dešimt ir ne tūkstantis. Ką darysime su jais? Prašau lygiateisiškumo šiuo atžvilgiu.

Kaip rašoma aiškinamajame rašte, įstatymo projekte numatytos šeimos stiprinimo kryptys atsižvelgiant į jaunimo ir šeimų poreikius. Iš tikrųjų pats įstatymas nenumato, kaip konkrečiai turėtų būti įgyvendintos jo nuostatos. Jis iš esmės nustato tik kryptis ir principus. Ir, kaip teigia Teisės departamentas, įstatymo projekto nuostatos yra deklaratyvios, todėl jų įgyvendinimo galimybės lieka neaiškios. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Kviečiu diskutuoti Ž. Pavilionį. Prašom, kolega.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš tik kelis žodžius. Kadangi pats derėjausi dėl narytės Europos Sąjungoje, puikiai žinau, kad tie socialiniai dalykai, šeimos dalykai iš esmės nereglamentuojami Europos Sąjungos įstatymais ir tai palikta nacionalinei kompetencijai. Deja, visos Europos Sąjungos ekspertų grupės pripažįsta, kad Lietuva šioje srityje nesusitvarkė. Mes esame statistiškai, palyginti su kitomis Europos Sąjungos šalimis, pagal paramą šeimai visiškai lentelės uodegoje, neturėdami teisinės bazės, neturėdami politikos, strategijos, neturėdami tam skiriamų finansinių lėšų.

Todėl aš labai prašau paremti šį įstatymą, nepasiklysti įvairiuose vertinimuose dėl apibrėžimo. Mes galime labai vienas kitą kaltinti įvairiais paviršutiniškais dalykais, bet šis įstatymas sukuria paramos šeimai pagrindus. Jis galbūt nėra tobulas, jis galbūt nėra baigtinis, bet tai yra būtent tai, ką normalios Europos Sąjungos šalys, tokios kaip Prancūzija, Italija ir kitos, jau seniai turi. O mes, vadindami save katalikiška šalimi, neturime net šios politikos pagrindų. Todėl labai prašau pritariti, o visas kitas detales galėsime išspręsti poįstatyminiais aktais. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti kviečiu R. Budbergytę.

Kol ateis R. Budbergytė, dėl vedimo tvarkos – gerbiamas L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš vis dėlto noriu reaguoti į pono R. Šarknicko kalbą. Žiūrėkite, na, užteks kalbėti apie tuos dalykus. Juk seniai, kai kalbame ir diskutuojame apie Konstitucijos 38 straipsnio pakeitimą, mes kalbame, kad ir vienos mamos, ir vieniši...

PIRMININKĖ. Čia replika, kolega!

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Palaukite! Ir vieniši tėčiai yra šeima. Baikite klaidinti visuomenę. Apie tai jau seniai išsiaiškinta. O šiame įstatyme net nekalbama apie apibrėžimą. Pone Šarknickai, čia sena istorija. Palikime ją, mes jau seniai išsiaiškinome...

PIRMININKĖ. Ačiū, Laurynai,

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ir vienas tėtis, ir viena mama yra šeima pagal visas sampratas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Aš nutraukiu diskusijas. Po visų pasisakymų... (*R. Šarknickas: „Mano pavardė paminėta...“*) Statute nėra numatyta, kad jeigu pavardė paminėta, kad reikia kalbėti. Rober-tai, po visko, gerai? O dabar tribūnoje stovi gerbiamoji R. Budbergytė, ir aš suteikiu žodį jai.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDFP*). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Galbūt norėčiau pradėti nuo to, dėl ko dabar čia taip buvo gana emociškai bandoma diskutuoti. Iš tiesų, mano manymu, įstatymo projekte galima vis dėlto įžvelgti, kad įstatyme įtvirtintos tam tikros normos, kuriomis remiantis galima tam tikra diskriminacija tų asmenų, kurie gyvena šeimoje nesudarę santuokos, arba tų žmonių, kurie yra vieni apsisprendę auginti vaikus. Nesakau, kad tai yra tiesiogiai išreikšta, tačiau vis dėlto tokių pavojų ir tokių rizikų yra, todėl labai norėčiau pritarti tam, ką sakė R. Šarknickas.

Aš galvoju, kad vis dėlto tokio įstatymo – šeimos stiprinimo projekto – mūsų laikais ir šioje situacijoje, kurioje yra Lietuva jau ilgi dešimtmečiai atsidūrusi dėl tikrai gilios demografinės krizės, tokiais projekto svarstymais mes neturėtume šiandien tikrai apsiriboti. Valstybės kontrolės fiskalinė institucija, neseniai pateikusi išvadą dėl ekonominės raidos scenarijaus, kurį pateikė Finansų ministerija, labai aiškiai savo išvalgose pasakė, kad jau labai netrukus, 2022–2023 metais, mes pajusime visomis savo kūno dalimis kaip valstybė ar visuomenė, ar šeimos, ar žmonės tas pasekmes, kurias sukelia dabartinė demografinė padėtis Lietuvoje. Iš tiesų jeigu mes galvojame, kad tokiais įstatymų projektais, kurie prisidės deklaratyviomis frazėmis, – stiprinti mūsų šeimos situaciją, užuot galvoję apie tai, kad... Jeigu tokį įstatymą kuriame, kodėl mes vėl kuriame tam tikras komisijas, tarybas, kurios realiai prie to niekuo negali prisidėti: nei sustiprinti šeimos, nei garantuoti ir duoti jokios realios paramos ar pagalbos šeimoms, nepaisant to, ar šeima yra normali, nepaisant to, ar šeimose tikrai auga sunkiai sergantys vaikai, ar iš tiesų yra neįgalūs asmenys. Juk tikrai tiktai valstybei apsisprendus, kad yra daromos labai produktyvios investicijos į šeimos, visai apibrėžtos, šeimos politiką, tik tuomet mes galime suprasti, kad tai iš tiesų yra reali pagalba ar parama.

Aš, deja, teikiame ir labai ilgai rengtame Šeimos stiprinimo įstatymo projekte tikrai nematau jokių galimybių, kad šiandien mes sprendžiame problemą. Taip, galima pritarti tam įstatymo projektui, bet, gerbiamieji kolegos, šiuo įstatymo projektu tiktai mes dar kartą įtvirtinsime labai aiškia nuostata – taip, mes esame katalikiškai mąstanti ir gyvenanti valstybė, taip, gerbiamieji kolegos, bet šiandien mes tikrai nieko neišspręsimė. Ir net jeigu Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje, tame skyriuje, kuriame dirba, kaip ponas R. J. Dagys sakė, trys asmenys, prisidės dar porą asmenų, irgi problemos nebus išspręstos. Reikia kardinaliai peržvelgti, permąstyti ir tikrai padaryti labai reikšmingus, labai drąsius, bet šiandien reikalingus žingsnius, kad mes išspręstume susidariusias demografines problemas, kurios tikrai atsilies mums, kai mūsų investicijos turės atsirasti į ilgaamžiškumo didinimą mūsų visuomenėje. Todėl aš siūlyčiau susilaikyti nuo pritarimo šiam įstatymo projektui. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kalbėti kviečiu M. Majauską, nes Viktorijos nematau salėje. Prašau, gerbiamas Mykolai.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų laikas diskusijos greitai bėga, tai pabandyčiau labai ilgai jos neužtęsti. Aš praktiškas žmogus, tikiu praktiškais dalykais ir manau, kad tiems tėvams, kurie netrukus eis paimti vaikų į darželį ar važiuos į mokyklėles,

ar sėdi darbe ir galvoja apie savo vaikus ir apie šeimą, deklaratyvios nuostatos, manau, niekaip nepalengvins ir nepaskatins turėti daugiau vaikų, nepaskatins kurti daugiau šeimų. Aš manau, esame labai naivūs, jeigu galvojame, kad lozungai ir deklaratyvūs įstatymai kažkaip pakeis šeimų gyvenimą. Galvoju, ne moralizavimu, ne diskriminavimu, ne aiškinimu, kas yra gera, o kas yra bloga šeima, mes turime grįsti šeimos politiką. Šeimos politiką aš suprantu kaip paslaugų paketą šeimoms ir galimybę rinktis, galimybę gauti tas paslaugas, kurių reikia. Reikia auklės – gauna auklę, reikia darželio – gauna darželį, reikia logopedo – yra logopedas, reikia psichiatro, psichologo – yra psichiatras ar psichologas, bet ne paaiškinimo, kas yra gera, kas yra bloga šeima. Aš kviečiu susikoncentruoti į labai konkrečias paslaugas ir į tų paslaugų prieinamumą, o ne į deklaratyvias nuostatas. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Diskusiją baigėme. Dabar kviečiu pagrindinio komiteto pranešėją J. Varkalį. Mes aptarsime daug kad ir senų, bet Seimo narių įregistruotų pasiūlymų, kuriems komitetas pritarė arba nepritarė. Pastraipsniui. Matau, kolega A. Sysas pasirošęs taip pat, nes jis pateikė daug pasiūlymų.

Dėl preambulės kolega A. Sysas pateikė pasiūlymą. Komitetas jam pritarė iš dalies. Ar jūs, kolega, sutinkate?

A. SYSAS (LSDPF). Sutinku tik iš dalies, o dėl kitų norėčiau, kad būtų balsuojama.

PIRMININKĖ. Dėl šitos jūs neprašote balsuoti?

A. SYSAS (LSDPF). Ne, noriu, kad būtų balsuojama.

PIRMININKĖ. Ir dėl šito, dėl preambulės jūsų pateikto pasiūlymo?

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, preambulėje atsižvelgta į vieną mūsų siūlymą, jis įrašytas, bet du siūlymai, mano galva, perteklinio pobūdžio, deklaratyvūs ir daugiaprasmiškai interpretuojami, apie ką ir buvo diskusija, kas yra šeima ir kaip mes ją suprantame. Preambulėje yra dvejose vietose, kur laisvas vyro ir moters ar vyro ir moters papildomumas... Ir kai kolegos čia išeina į tribūną ir aiškina, kad čia mes turime omeny ir šeimas, kur gyvena močiutė su vaiku ar vieniša mama su vaiku, tai mes preambulėje jau bandome inkorporuoti. Todėl mes ir siūlėme išbraukti tuos du sakinius, bet komitetas tam nepritarė. Todėl aš siūlau, kad reikia balsuoti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komiteto nuomonė.

J. VARKALYS (LSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Ir jūs daugiau komentarų nenorite išsakyti?

J. VARKALYS (LSF). Ne.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už A. Syso pasiūlymą norinčių kalbėti už nėra. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Šiek tiek keista, kad Algirdas siūlo už šitą dalyką balsuoti, nes faktiškai beveik tokios pačios nuostatos yra realizuotos Vaiko teisių pagrindų įstatyme. Ta teisė į vienas kito papildomumą kaip vienas kito palaikymą yra vienas iš bazinių principų, kurie yra užfiksuoti. Be vienas kito palaikymo, papildymo vienas kito, vargu ar galima įsivaizduoti tvirtesnę šeimą, tvirtesnę darinį. Čia kalbama visais lygiais, tai yra ne tik ryšys tarp vyro ir moters papildomumo, bet ir senelių, ir vaikų, ir panašiai. Yra vienas iš svarbiausių dalykų, ką mes ir turėtume akcentuoti. Atsiranda tarpusavio pareigos institutas, šiame įstatyme yra numatyta ir teisė neleisti dirbti valstybės tarnyboje tiems, kurie nevykdo tos pareigos. Aš siūlau tikrai pasilikti prie komiteto nuomonės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, prašome apsispręsti ir balsuoti. Tie, kurie balsuojate už A. Syso pasiūlymą, – lieka formuluotė, kokią siūlo konkrečiai jis, o tie, kurie balsuojate prieš arba susilaikote, pritariate komiteto nuomonei, kuriai komitetas pritarė iš dalies.

Balsavimo rezultatai. Balsavo 72, už A. Syso pasiūlymą – 17, prieš – 28, susilaikė 27. Lieka komiteto pateikta formuluotė.

Taip pat dėl preambulės gautas Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas. Komitetas pritarė iš dalies. Galime pritarti iš dalies? Galime.

1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. 2 straipsnis „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“. Dėl antros sąvokos „su šeimomis dirbanti organizacija“ yra A. Syso pasiūlymas. Kolega, ar pritariate? Komitetas pritarė iš dalies.

A. SYSAS (LSDPF). Ne. Norėčiau, kad irgi...

PIRMININKĖ. Prašom pateikti.

A. SYSAS (LSDPF). ...galėčiau pateikti savo argumentus. Gerbiamieji kolegos, šiame straipsnyje yra vartojamos klaidinančios sąvokos. Noriu atkreipti dėmesį, kad šeimos privatumo sąvokos neapibrėžia jokie teisės aktai. Šeimos privatumo. Konstitucijoje tik įtvirtinta norma – asmens teisė į privatumą. Todėl ir siūlėme kai ką išbraukti ir siūlėme papildyti tą straipsnį 2 dalimi. Iš dalies tik į labai mažą dalį to, ką mes siūlėme, yra atsižvelgta.

PIRMININKĖ. Kolega, jūs turėjote... Ar dabar teisingai supratome? „Su šeimomis dirbanti organizacija.“ Jūs siūlėte į sąvoką „su šeimomis dirbančios organizacijos“ dar įrašyti žodžius „ar vaikams“.

A. SYSAS (LSDPF). Matote, aš neturiu suvestinės.

PIRMININKĖ. Kompiuteryje susiraskite suvestinę.

A. SYSAS (LSDPF). Minutėlę! Aš atsidarysiu. Aš turiu tik savo siūlymus ir aš jais vadovaujosi.

PIRMININKĖ. Dabar jūsų klausiu.

A. SYSAS (LSDPF). Mes siūlėme įrašyti ir vaikus, jeigu mes kalbame apie šeimą. Šeima – tai ne tik vyras ir moteris. Gal iš pradžių taip, bet po to yra ir vaikai.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonę pakomentuokite ir gal perskaitykite sąvoką.

J. VARKALYS (LSF). Komiteto nuomonė buvo tokia. Čia buvo įrašyta „su šeimomis dirbanti organizacija“, pakeisti „su šeimomis dirbančios organizacijos“, pritarti jūsų pasiūlymui „tėvams ar vaikams“. Pritarta iš dalies.

PIRMININKĖ. Kolegos, matote tekstą. Apsisprendžiame ir balsuojame. Kas pritariate A. Syso pasiūlymui, balsuojate už, kas pritariate komiteto formulotei... Atsiprašau, buvo nuomonė prieš – R. J. Dagys. Ar norite?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, čia irgi vienas iš tų dalykų, dėl kurio mes turime kalbėti ir susitarti. Man labai nepatinka, kai formulotėje mes atskiriame, kad vaikas yra ne šeimos dalis. Jeigu parašome, kad organizacijos dirba su šeimomis, suprantama, ir vaikais. Bet yra organizacijų, kurios dirba atskirai su tėvais, mes irgi jas priimame, ir yra organizacijų, kurios sprendžia tik vaikų problemas. Bet ne taip, kaip sako Algirdas – šeima ir dar šalia vaikas. Jeigu jau šeima, tai kartu. Čia tik kaip patikslinimas. Todėl manau, kad komiteto formulotė yra teisinga.

PIRMININKĖ. Ačiū. Apsisprendžiame ir balsuojame dėl A. Syso pasiūlymo dėl sąvokos „su šeimomis dirbanti organizacija“. Kas balsuojate už, pritariate kolegų pasiūlymui, kas balsuojate prieš arba susilaikote, pritariate komiteto argumentui.

Balsavo 75 Seimo nariai: už pasiūlymą – 17, prieš – 21, susilaikė 37. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl 2 straipsnio ketvirtos sąvokos „šeimos stiprinimas“ A. Syso pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Siūlėte išbraukti. Norite komentuoti ar pritariate? Įjunkite A. Sysą ir jį laikykite įjungę ištaisai. Įjunkite.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū. Manęs įjungti nereikia. Įjunkite mikrofoną. Man to užteks.

PIRMININKĖ. Įjunkite mikrofoną.

A. SYSAS (LSDPF). Aš įsijungsiu pats.

PIRMININKĖ. Tikime.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, aš dėkoju, kad vis dėlto mes atsižvelgėme į mūsų Vyriausybės programą apie darnią visuomenę, darnią šeimą ir žodis „darna“ atsiranda ir šitame įstatyme, bet mes siūlome išbraukti žodžius „pirminę ir prigimtinę bendruomenę“.

Gerbiami, šeima yra sukuriama. Negimstama iškart sukūrus šeimą, nes mes čia įrašome – pirminę ir prigimtinę. Ar aš gimdamas jau?.. Taip, aš esu šeimoje tėvų, bet mes šiek tiek kitaip žiūrime į tą... būtent per šeimos, kai mes sukuriame šeimą. Čia išeina dviprasmybė. Todėl ir siūlome išbraukti tuos klaidinančius žodžius „pirminę ir prigimtinę bendruomenę“. Bendruomenę!

PIRMININKĖ. Ačiū. Komiteto nuomonė.

J. VARKALYS (LSF). Komiteto nuomonė buvo pritarti iš dalies ir palikti žodžius „pirminę ir prigimtinę bendruomenę“.

PIRMININKĖ. Ir įrašyti „darnią šeimą“. Už A. Syso pasiūlymą – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Taip, būtent čia esmė ir yra ne žodelis „darni“ šeima, kas nekelia abejonių. Kaip matau, ir komitetas tam pritarė. Tačiau sukelia kontroversiją „pirminę ir prigimtinę ben-

druomenė“, kai šeima štai šitaip įvardijama. Kaip neišvengiamybė žmonijos civilizacijos eigoje atsirado šeima kaip pirminė ir prigimtinė bendruomenė. Kai aš gimiau, manęs niekas nevertė, aš pats laisvai apsisprendžiau 23–24, atrodo, savo gyvenimo metais sukurti šeimą. Tai nėra prievolė, kurią reikia nurodyti įstatyme, kad šeima yra pirminė ir prigimtinė. Šeima yra svarbi. Ir man, patikėkite, ji svarbi. Tik aš suprantu, kad įstatymu sureguliuoti, kad tai pirminė ir prigimtinė, yra nonsensas. Tai yra laisvo žmogaus apsisprendimas, todėl siūlau pritarti A. Syso pasiūlymui išbraukti žodžius „pirminė ir prigimtinė bendruomenė“, o dėl žodelio „darna“ – tvarka. Tai, atrodo, yra visuotinis susitarimas. Aš už A. Syso pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kita nuomonė – prieš – A. Navickas. Prašau, žodis jums.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Nesu labai didelis šito įstatymo fanas, nes jis man galbūt šiek tiek per daug deklaratyvus, bet po pono A. Syso ir pono E. Gentvilo pasisakymų mano prielankumas šiam įstatymui didėja, nes šiuo atveju klausimas... Aš manau, galima... Kiek reikia gyventi Seime, kad pamirštum, kad gimei šeimoje. Aš nežinau, šiuo atveju klausimas... Šeima ne tik sukuriama. Vaikas paprastai ir gimsta šeimoje ir dar iki šiol turėdavo tėvą ir mamą, ir šeima šiuo atveju irgi būdavo ne tik ta, kuri yra paskui sukuriama. Bet galbūt Seimas atras kitą būdą pradėti šeimas, bet kol neatrado, man atrodo, likime prie tos nuostatos, kad šeima yra pirmesnė už valstybę ir ne valstybė išranda šeimą.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Apsisprendžiame ir balsuojame. Kas pritariate A. Syso pasiūlymui išbraukti žodžius „pirminė ir prigimtinė bendruomenė“, balsuojate už, kas balsuojate prieš, pritariate komiteto nuomonei.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 25, prieš – 18, susilaikė 34. A. Syso pasiūlymui nepritarta.

Kolega teikė pasiūlymą ir dėl penktos sąvokos „šeimų organizacija“ – įrašyti žodį „vaikams“.

A. Sysas. Įjunkite mikrofoną.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš nereikalausiu balsuoti, nes jau vieną kartą balsavo me. Bet aš suprantu, kad problemų gali būti šeimoje tik vaikams ir pagalba gali būti tik vaikams. Čia ir buvo surašyta: ir tėvams gali būti atskirai, ir vaikams, ir kartu. Čia kaip mes kiekvienas traktuosime, bet nereikalauju balsuoti, nes vieną kartą jau buvo.

PIRMININKĖ. Taip, vieną kartą buvo. Nereikalauja balsuoti. Nebalsuojame. Lietuvos Respublikos Vyriausybė taip pat pateikė pasiūlymą dėl šio straipsnio. Komiteto argumentai.

J. VARKALYS (LSF). Lietuvos Respublikos Vyriausybė pasiūlė apibrėžti sąvoką „šeima“. Šiuo įstatymu mes jau turbūt girdėjome nuomonę, kad yra įvairių sampratų apie šeimos sąvoką ne tik Lietuvoje, bet ir kitose valstybėse. Todėl komitetas siūlo šią diskusiją perkelti į konstitucinę pataisą. Šis įstatymas daugiau skirtas šeimos politikos formavimui, institucijų formavimui, įtraukimui į šeimos stiprinimą. Tai tiek. Nepritarti. Komitetas nepritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti komiteto nuomonei? Galime bendru sutarimu. 2 straipsnį aptarėme.

3 straipsnis. Dėl 3 straipsnio 3 punkto principo – privataus gyvenimo neliečiamumo sąvokos – A. Syso pasiūlymas. Komitetas pritarė iš dalies. A. Sysas nori komentuoti.

A. SYSAS (LSDPF). Tuoj, minutėlę! Labai ačiū, pirmininke.

PIRMININKĖ. Jūs siūlote dėl trečios sąvokos...

A. SYSAS (LSDPF). Aš siūliau šiek tiek kitokią redakciją ir papildymą. Kadangi į dalį papildymų atsižvelgta, siūlau nebalsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pritariame komiteto pozicijai.

Dėl ketvirtos sąvokos – tėvystės ir motinystės papildomumo sąvokos jūs taip pat teikėte pasiūlymą, komitetas nepritarė. Prašom pristatyti.

A. SYSAS (LSDPF). Būtent aš siūliau išbraukti ketvirtą sąvoką – papildomumo, o komitetas nepritarė, todėl prašau balsuoti dėl šio siūlymo.

PIRMININKĖ. Komitetas turi savo argumentų, kuriuos prašau pateikti.

J. VARKALYS (LSF). Taip, komiteto nuomonė buvo tokia: kadangi 2017 m. rugsėjo 28 d. Seimas priėmė Civilinio kodekso ir Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pataisą, kuriomis įtvirtintas tėvystės ir motinystės papildomumo principas, tai ir yra nuomonė šitai gerbiamojo Seimo nario A. Syso pataisai, pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKĖ. Nuomonės už pasiūlymą nėra, nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Pranešėjas labai aiškiai pasakė, mes jau tą diskusiją Vaiko teisių pagrindų įstatyme... priėmėme, lyg ir vienbalsiai dėl to sutarėme, taip pat ir A. Sysas.

PIRMININKĖ. Jau yra sutarta. Taip, kolegos, vis dėlto prašau balsuoti. Kas pritariate A. Syso pasiūlymui, prašom balsuoti už, kas išgirdote komiteto argumentus, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 20, prieš – 16, susilaikė 42. A. Syso pasiūlymui nepritarta, lieka komiteto formuluotė.

Penktas principas – dalyvavimo principas. A. Sysas siūlė išbraukti derinant su šeimų organizacijos atstovais. Pritarta iš dalies.

A. SYSAS (LSDPF). Taip būtent siūlėme, 3 straipsnyje kalbama apie šeimos stiprinimo įgyvendinimo principus. Mes jau perėjome penkis – subsidiarumo, tikslingumo, privataus gyvenimo neliečiamybės ir čia – dalyvavimo. Aš manau, kad ar kiekvienais atvejais mes kviesime visas organizacijas, vieną. Na, realiai pabandykite įsivaizduoti šito klausimo sprendimą ne teoriškai. Lietuvoje dabar yra turbūt per 30, jeigu ne daugiau, dirbančių su šeimomis nevyriausybinų organizacijų. Kurias būtent mes kviesimės ir kaip mes dėl to dalyvavimo spręsimė? Tai grynai praktinis... Pabandykime praktiškai įsivaizduoti.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – R. J. Dagys. Atsiprašau, komitetas dar nepasakė savo pozicijos.

J. VARKALYS (LSF). Komiteto nuomonė buvo pritariama iš dalies, kad klausimai, susiję su šeima, būtų sprendžiami bendradarbiaujant su šeimomis ir derinant su šeimų organizacijų atstovais.

PIRMININKĖ. R. J. Dagys nepritaria A. Syso pasiūlymui.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Dovanok, kolega Algirdai, man atrodo, toks prieštaravimas dėl prieštaravimo. Ir dabar mes, pavyzdžiui, kai darbo klausimais priimame sprendimus, bendradarbiaujame su Trišale taryba, su profsąjungomis, čia yra... Skamba klausimas – kas tas dalyvavimas? Su šeimomis susiję klausimai sprendžiami bendradarbiaujant. Tai nėra klausimas, kad, sprendžiant kiekvieną klausimą, jie dalyvauja, bet bendradarbiavimo principas tiesiog įteisinamas toks pat, kaip ir su profesinėmis sąjungomis ir kitomis organizacijomis, kurios dirba panašiose srityse. Nežinau, dėl ko čia reikėjo prieštarauti, niekaip nesuprantu, nes bendradarbiavimo principas visiems yra aiškus, o ne visų klausimų sprendimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, apsisprendžiame ir balsuojame. Kas pritariate A. Syso pasiūlymui, balsuojate už, kas pritariate komiteto nuomonei, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 18, prieš – 15, susilaikė 47. A. Syso pasiūlymui nepritarta.

Solidarumo principas, taip pat yra A. Syso pasiūlymas, komitetas – iš dalies. Ar kolega ir čia prašys balsuoti?

A. SYSAS (LSDPF). Taip, gerbiama pirmininke. Aš labai norėčiau, kad kolegos įsiskaitytų, nes solidarumas, šeimos stiprinimas įgyvendinamas. Mes paprasčiausiai siūlome šiek tiek kitokią redakciją, aš nežinau, kodėl išvadų rengėjai ir darbo grupė, kuri dirbo, mano, kad parama ir pagalba šeimai, teikiama jungiant, yra blogesnė negu konkretus... kad šeimos stiprinimas ir įgyvendinamas. Na, labai aš norėčiau pažiūrėti, kaip valstybė čia sustiprins. Aš kalbėjau iš tribūnos apie tai, kad mes užmetame didelę problemą savivaldai – tą stiprinimą, nežinau, kokiomis priemonėmis jūs tą pasiūlysite. Aš nematau tų priemonių ir neišgirdau iš tribūnos. Mano kolega Rimantas kalbėjo – nuo mažų smulkių dalykų, tai pasakykime konkrečiai, kas tie maži, smulkūs dalykai.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

J. VARKALYS (LSF). Komitetas pritarė iš dalies. Nepritarė išbraukti „šeimos stiprinimas ir įgyvendinimas“, bet pritarė įrašyti „parama ir pagalba šeimai teikiama“.

PIRMININKĖ. Taip, komitetas pritarė „parama ir pagalba šeimai teikiama“. Iš dalies jūsų pasiūlymui pritarta. Prieš jūsų pasiūlymą kalba R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Tai vienas iš straipsnių, kuris ir atspindi, kam reikalinga viena politika, vienas požiūris. Jis negali būti vienas aukščiausio lygmens čia, Seime, antras – Vyriausybėje, o trečias – savivaldoje. Tai tas ir yra, kad turi būti jungtinės pastangos, nes daug ką galima išspręsti ir savivaldos lygmeniu be papildomų lėšų, tiesiog jas racionaliau panaudojant tam, kad galėtų šeimos geriau pasinaudoti. Lygiai taip pat ir Vyriausybės lygmeniu, taip pat ir Seimo įstatymo

lygmeniu. Tai tas sujungimo principas vienas iš tų įstatymų yra. Mes norime vieno požiūrio, mažiau ginčų, konkrečių darbų, na, kai gaisras yra, mes, visos grandys, turime jį gesinti vieningai, o ne eliminuoti savivaldą, kad mes – sau, o savivalda – sau. Jau dabar yra tas principas įgyvendinamas per šeimos tarybas, kurias beveik dvidešimt savivaldybių turi.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate A. Syso pasiūlymui, balsuojate už, kas pritariate komiteto nuomonei, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 75 Seimo nariai: už A. Syso pasiūlymą – 23, prieš – 15, susilaikė 37. Nepritarta kolegų pasiūlymui ir lieka komiteto pozicija.

Kitas pasiūlymas dėl kompleksiško principo. A. Sysas taip pat teikia pasiūlymą, komitetas pritarė iš dalies. Gal sutinkate?

A. SYSAS (LSDPF). Tai, kad jis nepritarė niekam, čia tik parašė, kad pritaria iš dalies. Aš siūliau išbraukti antrą sakinio dalį, jie iš principo parašė, kad iš dalies pritaria, bet jeigu jūs perskaičysite, ką aš siūliau ir kas liko, tai liko tas pats.

PIRMININKĖ. Vadinasi, komitetas mano kitaip, negu manote jūs.

A. SYSAS (LSDPF). Ne, tai ir nereikia rašyti „pritaria iš dalies“.

PIRMININKĖ. Jūs dar norite komentuoti?

A. SYSAS (LSDPF). Na, aš manau, kolegų, kada mes kalbame apie kompleksškumą, nereikia nuorodų daryti į kitus įstatymus. Mes priimame visiškai naują įstatymą, kai mes pasakome, kad priimdami Vaiko teisių pagrindų įstatymą priėmėme vieną ar kitą nuostatą, tai ten Vaiko teisių pagrindų įstatymas, čia yra Šeimos įstatymas ir šiek tiek tie dalykai skiriasi. Todėl siūlome išbraukti.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų nuomonę. Komiteto nuomonė – pritari.

J. VARKALYS (LSF). Komiteto nuomonė buvo, kad paliktume kompleksines priemones, užtikrinant šeimos materialinę, socialinę ir dvasinę gerovę. Buvo pritariama iš dalies.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš A. Syso pasiūlymą – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Šiandien mes su Algirdu visą laiką oponuojame vienas kitam. Jis ką tiktai pasisakydamas kaip tik prašė konkretumo, tai dabar tą konkretumą mes mėginame išbraukti. Siūloma išbraukti „užtikrinančią šeimos materialinę, socialinę ir dvasinę gerovę“, tiesiog konkretizavimą siūlo išbraukti. Aš manau, kad tiesiog yra paaiškinama, kas tai ir kokios yra tos kompleksinės priemonės, kas yra kompleksškumas. Tada aišku, apie ką kalbame.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame. Tie, kurie pritariate A. Syso pasiūlymui, balsuojate už, palaikantys komiteto nuomonę balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 76 Seimo nariai. Už A. Syso pasiūlymą balsavo tik 19, prieš – 12, susilaikė 45. Pasiūlymui nepritariama. Lieka komiteto pasirinkta formulė.

Dėl sąvokos „tėvų teisės ugdyti vaikus pagal savo įsitikinimus“ yra A. Syso pasiūlymas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Kadangi buvo atsižvelgta išbraukti žodį „nevaržomai“, kuris čia buvo esminis su tais vaikais elgiantis, tai aš neprašau balsuoti, sutinku iš dalies, nes mes dar siūlėme įrašyti, kad pagal įstatymo nustatytas ribas. Čia savaime suprantama. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėl sąvokos „teisėtų vaiko interesų prioritetiškumas“ jūs siūlėte taip pat nuostatą...

A. SYSAS (LSDPF). Irgi siūlau nebalsuoti.

PIRMININKĖ. Siūlote nebalsuoti ir pritariate komiteto pozicijai pritari iš dalies. Vyriausybės buvo teiktas pasiūlymas, komitetas pritarė iš dalies. Kolegos, galime tam pritari? (*Balsai salėje*) Galime pritari.

3 straipsnį baigėme. 4 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo. 5 straipsnis „Šeimos stiprinimo kryptys“ ir čia yra A. Syso pasiūlymas dėl 5 straipsnio 1 dalies.

A. SYSAS (LSDPF). Būtent čia ir siūlėme tą konkretiką, kurios šiame įstatyme trūksta. Jeigu mes kalbame apie tai, ką kalbėjo ir Mykolas iš tribūnos, t. y. užtikrinti visuomeninę vaikų priežiūrą bei užimtumą, kai tėveliai dėl to negali, derina asmeninį darbą ir šeimą, siūlėme patikslinti kai kurias formuluotes, nes čia pasiūlymai dėl penkių dalių, tai, gerbiamoji pirmininke, aš nežinau, kaip čia? Kompleksiškai balsuosime už visą 5 dalį, 5 dalies 2 dalį ar atskirai? Nes pritariama iš dalies

kai kur, bet aš labai norėčiau, kad vis dėlto mes atsižvelgtume į tam tikrus dalykus, apie ką mes čia kalbėjome ir diskutuodami.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, komiteto, aišku, nuomonė, bet prieš tai galbūt argumentai, kolegos, labai tikslūs. Gal priėmimo stadijoje jūs registruotumėte dar atskirus pasiūlymus ir ne kompleksiskai, o atskirais pasiūlymais mes galėtume sustiprinti arba pritarti, arba nepritarti. O šiuo atveju komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Prašome, argumentai.

J. VARKALYS (LSF). Taip, komiteto nuomonė – pritarti iš dalies, įtraukiant į įstatymą „užtikrina visuomeninę vaikų priežiūrą ir užimtumą“, valstybė užtikrina. Taip pat pritarta ypatingą dėmesį skirti šeimoms, auginančioms neįgalius ir specialių poreikių turinčius vaikus, kad valstybė užtikrina tarpinstitucinę pagalbą ir imasi priemonių padėti šeimos nariams gydytis nuo alkoholio, narkomanijos ir kitų priklausomybių, padeda smurto aukoms, įtraukti „užtikrinant smurto ir prievartos prevenciją“ ir pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Sysas nori patikslinti. Įjunkite A. Sysą. (*Balsai salėje*) A. Syso mikrofoną.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš nereikalauju balsuoti, aš pasinaudosiu jūsų siūlymu.

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. SYSAS (LSDPF). Kai ką, kuo, mano manymu, reikėtų papildyti, aš pateiksiu priėmimo stadijoje tada.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Vyriausybė teikia pasiūlymą dėl šio straipsnio. Komitetas pritarė iš dalies. Galime pritarti komiteto pozicijai? Galime pritarti.

6 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. 7 straipsnis. Taip pat yra A. Syso pasiūlymas dėl Nacionalinės tarybos ir Šeimos politikos komisijos. Kolega, prašau, jums mikrofonas įjungtas.

A. SYSAS (LSDPF). Mes paprasčiausiai siūlėme dar išbraukti perteklines organizacijas, nes tikrai nežinau, ar nuo to mūsų šeimos politika bus geresnė.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Komiteto nuomonė.

J. VARKALYS (LSF). Komiteto nuomonė buvo tokia, kad čia skirtingos funkcijos tiek Nacionalinės šeimos tarybos, tiek Šeimos politikos komisijos, todėl reikia palikti abi. Pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. R. J. Dagys prieš pasiūlymą.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Čia turbūt pagrindinė diskusija yra dėl savivaldybių institucijos.

PIRMININKĖ. Dėl savivaldybių.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Mes kaip tik matome tą trijų lygių bendradarbiavimą ir trijų lygių atsakomybę ir tokios jungtinės politikos atsakomybę Lietuvoje, nes kitaip mes nepasieksime tų šeimų, jeigu tik jos bus tarpusavyje kitaip koordinuojamos arba nebus bendro darbo. Todėl komitetas mano, kad būtinai reikia palikti savivaldybių institucijas. O dėl Respublikos Vyriausybės, ministerijos, kitų valdžios institucijų čia būtų galima galbūt pateikimo stadijoje diskutuoti, bet čia būtinai reikalingas savivaldybių lygmuo, juo labiau kad jis jau dabar yra, iš esmės beveik trečdalis savivaldybių turi tas institucijas. Mums tiesiog tik reikia paskatinti, kad jos atsirastų visose savivaldybėse.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, apsisprendžiame ir balsuojame dėl A. Syso pasiūlymo, kur siūlė išbraukti „savivaldybių institucijos, ministerijos ir kitos valstybės institucijos“. Komitetas mano kitaip.

Balsavo 70 Seimo narių: už A. Syso pasiūlymą 14, prieš – 14, susilaikė 42. Lieka komiteto formuluotė.

8 straipsnis. Apie tai jūs, kolega, jau minėjote, dėl Nacionalinės šeimos tarybos ir nuostatų tvirtinimo. Šitie 8 ir 9 straipsniai taip pat susiję. Dėl pačios Nacionalinės šeimos tarybos yra jūsų pozicija, kad tokios tarybos nereikia.

A. SYSAS (LSDPF). Aš siūlau balsuoti be diskusijų.

PIRMININKAS. Komitetas mano kitaip, kad reikia. R. J. Dagys nepritaria jūsų nuomonei.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Vienas labai svarbių dalykų, tai aš minėjau ir pasisakydamas, ir esu įsitikinęs, kad tikrai mes turėtume išklausti šeimų organizacijų, tėvų organizacijų, dirbančių su vaikais organizacijų nuomonę čia, Seime. Kokia forma mes tai darysime, tai reglamentuos mūsų Seimo nutarimas. Ar tai pavesime komitetui, ar darysime klausymus, ar norėsime išklausti čia

juos, bet išgirsi jų nuomones, galimybė jiems pasisakyti betarpiškai, manau, yra labai svarbu. Mes tas nuostatas esame įtvirtinę Sveikatos sistemos įstatyme ir Neįgaliųjų dabar irgi panašiai yra siūloma daryti. Tai, kad būtų visą laiką balsas girdimas ir patinka mums ta nuomonė, nepatinka, bet mes ją turėtume įvertinti, pasverti ir tai tikrai nepakenks mums, o pasitikėjimo institucija – Seimu tikrai tai gali pridėti, nes pagrindinis priekaištas Seimui, kad mes lyg atitrūkę nuo žmonių, nenorime išgirsi jų nuomonių. Šiuo atveju mes tą nuomonės reiškimo institutą ir įtvirtiname. Tai yra patariamoji institucija, bet jų balsas turėtų būti girdimas. Aš manau, kad... Nesu prantu, kodėl mes turėtume dėl jos ginčytis.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Apsisprendžiame ir balsuojame dėl A. Syso pasiūlymo, siūlančio išbraukti „Nacionalinė šeimos taryba“. Tie, kurie manote kitaip ir pritariate komiteto nuomonei, kad turi būti „Nacionalinė šeimos taryba“, balsuojate prieš arba susilaikote. Mes labai atsiprašome jau atvykusių mūsų kolegų. Jeigu dar penkias minutes mes užtruktume svarstymo stadijoje, iš esmės užbaigtume šitą įstatymą. Ačiū jums.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 15, prieš – 10, susilaikė 49. A. Syso pasiūlymui nepritarta.

Dėl 9 straipsnio taip pat tada neprašau balsuoti, nes tai susiję ir yra analogiškas.

10 straipsnis „Vyriausybės kompetencija šeimos politikos srityje“. Kolega, komitetas pritaria iš dalies. Jūs sutinkate, neprašote balsuoti. Dėkojame.

11 straipsnis. Yra Vyriausybės pasiūlymas. Komitetas pritarė iš dalies. Galime pritari? Galime pritari.

12 straipsnis. A. Sysas teikia pasiūlymą. Pritarta iš dalies. Kolega sutinka.

13 straipsnis. Ministerijos dalyvauja įgyvendinant šeimos politiką. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Sutinku.

PIRMININKĖ. Sutinkate. Dėkoju. 14 straipsnis taip pat yra dėl savivaldybių institucijų. Pritarta iš dalies.

A. SYSAS (LSDPF). Sutinku. Turės galvos skausmą.

PIRMININKĖ. Sutinkate. Šeimos taryba. Nėra pasiūlymų. Dėl 16 straipsnio pasiūlymų nėra.

Visi pasiūlymai aptarti. Svarstymo stadijoje nuomonė už, nuomonė prieš. Ačiū, kolega. Nuomonė už – P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, teko girdėti svarstymo metu nuomonę, kam iš viso toks įstatymas reikalingas. Gal tada reikėtų priminti Konstitucijos 38 straipsnį, kur viena-reikšmiškai pasakoma, kad šeima yra visuomenės ir valstybės pagrindas, valstybė saugo ir globoja šeimą. Tai logiška, kad turi atsirasti įstatymas, kuris aiškiai apibrėžtų, kaip valstybė išreiškia savo požiūrį į šeimą. Teko girdėti nuomonę dėl kitų, kad yra svarbu paketas ir paslaugos. Sutinkite, kad paslaugų paketai ir paslaugos yra jau pasekmė valstybės politikos, o ne atvirkščiai.

Trečias dalykas. Mane nustebino, kad kai kas išsigando išgirde, kad šeima – pirminė, prigimtinė bendruomenė. Aš įsivaizduoju, kad jeigu mes kalbame apie šeimą, tai tikrai aiškiai turime suvokti, kiek tai yra saugi aplinka ir kiek tas saugumas priklauso nuo šeimos kaip pirminės ir prigimtinės bendruomenės išraiškos. Aš kalbu apie tai, kas susiję su smurtu prieš vaikus. Aš kalbu apie savižudybes, aš kalbu apie alkoholizmą. Ar šeima yra tas pagrindas, kuris vis dėlto apsaugo žmogų nuo smurto, apsaugo nuo savižudybių ir galų gale padaro jį oresnį kaip žmogų.

Man atrodo, tas įstatymas yra laiku. Be abejo, kai kurie jo punktai deklaratyvūs, bet, manau, tai yra žingsnis link to, kur valstybė turi eiti.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Labai patogu pradėti kalbėti prieš, nes mano kolega, kuris kalbėjo už, pasakė, kad šitas įstatymas gana deklaratyvus. Aš pasakyčiau daugiau – jis visai deklaratyvus. Aš vis dėlto vadovaujuosi tokiu principu, kad geriau žvirblis rankoje negu gandra danguje. Ar mes įdėsime dvasios į tą įstatymą? Tai mes į jį dvasios galime įdėti tik priimdami kitus įstatymus ir kitus sprendimus. Kada mes kalbame apie gerovę tų šeimų, kurios gyvena, jų materialinį pajėgumą, galimybę tenkinti savo elementarius poreikius, tai tik tokiu būdu mes galime tikrai tas šeimas paremti. Teoriškai, kad mes sudarysime nacionalinę tarybą – na, paposėdžiaus, mes čia skirsime pusę valandos, geriausiu atveju 40 minučių, išklausys ataskaitą, kiek išsiskyrė, kiek išvažiavo.

Bet aš manau, ką kalbėjau ir tribūnoje, mūsų pareiga priimant kiekvieną įstatymą matyti žmogų, matyti šeimą ir kaip mes jai padedame. Svarstysime biudžetą ir bus labai akivaizdu, ar mes, priėmę Šeimos stiprinimo įstatymą, per biudžetą neskirdami papildomų lėšų spręsti vieną ar kitą problemą, kuri įsisenėjusi, ir bus matyti, kaip mes tas šeimas mylime, ar tikrai mūsų žodžiai ir darbai sutampa. Todėl aš siūlau nepriimti tokio įstatymo, kuris yra labai deklaratyvus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Gerbiamieji kolegos, apsisprendžiame balsuodami svarstyimo stadijoje, pritariame ar ne Šeimos stiprinimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4255(2).

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 63, prieš – 5, susilaikė 14. Po svarstyimo įstatymo projektui pritaroma. (*Triukšmas salėje*)

Gerbiamieji kolegos, mes vėluojame, gal galime susilaikyti nuo replikų? R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Mano balsas buvo už.

PIRMININKĖ. Jūsų balsas buvo už. Ačiū. Rimantai, gal galime susitarti, kad replikos po balsavimo neišsakomos. Visiems dėkojame už svarstyimo stadijoje išsakytas mintis.

Toliau posėdžiui pirmininkaus I. Degutienė.

12.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Bieliauskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIP-1153 (pateikimas)

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, tęsiame posėdį. Darbotvarkės 1-13 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Bieliauskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas. Pranešėja – R. Svetikaitė, Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja. Pateikimas. Prašau?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. Prašau, M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš noriu kreiptis į Seimo narius ir atkreipti dėmesį, kad svarstomas ganėtinai svarbus klausimas. Kai iškyla teisingumo klausimai, mes visą laiką sakome, čia ne Seimas sprendžia, čia teismas sprendžia, bet iš tikrųjų netiesa. Šiandien sprendžia Seimo nariai, Seimo nariai skiria teisėjus.

Aš labai apgailestauju, kad tiek mažai Seimo susidomėjimo, tiek mažai užsirašiusių klausti, debatuoti ir diskutuoti. Aš labai kviečiu visus labai rimtai pažiūrėti ir aktyviai dalyvauti šio skyrimo procese. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Aš dar kartą kviečiu grįžti į posėdžių salę Seimo narius, kurie yra išėję iš šios posėdžių salės, iš tikrųjų klausimas yra rimtas.

Dar P. Gražulis, replika.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamieji Seimo nariai, jeigu patys Seimo nariai visiškai formalioje procedūroje nedalyvauja, tai kodėl nedalyvauja, taip pat reikia susimąstyti. Iš principo reikia keisti teisėjų skyrimo tvarką. Europos Tarybai teikia tris kandidatus ir iš trijų renkasi vieną, o šiaandien mums pateikiamas vienas. Ir apskritai, net Europos (...) Konstitucija, kuri kontroliuoja Lietuvoje teismų skyrimo tvarką, sako, kad Lietuvoje teisėjų skyrimo tvarka nėra skaidri. Mes turime teikti įstatymo pataisas ir daryti teisėjų skyrimo tvarką daug skaidresnę.

PIRMININKĖ. Gerbiamoji pranešėja, prašau pateikti.

R. SVETIKAITĖ. Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra vienintelė vienodą teisės aiškinimą ir taikymą mūsų valstybėje užtikrinanti teisminė institucija, todėl tiek solidžią patirtį turinčių teisininkų praktikų, tiek mokslininkų balanso užtikrinimas, formuojant Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą, yra labai svarbus uždavinys. Šiandien Lietuvos Aukščiausiojo Teismo dirba aukščiausios kvalifikacijos teisėjai. Jų gretas papildyti Aukščiausiojo Teismo pirmininko siūlymu ir vienbalsiu Teisėjų tarybos pritarimu Prezidentė teikia šešis kvalifikuotus ir patyrusius teisininkus.

Pirmoji kandidatė yra S. Bieliauskienė. Prezidentė, vadovaudamasi Konstitucijos ir Teismų įstatymo nuostatomis, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininko siūlymu ir gavusi vienbalsį Teisėjų tarybos pritarimą, teikia Seimui Lietuvos apeliacinio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjos S. Bieliauskienės kandidatūrą skirti ją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja.

Daugiau nei 16 metų teisėjo darbo stažą turinti S. Bieliauskienė teisėjo karjerą pradėjo Vilniaus miesto trečiajame apylinkės teisme. 2008 metais ji buvo paskirta aukštesnio teismo, Vilniaus apygardos teismo, teisėja, o 2015 metais Seimo pritarimu tapo Lietuvos apeliacinio teismo teisėja, kur dirba iki šiol ir nagrinėja vienas sudėtingiausių baudžiamųjų bylų.

S. Bieliauskienė yra patyrusi teisėja, brandi asmenybė. Ji aktyviai dalyvauja teismų savivaldoje, yra Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narė, šios komisijos pirmininko pavaduotoja, taip pat naujai suformuotos Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos narė. Prezidentės vertinimu, patyrusios karjeros teisėjos profesinė patirtis leis sustiprinti Aukščiausiojo Teismo, formuojančio vienodą teismų praktiką baudžiamosiose bylose, gretas ir prisidės prie geresnio teisingumo įgyvendinimo šalyje, todėl Prezidentė prašo pritarimo šiai kandidatūrai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui už pristatymą. Dabar kviečiu kandidatę į Aukščiausiojo Teismo teisėju S. Bieliauskienę. Pagal Seimo statutą jūs turite savo prisistatymui 15 minučių, o po to atsakymai į klausimus – iki 30 minučių.

S. BIELIAUSKIENĖ. Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Pristatysiu trumpai. Esu, kaip jau minėta, Sigita Bieliauskienė. Dirbu teisėjos darbą nuo 2001 metų, turiu nemažą patirtį nagrinėjant sudėtingas baudžiamąsias bylas tiek pirmąja instancija, tiek ir apeliacine tvarka.

Savo, kaip teisininkės, karjerą pradėjau Vilniaus apygardos teisme, kur dirbau patarėjos darbu. Jau prieš tai, studijuodama Vilniaus universiteto Teisės fakultete, tiksliai žinojau, kad sieksiu būtent teisėjos karjeros, ir tai mane labai motyvavo ir motyvuoja iki šio momento. Tapau teisėja ir buvau paskirta į Vilniaus miesto trečiąjį apylinkės teismą. Specializacija buvo baudžiamųjų bylų nagrinėjimas, taip pat teko nagrinėti ir administracinių teisės pažeidimų bylas, atlikti ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijas. Nuo 2008 metų dirbau Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriuje. Ten išties nagrinėjamos sudėtingos baudžiamosios bylos dėl sunkių ir labai sunkių nusikaltimų. Ir nuo 2015 metų esu Apeliacinio teismo teisėja, taip pat, be abejo, dirbu Baudžiamųjų bylų skyriuje.

Aktyviai dalyvauju, stengiuosi dalyvauti rengiamuose teisėjams mokymuose tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Įgyju patirties ir jau dalinuosi ja konferencijų metu su kitais kolegomis. Taip, esu jau pakankamai turbūt patyrusi, tačiau noriu pabrėžti, kad kiekvieną kartą žinau, jog mūsų darbas, teisėjų darbas, yra ypatingai svarbus ir susijęs, liečiantis žmogaus teises, laisves, interesus. Manau, kad teisėjams pagrįstai keliami aukščiausi reikalavimai, visų pirma sąžiningumas, moralės, etikos principų laikymasis. Taip pat, mano galva, būtini geri profesiniai įgūdžiai, aukšta kvalifikacija, nuolatinis, be abejo, jos tobulinimas ir ne mažiau svarbios yra ir bendražmogiškosios savybės.

Kaip teisėja, siekiu tobulėti savo profesijos srityje, manau, kad sukaupta darbo patirtis, žinios bei vidinis postūmis gilintis į savo specialybę toliau padės man sėkmingai tęsti profesinę veiklą ir kasacinės instancijos teisme, t. y. Lietuvos Aukščiausiajame Teisme, jeigu jūs pritarsite mano kandidatūrai. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū už prisistatymą. Gerbiama kandidate, aš norėčiau jūsų paklausti klausimo dėl Tautos atstovybės dalyvavimo skiriant teisėjus. Kaip suprantu, yra tokia europinė praktika, kad Tautos atstovybė dalyvauja skiriant galutinės instancijos teismų teisėjus. Bet Lietuvoje Seimas nedalyvauja skiriant Vyriausiojo administracinio teismo teisėjus. Koks būtų jūsų požiūris? Ar nereikėtų keisti šią nuostatą ir suteikti galimybę Seimui, kaip Tautos atstovybei, dalyvauti skiriant teisėjus?

S. BIELIAUSKIENĖ. Šį klausimą reguliuoja Lietuvos Respublikos Konstitucija. Jūs, aišku, žinote, kad jos keitimo tvarka turbūt taip pat nėra tokia paprasta. Sakykime, jeigu būtų jūsų, Tautos atstovų, daugumos tokia mintis ir ji galbūt taip... Tai aš manau, kad ją tiesiog reikėtų, jeigu būtų dauguma, ją reikėtų stengtis įgyvendinti. Aš nematau čia nieko blogo iš tikrųjų.

PIRMININKĖ. Klausia V. Rinkevičius. Ruošiasi K. Glaveckas.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerbiama pretendente, jūs esate Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narė ir pirmininko pavaduotoja. Tai labai atsakingos pareigos. Mes neseniai pradėjome svarstyti įstatymo projektą, teiktą Prezidentės, dėl korupcinių nusikaltimų bausmių griežtinimo ir ten

vienas iš svarbiausių argumentų, dėl ko griežtiname tas bausmes už korupcinius nusikaltimus, kad teismai skiria, nors ir dabar galima skirti griežtas bausmes, labai švelnias. Faktiškai atsakomybė už korupcinius nusikaltimus pagal teismų sprendimus buvo labai nedidelė ir tos baudos, bausmės, dėl to turime griežtinti, nors teismai turi galimybę, įvertindami sunkumą to nusikaltimo, skirti žymiai griežtesnes. Vis dėlto jūs esate ir Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narė. Kaip jums atrodo, kodėl? Aš suprantu, kad tai yra sudėtingas klausimas ir tai liečia jus ir jūsų tiesioginį darbą, bet ir visos sistemos darbą. Kodėl vis dėlto taikomos tokios švelnios bausmės už tokius, sakyčiau, visuomenei labai pavojingus korupcinius nusikaltimus?

PIRMININKĖ. Laikas, kolega.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Kur čia šuo pakastas, gal jūs galėtumėte tokią informaciją, kaip jums atrodo, kaip jūs vertinate tą situaciją?

S. BIELIAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Norėčiau atskirti du dalykus. Teisėjų etikos ir drausmės komisija nagrinėja teisėjų veikloje padarytus pažeidimus, atliekant teisėjų funkcijas. Jeigu jūs šnekate apie sunkius korupcinius nusikaltimus, tai jau yra baudžiamoji atsakomybė vienareikšmiškai. Tai šiuo atveju Teisėjų etikos ir drausmės komisija čia jau neturi jokios įtakos, o tokią bylą dėl nusikaltimo nagrinėja teismai. Dažniausiai, jeigu tai yra sunkus nusikaltimas, apygardos teismai, tada, be abejo, nuosprendį galima skusti apeliacine tvarka ir kasacinė instancija yra galutinė. Tai norėjau paaiškinti tą tvarką.

Tačiau noriu pabrėžti, kad ištis Teisėjų etikos ir drausmės komisijos vaidmuo yra be galo didelis ir reikšmingas, ir teisėjas savo veikloje turi vadovautis Etikos kodeksu. Tai yra mūsų taisyklės, be kurių mes negalime savo veikloje nė vienos dienos. Ir tie pažeidimai vertinami pakankamai griežtai. Nes dar pasitaiko atvejų, kai teisėjai nesilaiko etikos taisyklių, tuomet, aišku, yra teikiami teikimai komisijai. Jeigu mes matome, kad tai yra pažeidimas, yra pagrindas matyti pažeidimą, tai tos bylos jau yra nagrinėjamos Teisėjų garbės teisme ir teisėjui už jo etikos veiklos pažeidimą yra keliama drausmės byla, atitinkamai skiriama sankcija.

PIRMININKĖ. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi A. Anušauskas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiama kandidatė, iš tikro neabejoju jūsų kompetencija ir jūsų atsakymais. Bet aš norėjau kaip liberalas pasiteirauti vieno dalyko, tiksliau tariant, suprasdamas, kad vis dėlto efektyvumą duoda ne tik bausmė, bet jos neišvengiamumas, tai iš tikro efektyvumas pasiekiamas per tą. Dabar mes stengiamės, ir kolega prieš tai klausė, didiname bausmių dydį. Ar tas bausmių didinimas atsakys į tą pirmą klausimą? Ar išspręs tuos klausimus, kuriuos mes keliamo? Nes vien bausmių didinimas, mano supratimu, neatsakys į tą klausimą, neišvengiamumas yra vis dėlto svarbesnis dalykas negu bausmių dydis. Tai toks gal scholastinis klausimas, bet mums, liberalams, gana aktualu.

S. BIELIAUSKIENĖ. Taip, iš tikrųjų įdomus jūsų klausimas, galbūt net ir pamąstymas, galėčiau pavadinti jį taip. Be abejo, bausmės tikslai yra keli. Aišku, neišvengiamumas labai svarbus, bet kitas dalykas yra prevencija. Mes apie tai turime neužmiršti. Sakykime, šiuo atveju, jei visuomenė mato, kad yra skiriamos, jos manymu, per švelnios bausmės ir jos yra griežtinamos, aš manau, kad tai veikia ir prevenciškai. Tai yra labai svarbus dalykas mūsų visuomenei.

Na ir kiti bausmės tikslai, jų tikrai yra labai daug, bet aš jau čia leisiuosi į baudžiamosios teisės teoriją, turbūt nereikėtų šito daryti. Neišvengiamumas, be abejo, yra svarbus, tačiau kaip visuma su kitais principais – bausmės tikslų įgyvendinimu.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama pretendente, prieš porą valandų mėginau pasižiūrėti E. teismai puslapį. Pasirodo, neveikia. Sužinojau, kad per dvi valandas pataisys. Tai, ko gero, lengviausia problema, pataisoma teismuose. Bet teismų praktika – tai jau kitas dalykas. Čia didelę įtaką turi Aukščiausiasis Teismas, be abejonės. Ką jūs pati sau žadate ar ką siūlysite šitoje kasacinėje srityje? Nes, kaip kolegos daug klausinėjo apie bausmių neišvengiamumą, pavyzdžiui, arba tą teisingumo jausmą, kad visuomenė pajustų, kad įgyvendina teismai, vis dėlto adekvačių bausmių skyrimas ir Aukščiausiojo Teismo pozicija šiuo atveju, manyčiau, galėtų būti svarbi, bet ji iki šiol tokia nebuvo. Tai gal kasacinėje srityje kokių nors naujovių pasiūlysite?

S. BIELIAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Matote, tos naujovės priklauso nuo nagrinėjamos bylos konteksto, kokia tai yra byla ir kas šiuo atveju yra svarbu teisės taikymo srityje, nes Aukščiausiasis Teismas formuoja praktiką, bet tai yra jau teisės taikymo sfera. Kur šiuo metu aš dirbu, t. y. Apeliaciniame teisme, mes dar galime prisiliesti prie įrodymų vertinimo, daryti tai apeliacinėje instancijoje, o kasacija yra jau teisės taikymo klausimai. Kaip žinote, ne kiekvienas skundas yra priimamas kasacinėje instancijoje. Jeigu Aukščiausiasis Teismas mato, kad šita byla turės įtakos teismų praktikai, ji yra priimama ir atitinkamai duodamas signalas žemesnės instancijos teismams. Aš manau, tuo principu tikrai vadovausiuosi ir man bus be galo įdomu, nes šiuo atveju aš dar prisiliečiu prie tyrimo įrodymų, atėjusi į kasacinę instanciją aš turėsiu tą patirtį ir man bus kur kas lengviau teisės taikymo srityje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus.

S. BIELIAUSKIENĖ. Ačiū.

PIRMININKĖ. Paskui, kai bus pristatyti visi kiti kandidatai į Aukščiausiojo Teismo teisėjus, pasakysiu, koks jūsų susitikimų su frakcijomis grafikas.

12.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Danguolės Bublienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIII-1154 (pateikimas)

Dabar vėl kviečiu Prezidento vyriausiąją patarėją R. Svetikaitę pateikti kitą kandidatūrą – D. Bublienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja.

R. SVETIKAITĖ. Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, siekdama užtikrinti teisininkų praktikų ir mokslininkų balansą formuojant Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą, Prezidentė teikia Seimui socialinių mokslų daktarės, docentės D. Bublienės kandidatūrą į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas.

D. Bublienė yra Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Privatinių teisės katedros docentė, jau dešimtmetį užsiimanti ir advokato praktika. Iki pradėdama privačią advokato praktiką, pretendentė ilgą laiką ėjo įvairias pareigas valstybės tarnyboje, Teisingumo ministerijoje, vadovavo šios ministerijos Privatinių teisės departamentui, buvo atsakinga už teisės aktų projektų rengimą, jų harmonizavimą su Europos Sąjungos teise. Pretendentė yra daugelio monografijų, vadovėlių, kitų mokslinių publikacijų įvairiais privatinės teisės klausimais autorė ir bendraautorė, žinoma vartotojų teisės ekspertė.

Prezidentės vertinimu, D. Bublienės ilgametė ir įvairiapusė teisinio darbo patirtis dirbant tiek valstybės tarnyboje, tiek užsiimant privačia praktika, taip pat aktyvi mokslinė veikla privatinės teisės srityje ir gilios teorinės žinios leidžia neabejotinai (...) jos patyrimu, kad ji reikšmingai prisidės prie nuoseklios ir vieningos teismų praktikos formavimo Lietuvos Aukščiausiajame Teisme. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu D. Bublienę.

D. BUBLIENĖ. Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, ačiū už man suteiktą žodį. Naudodamasi proga, noriu labai padėkoti Jos Ekscelencijai Respublikos Prezidentei ir Aukščiausiojo Teismo pirmininkui už pasitikėjimą ir galimybę šiandien čia pristatyti save. Iš tiesų Respublikos Prezidento patarėja gana išsamiai pristatė mano patirtį. Taip, aš 13 metų dirbau viešajame sektoriuje, 10 metų buvo praktinės veiklos, užsiėmiau praktine veikla kaip advokatė, turiu 15 metų pedagoginės ir mokslinės veiklos patirties.

Esu įsitikinusi, kad ši mano įvairiapusė patirtis tikrai padės ir dirbant Aukščiausiajame Teisme, galėsiu prisidėti prie teismų praktikos formavimo. Noriu pasakyti, kad nuo pat pradžios savo darbinės veiklos, nuo darbo Teisingumo ministerijoje aš prisidėjau prie teisės aktų kūrimo, prie teisminės sistemos tobulinimo. Manau, jeigu pritarsite mano kandidatūrai, aš iš tiesų tą ir toliau galėsiu daryti, tą darysiu sąžiningai ir garbingai. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis – M. Majauskas. Ruošiasi V. Gailius.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū už prisistatymą. Norėjau atkreipti dėmesį, mes visi puikiai žinome, kad pasitikėjimas teismais didėja, bet jis vis dar yra tarp institucijų, kuriomis visuomenė

pasitiki mažiausiai. Aš norėjau paklausti jūsų. Kaip manote, kodėl tas pasitikėjimas yra vis dar toks žemas ir kokiomis priemonėmis, jūs galvojate, būtų galima didinti pasitikėjimą ar atkurti jį iki kokio nors bent jau racionalaus lygio? Ačiū.

D. BUBLIENĖ. Ačiū už klausimą. Iš tiesų tai tikrai sudėtingas klausimas ir čia, matyt, yra dar ką veikti, tai tam tikra problema. Vienas iš aspektų, prie ko, manau, prisidės ir Aukščiausiasis Teismas, tai yra būtent motyvai, argumentai priimant tam tikrus sprendimus ir išdėstant argumentus sprendimuose. Manau, čia yra kur tobulėti, kad visuomenei būtų suprantami tie sprendimai, kad atitiktų, kaip čia buvo prieš tai sakyta, teisingumo jausmą. Aš manau, reikia toliau dirbti ir tobulinti šią sritį.

PIRMININKĖ. Klausia V. Gailius. Ruošiasi A. Skardžius.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama pretendente, aš čia. Jūs turite didelę patirtį valstybės tarnyboje, turite patirtį kaip mokslininkė, turite atstovavimo civilinėse bylose patirties, aš suprantu, ir iš šono galite matyti teismų sistemą. Kodėl mes stebime ženkliai pažangą civiliniuose procesuose, o baudžiamuosiuose procesuose mes stringame 2000 metų laikotarpyje ir baudžiamieji procesai nėra taip sklandžiai vykstantys kaip norėtusi? Ar teisėkūros problemos, pernelyg dažnos, stabdo šį procesą, kad jis neatsiliktų nuo civilinio proceso teismuose? Ačiū jums.

D. BUBLIENĖ. Ačiū už klausimą. Iš tiesų, matyt, nėra vienos priežasties ir tobulinama sistema tiek civilinių bylų atžvilgiu, tiek baudžiamųjų bylų atžvilgiu. Baudžiamųjų bylų yra gana sudėtinga sistema, nes mes nuolat susiduriame su žmogaus teisėmis ir nėra taip lengva viską pakeisti. Todėl, matyt, čia nėra vienos priežasties. Teisėkūros požiūriu reikia aiškintis visas priežastis, reikia atlikti sisteminius tyrimus. Tik tada, kai žinosime visą kompleksą priežasčių, galėsime priimti geriausius sprendimus ir, matyt, ne tik teisės normų tobulinimo aspektu, bet ir organizaciniu aspektu, kas tikrai nemažai prisideda prie tinkamo teisės taikymo, o vėliau atitinkamai ir prie jos aiškinimo.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamoji pretendente, aš jūsų norėčiau paklausti kaip mokslininkės, kaip pretendentės į Aukščiausiojo Teismo teisėjus. Turbūt sutiksite, kad Seimo nariui taip pat galioja žmogaus teisės. Norėčiau paklausti dėl specialiųjų tarnybų, kurios teikia labai keistas pažymus, pavyzdžiui, teikia nuomonę dėl Seimo nario teiktų pasiūlymų prieš penkerius metus, taip peržengdamos savo kompetenciją, bet tos nuomonės negalima niekam skusti. Politikui ši nuomonė yra mirties nuosprendis. Todėl norėčiau paklausti. Aš bandžiau tokią pateiktą nuomonę, ko neturėtų daryti tarnybos, skusti, na, sakykime, teismams, bet teismai sako: čia yra nuomonė. Aš konkrečiai turiu omeny Vilniaus apygardos administracinį teismą. Kaip vis dėlto yra su tomis piešiamomis pažymomis ir žmogaus teisėmis? Ačiū.

D. BUBLIENĖ. Ačiū už klausimą. Tai labai sudėtingas klausimas. Taip, yra tokia teismų praktika, kad nuomonė yra neskundžiama. Vėlgi, matyt, tai yra teisinga teismų praktika. Tačiau koks turėtų būti šių nuomonių statusas ir ar reikėtų, kad jos būtų skundžiamos, be abejo, šis klausimas būtų sprendžiamas teisėkūros priemonėmis. Tai yra jūsų, gerbiami Seimo nariai, kaip įstatymų leidėjų, rankose. Kita vertus, vėlgi tai, matyt, nėra vienprasmiskas klausimas. Čia yra dėl ko diskutuoti. Išsamiai išanalizavus šią problematiką būtų galima priimti tokį reguliavimą, kad kiekvienas asmuo galėtų ginti savo teises, taip pat ir Seimo narys.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus.

12.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIII-1155 (pateikimas)

Kviečiu vėl R. Svetikaitę pristatyti dar vieną kandidatūrą, tai yra G. Juodkaitės-Granskienės.

R. SVETIKAITĖ. Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, leiskite pristatyti dar vieną kandidatę į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas – Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Baudžiamosios justicijos katedros docentę G. Juodkaitę-Grankienę, kuri akade-

minėje veikloje dalyvauja jau du dešimtmečius. Ji taip pat vadovauja Lietuvos teismo ekspertizės centrui, kuris atlieka ekspertinius tyrimus pagal teismų ir teisėsaugos institucijų kreipimusis.

Pretendentės kaip mokslininkės biografija yra išties įspūdinga. Viena arba su bendraautoriais ji yra paskelbusi itin daug mokslinių publikacijų baudžiamosios justicijos klausimais tiek Lietuvos, tiek tarptautiniuose mokslo leidiniuose, dalyvauja rengiant teisės aktų projektus, skaito pranešimus tarptautinėse ir nacionalinėse mokslinėse konferencijose, dalyvauja mokslo projektuose Lietuvoje ir užsienyje, vadovauja doktorantams. Pagrindinės jos mokslinių interesų kryptys yra baudžiamasis procesas, teismo ekspertizė, kriminalistika.

Prezidentės vertinimu, pretendentė visiškai atitinka kompetencijos ir reputacijos reikalavimus, keliamus aukščiausios grandies teismo teisėjams. Tai rodo ne tik jos gilios teorinės žinios, profesinė patirtis, taip pat jos asmeninės savybės, todėl Prezidentė kviečia jus, gerbiami Seimo nariai, palaikyti šį Aukščiausiojo Teismo pirmininko siūlymą, kuriam pritarė taip pat ir teisėjų bendruomenė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjai už pristatymą. Klausia... Atsiprašau, kviečiu G. Juodkaitę-Granskiene.

G. JUODKAITĖ-GRANSKIENĖ. Gerbiama posėdžio pirmininke, garbūs Seimo nariai, mieli kolegos! Iš tikrųjų ir aš, kaip mano kolegė, pirmiausia norėčiau padėkoti Jos Ekscelencijai Respublikos Prezidentei ir Aukščiausiojo Teismo pirmininkui už galimybę ir įvertinimą. Tas įvertinimas iš tikrųjų yra labai džiuginantis ir malonus, bet labai įpareigojantis. Įpareigojantis jums, visuomenei ir įsipareigojantis sau.

Jeigu kalbėčiau apie savo asmeninius gebėjimus, kompetencijas ir savybes, kurios tiktų kandidatuojuojant į Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas, tai jos iš esmės atspindėtos gyvenimo aprašyme, bet norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į keletą aspektų, kurie jau buvo ir akcentuoti Prezidento patarėjos. Visų pirma, į mokslinę pedagoginę veiklą, kuri trunka jau 20 metų. Iš tikrųjų ši mokslinė pedagoginė veikla yra susijusi su moksliniais tyrimais. Jeigu mes darytume analogiją, kad teismo sprendimas ar nuosprendis yra mažas mokslinis tyrimas su savo versijomis, hipotezėmis, prielaidomis, įrodymų sistema ir paskui jų analize ir išvadomis, iš tikrųjų mano darbas yra tiesiogiai su tuo susijęs. Taip pat daug dėmesio yra skiriama konferencijoms organizuoti, tarptautiniam bendradarbiavimui, tarptautiniams projektams ir, aišku, pedagoginė veikla neapsiriboja vien studijomis, dėstymu studentams, bet yra ir mokymai nacionaliniu ir tarptautiniu lygiais prokurorams, ikiteisminio tyrimo pareigūnams ir teisėjams.

Antras aspektas, kurį norėčiau akcentuoti, tai vis dėlto ta siauresnė praktinė veiklos sritis, t. y. teismo ekspertizė. Ši sritis iš tikrųjų pasižymėjo mano gyvenime tuo, kad išmokė vadybinių, organizacinių gebėjimų, kas yra reikalinga vadovaujant institucijai. Aišku, dar reikėtų akcentuoti, kad visada buvo stebimas procesas, nes procesas be mokslinių žinių, mokslinių įrodymų dažnai yra negalimas. Ne veltui kai kur Europoje teismo ekspertai yra vadinami moksliniais teisėjais pagal tą visą savo sprendimo priėmimo procedūrą. Ačiū jums už dėmesį.

PIRMININKĖ. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū kandidatei. Tikiu, kad jūs tikrai puiki kandidatė. Aš tik noriu atkreipti dėmesį – jūs padėkojote Prezidentei, padėkojote Aukščiausiojo Teismo pirmininkui, bet skiria Seimas ir Seimas dar nepriėmė sprendimo. Aš kviečiu pasižiūrėti, kaip galima artimiausiu metu pasikalbėti su Seimo nariais apie tai, ką jūs ketinate įgyvendinti.

Aš norėčiau konkrečiai paklausti jūsų nuomonės dėl numatomos teismų reformos 2018 metais, kai planuojama, kad labai sumažės apylinkių teismų skaičius. Kokia būtų jūsų nuomonė?

G. JUODKAITĖ-GRANSKIENĖ. Aš manau, vis tiek teismų reforma buvo kaip ilgas procesas ir iš tikrųjų tas rezultatas yra mąstytas ir apsvaistytas, ir suderintas tiek su visuomenės poreikiais, tiek su visuomenės lūkesčiais. Iš tikrųjų viena iš deklaracijų yra, kad teismai taps artimesni, prieinamesni. Iš tikrųjų tai neturėtų užkirsti kelio nė vienam iš mūsų, nes mes irgi esame visuomenės dalis, pasinaudoti savo teisėmis ginti pažeistus interesus teismuose.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama pranešėja, nesu iš tų, kuris skeptiškai žiūrėtų į gabius žmones, norinčius eiti aukštas pareigas, neperėjusius žemesnių pakopų.

Bet tiek jūsų kolegė gerbiama S. Bieliauskienė, tiek jūs, kiek aš supratau, neturėjote tokių praktinių įgūdžių dirbdamas žemesnės instancijos teismuose kaip teisėja. Ar tai nebus koks nors, kad ir mažas trūkumas, išsibėgėjant jūsų naujame darbe? Ačiū.

G. JUODKAITĖ-GRANSKIENĖ. Ačiū jums už klausimą. Iš tikrųjų tai yra aktualus ir galbūt keliantis susidomėjimą klausimas, nes jeigu stebėsite mano gyvenimo aprašymą, aš tikrai visose kitose srityse pradėjau nuo žemiausio lygmens. Bet kartais ateina toks momentas, kai vis dėlto turime derinti tiek teoriją, tiek praktiką. Kartais tas žvilgsnis iš šalies nedalyvavus nuo žemiausios grandies šitoje veikloje yra labai sveikas ir sveikintinas, nes teorija be praktikos, kaip ir praktika be teorijos yra neįmanomos.

PIRMININKĖ. Ir klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kandidate, norėčiau tiesiog sužinoti jūsų nuomonę dėl nuosprendžiuose vartojamo, sakyčiau, tokio anonimiškumo, kai stengiamasi ne tik kokius nors nepilnamečius, bet nusikaltėlius... Ten inicialai naudojami, ypač juridiniai asmenys, beje, dabar verkia dėl to Seime svarstomo klausimo, kad bus viešinami nuosprendžiai. Jūsų požiūriu, kur ta riba, kai vis dėlto visuomenė turi teisę žinoti apie tuos asmenis, kurie padarė labai konkrečius nusikaltimus, ir reikia įvardinti juos vardu ir pavarde neslepiant anonimiškai?

G. JUODKAITĖ-GRANSKIENĖ. Ačiū jums už klausimą. Iš tikrųjų labai aktualus ir įdomus klausimas. Kaip ir baudžiamajame procese, ir civiliniame procese, visada yra tas interesų pasvėrimo elementas. Ir čia, sakyčiau, turi būti vėlgi tas vertinamasis požymis, bet turi būti labai įvertinamas tas interesų palyginamumas, proporcingumas ir kaip tai paveiks. Gali ir neigiamai paveikti toks viešinimas visuomenę ir jos reakcijas. Aš manyčiau, tokia būtų pozicija. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege. Jūs atsakėte į visus klausimus.

G. JUODKAITĖ-GRANSKIENĖ. Ačiū jums.

12.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Prano Kuconio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIIIIP-1156 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Dabar vėl kviečiu R. Svetikaitę pristatyti P. Kuconio kandidatūrą į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus.

R. SVETIKAITĖ. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju Respublikos Prezidentė siūlo skirti buvusį Konstitucinio Teismo teisėją ir Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Baudžiamosios justicijos katedros docentą P. Kuconį. Akademinė veikla jis užsiima jau 28 metus. Gerbiamas P. Kuconis iki paskyrimo Konstitucinio Teismo teisėju net vienuolika metų dirbo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju. Solidi profesinio darbo patirtis, pasiekimai mokslo srityje, rengiant vadovėlius, monografijas, kitus mokslo leidinius baudžiamosios justicijos temomis, nemažas indėlis į teisėkūrą leidžia teigti, kad gerbiamo P. Kuconio paskyrimas į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas padės reikšmingai sustiprinti šio Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų gretas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui už pristatymą. Kviečiu P. Kuconį.

P. KUCONIS. Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, trečią kartą stoviu Seimo tribūnoje pretenduodamas į pareigas, į kurias skiriama Seimo nutarimu. Iš tikrųjų turiu patvirtinti, kad nesijaučiu nors kiek jaučiau, nei kad stovėdamas pirmuosius du kartus šioje tribūnoje. Pagrindinė priežastis, aišku, yra tai, kad aš negaliu pristatyti kokios nors savo veiksmų programos, kaip kad pretenduodamas į vadovaujamąsias pareigas. Pagrindinė teisėjo funkcija – teisingumo vykdymas, pagrindinė teisėjo pareiga – tos funkcijos tinkamas ir sąžiningas vykdymas. Mano gyvenimo aprašymas jums taip pat yra pateiktas, todėl išsiplėsti tikrai nenoriu, galbūt akcentuosiu tikrai tris dalykus, kurie, mano nuomone, leistų jums įsitikinti, jog aš teigiamu jūsų sprendimo atveju tikrai tinkamai tas pareigas vykdysiu.

Pirmiausia jau turimas Aukščiausiojo Teismo teisėjo 10 metų ir 100 dienų darbo stažas. Per tą laiką iš tikrųjų buvo išmoktos visos Aukščiausiojo Teismo darbo formos, visos funkcijos, kurias Aukščiausiasis Teismas vykdo. Per praėjusius devynerius su puse metų Aukščiausiojo Teismo

funkcijos pasipildė, pasipildė proceso atnaujinimu administracinių nusižengimų bylose, bet, mano įsitikinimu, tai nebūtų man problema dirbant su tokio pobūdžio bylomis, kadangi jau nuo seno administracinių nusižengimų teise administracinėje teisėje yra vadinama mažąja baudžiamąja teise ir atitinkamai procesas labai panašus į baudžiamąjį procesą.

Antra, tai patirtis dirbant Konstitucinio Teismo teisėju. Prieš tai dirbdamas Aukščiausiąjame Teisme aš buvau vienos, galbūt dviejų, teisės šakų, tai yra baudžiamojo proceso ir baudžiamosios teisės specialistas, o Konstituciniame Teisme tas akiratis prasiplėtė, kadangi iš baudžiamosios teisės ir iš baudžiamojo proceso teisės Konstituciniame Teisme buvo trys, na, gal keturios bylos per devynerių metų kadenciją. Taigi neišvengiamai teko gilintis ir spręsti kitų teisės šakų klausimus.

Trečia, mano turima akademinio darbo patirtis čia taip pat buvo minėta. Ji skatina neatsilikti nei nuo naujausių teisėkūros pakeitimų, tai yra įstatymų leidybos, nei nuo teismų praktikos tų sričių, iš kurių man tenka skaityti paskaitas, nes, esant šiuolaikinėms technologijoms, studentai kompiuteryje seka mano ankstesnių paskaitų konspektus ir žiūri, ką ten naujo pasakiau ir ar aš nekartoju. Taigi tikrai nėra patogu prieš studentus kartoti tą patį, turi pats tobulėti skaitydamas naujus įstatymus ir naujausią teismų praktiką. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Dabar nori jūsų klausti penki Seimo nariai. Pirmasis – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamasis Pranai, už prisistatymą. Iš tiesų manau, niekas nedirš abejoti jūsų kaip profesionalo kompetencija. Aš tik norėčiau atkreipti dėmesį į teisėjų skyrimo praktiką kažkur kitur, tarkime, Jungtinėse Amerikos Valstijose, kur yra vertinama ne tik kompetencija, bet ir žiūrima į teisėjo ideologiją ir politinę ideologiją. Nekalbama apie priklausymą kokioms nors partijoms ar bendruomenėms, bet turėjimą kažkokios labai aiškios politinės ideologijos. Ar nemanote, jog ir Lietuvoje būtų gerai, kad teisėjai turėtų kažkokią politinę viziją, Lietuvos viziją, socialinės politikos viziją, ekonominės politikos viziją, o ne tik būtų vertinami pagal išskirtinai savo profesiją ir kompetenciją akademinėje veikloje?

P. KUČONIS. Taip, visiškai sutinku ir pritariu. Be abejo, teisėjas, kaip visuomenės narys, kiekvienas teisėjas yra žmogus, pirmiausia Respublikos pilietis ir jis iš tikrųjų turi ir savo politines pažiūras, ir savo politines nuostatas, pagaliau dalyvauja balsavimuose ir balsuoja už tam tikrą politinę jėgą.

Kitas dalykas, kad Lietuvoje teisėjai ir kiti aukšti teisėsaugos pareigūnai yra depolitizuoti ir tai yra neatsitiktinai, matyt. Tiesa, tai buvo perėjimo laikotarpis, kai tas depolitizavimas gal ir buvo būtinas, bet vėlgį tai yra konstitucinė nuostata dabar.

PIRMININKĖ. Klausia V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS. (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas pretendentė, kreipiuosi kaip į labai patyrusį ir turintį patirties pačiuose aukščiausiuose teismų institutuose ir kompetencijos. Dėl teismo tarėjų institucijos. Retkarčiais išskyla pas mus tokia, kaip pasakyti, diskusija apie tai, pasvarstome, padiskutuojame ir vėl nutyla, bet vis dėlto, man atrodo, ji svarbi. Kokia būtų jūsų nuomonė dėl skaidrinimo, viešinimo teismų darbo? Galbūt ne visuose teismų lygiuose, galbūt nesprenžiant, kai sprendžiama kokia nors slapta valstybės informacija ir t. t., tačiau iš esmės koks būtų jūsų požiūris į tai? Kaip labai kompetentingo specialisto noriu jūsų nuomonės.

P. KUČONIS. Taip, jūs labai teisingai pasakėte, kad retkarčiais Lietuvos visuomenė ir politikai grįžta prie šio klausimo, bet paskui po kurio laiko jį užmiršta. Kad ir kaip būtų keista, 2008 metais, kai aš pretendavau į Konstitucinį Teismą, labai panašus klausimas skambėjo ir tuo metu Seime. Aš esu matęs bent tris programas dėl tarėjų įtraukimo į teisingumo vykdymo procesą, paskutinė iš jų man pasirodė bene geriausiai parengta, kada tarėjai yra įtraukiami ne į visų bylų nagrinėjimą, o tik į tam tikrų, aš dabar neprisimenu konkrečiai, bet taip, iš tikrųjų tai yra šeimos bylos, taip, tai buvo darbo bylos, iš baudžiamųjų bylų visuomenėje atgarsį sulaukusios bylos ir tarėjų skaičius gana įvairus. Iš principo aš tikrai už šią iniciatyvą, nes tai yra ir platesnis visuomenės įtraukimas, ir, ko gero, pasitikėjimo teismais tam tikra prasme stiprinimas, kaip prieš tai kolegės klausimas nuskambėjo. Na, tiktai tai, kad vėlgį, matyt, tarėjų įtraukimas į teisingumo vykdymo procesą neišvengiamai yra susijęs su Konstitucijos keitimu, ir, iš tikrųjų esant dabartinei Konstitucijos keitimo procedūrai, tai tikrai sudėtingas procesas. O aš asmeniškai, be abejo, už.

PIRMININKĖ. Klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas pretendentė, norėčiau jūsų paklausti tradicinio savo klausimo pretendentams į Aukščiausiąjį Teismą. Kokia jūsų nuomonė apie kasacinio skundo atrankos institutą, ar jis tobulas, ar tobulintinas? Ačiū.

P. KUČONIS. Nežinau, kiek kuklu, kiek nekuklu atsakyti į šį klausimą, nes atranka dėl baudžiamųjų bylų, aš tikrai už tai atsakau, apie tai galiu kalbėti, buvo įvesta 2007 m. birželio 30 d. įstatymu, o tą įstatymą, tiksliau, Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimus rengė darbo grupė, kurios narys aš tada iš tikrųjų buvau, ir būtent tos darbo grupės pasiūlymu ir buvo įvesta atranka baudžiamajame procese. Gal daugiau kaip specialistas šiuo atveju į tą klausimą atsakau, nes atranka, mano nuomone, iš tikrųjų yra reikalinga, nes kitu atveju, jeigu nėra atrankos, nėra įgyvendinama kita baudžiamojo proceso nuostata, kad kasacine tvarka bylos nagrinėjamos tik teisės taikymo aspektu, tai yra tikrai esant įstatyme numatytiems teisės taikymo pagrindams, ar tai Baudžiamojo įstatymo netinkamam taikymui, ar Baudžiamojo proceso įstatymo pažeidimams. Jeigu nėra atrankos, o, tiksliau, baudžiamajame procese nėra nuostatos, kad skundus turi rašyti arba privalo rašyti tik advokatai arba teisinį išsilavinimą turintys asmenys, tai tie skundai, ypač tie skundai, kurie parašomi iš įkalinimo įstaigų ir juos parašo patys nuteistieji, dažnai atkartoja apeliacinius skundus ir tokiu atveju kasacinė instancija iš esmės pavirsta antrąja apeliacija. Man teko dirbti ir antrosios apeliacijos aspektu, tai buvo nuo 1997 metų iki, rodos, 2001 metų, kada kasacijos institutas buvo susiaurintas ir buvo nustatyta, kad kasacija bylas nagrinėja tik teisės taikymo aspektu.

O jeigu teoriškai į tą klausimą bandyčiau atsakyti, tai, esant tokiam kasacijos modeliui, mano nuomone, atranka būtina. Pakeitus kasacijos modelį, jeigu tai būtų antroji apeliacija, tada tikrai tas atrankos institutas nereikalingas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis pretendentė, aš norėčiau jūsų paklausti tokio klausimo. Kaip vis dėlto teisėsaugos institucijos kontroliuoja piliečius? Kodėl jos tą dalyką daro nesilaikydamos įstatymų? Kodėl surinkti duomenys nėra, sakykime, vertinami teisėjų, prokurorų, kitų institucijų, kurios turi žiūrėti, vis dėlto prižiūrėti, kaip laikomasi įstatymų.

Mes jau matėme Seime tokį atvejį praėjusioje kadencijoje, kada generaliniu prokuroru netapo N. Meilutis vien dėl to, kad prisistatydamas frakcijoje pareiškė, kad jie, kai dirbo STT, nuolat kaupė duomenis apie visus politikus ir juos dėjo į krepšelį, septynerių, aštuonerių metų senumo. Bet tas kartojasi. Šiandien Seime specialiojoje raštinėje tų pažymų yra dešimties metų senumo. Kodėl su tokia situacija yra taikstomasi? Ačiū.

P. KUČONIS. Aš tikrai negaliu atsakyti, kodėl taip yra, ir aš nelabai galiu garantuoti, kad taip iš tikrųjų yra, nes teisinėje valstybėje, kokia Lietuva iš tikrųjų siekia tapti, įstatymo viršenybės principas ir paklusnumo įstatymui principas yra vyraujanti konstitucinio teisinės valstybės principo sudėtinė dalis. Ir iš tikrųjų tiek piliečiai, tiek visos, be išimties, visos valstybės institucijos turi veikti tik vykdydamos įstatymą, tik paklusdamos įstatymui, nepažeisdamos to įstatymo nuostatų.

Kad tai galbūt yra praktikoje, na, aš nedirstu taip kategoriškai teigti, bet iš dalies tai gali būti tam tikras mūsų praeito gyvenimo, praeitos visuomenės palikimas, jog Operatyvinės veiklos, dabar Kriminalinės žvalgybos įstatymo, nuostatos į baudžiamąjį procesą buvo „išileistos“ (aš tą žodį vartoju kabutėse) tik 1998 metais. Iki tol operatyvinė veikla kaip tokia buvo, bet ji, na, nebuvo teisėta žiūrint iš šių dienų pozicijų, nes įstatymas, pirmasis įstatymas, tik 1997 metais buvo priimtas, turiu omenyje įstatymą, reglamentuojantį operatyvinę veiklą, bet tikrai visi žino, kad ta operatyvinė veikla, žvalgybinio pobūdžio veikla, tuo laikotarpiu iš tikrųjų buvo. Ji aktyviai buvo vykdoma, buvo vykdoma, na, pagal tam tikrus žinybinius teisės aktus, kuriuos pačios tos žinybos ir tvirtindavo, ir pačios tų nuostatų teisėtumo priežiūrą tarsi prižiūrėdavo. Niekas iš aukštesnių instancijų (turiu omeny nei prokurorai, nei teismai) prie tos informacijos prisiliesti galimybės neturėjo. Aš esu buvęs darbo grupėje, kuri rengė 2002 metų Operatyvinės veiklos įstatymo projektą. Ir ten sužinojau tiek dalykų, kai „normaliam“ (vėlgi kabutėse vartoju tą žodį) teisininkui plaukai pasišiaušė, bet ta situacija iš tikrųjų tuomet buvo. Ar ji dabar yra, aš, deja, negaliu nei patvirtinti, nei paneigti.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis pranešėjau, mano būtų galbūt vienas klausimas, kaip jūs žiūrite, vis tiek esate pilietis. Praeitoje kadencijoje dėl pateiktų kažkokių pažymų buvo atleista dešimt viceministrų ir taip pat žmogus, t. y. V. Gedvilas, galėjo eiti Seimo Pirmininko pareigas, bet pagal pateiktą pažymą negalėjo būti švietimo ministru. Deja, jis bandė surasti tiesą teismuose, nors sužinoti, kas tose pažymose yra, bet taip ir liko nesužinojęs, kuo buvo apkaltintas ir kodėl negalėjo eiti švietimo ministro pareigų. Ar jūs manote, kad teisinėje valstybėje taip galima? Aš kalbėjau (visai atsitiktinai susitikau su juo praeitą savaitę), ar tu radai teisingumą, ar žinai, kas tose pažymose? – Deja, nežinau, kuo buvau apkaltintas, taip ir nesužinojau, kodėl aš negaliu eiti tų pareigų.

Kitas klausimas. Vis dėlto GRECO institucija pasakė, kad teismų sistema Lietuvoje nėra skaidri, teisėjų skyrimo sistema. Ar jūs sutinkate su GRECO institucijos išvadomis ir ką, manytumėte, reikėtų keisti?

P. KUCONIS. Dėl pirmosios jūsų klausimo dalies aš galiu tik pakartoti tai, ką bandžiau kalbėti atsakydamas į pirmą klausimą. Taip, iš tikrųjų teisinėje valstybėje to negali būti. Pažymos, atsirandančios, neaišku, koku pagrindu, su kuriomis negali susipažinti, juo labiau negali skųsti, bijau, kad iš tikrųjų pažeidžia žmogaus teises. Bet čia aš taip sakydamas kalbu daugiau iš baudžiamojo proceso pozicijų, kur tokių situacijų tikrai negali būti.

Pratęsiant kalbą, kažkiek implikuoja situaciją ir Kriminalinės žvalgybos įstatymas, dabar galiojantis, kuris numato tris operatyvinės arba žvalgybinės informacijos patekimo į baudžiamąjį procesą formas, ir viena iš jų yra apibendrinta informacija. To nebuvo pagal 2002 metų Operatyvinės veiklos įstatymą. Atvirai pasakius, tokios pažymos, apibendrintos operatyvinės informacijos medžiagos baudžiamosiose bylose buvo ir iki Kriminalinės žvalgybos įstatymo įsigaliojimo, tik tiek, kad teismai jų nepriimdavo rimtai kaip įrodymų. Tai buvo, na, tokia informacinio pobūdžio medžiaga, sakykim, apie, na, tam tikras neformalias grupes įkalinimo įstaigose.

Informacija įdomi, ji šiek tiek pažintinė, tačiau panaudoti jos įrodinėjimo procese nebuvo įmanoma. Dabar gi pagal Kriminalinės žvalgybos įstatymo nuostatą ir tokios pažymos į procesą bus teikiamos, ir jas teismai privalės vertinti kaip įrodymus. Aišku, ten yra patvirtinimų, ir čia šiek tiek aš jau nutolau nuo pirminės jūsų klausimo prasmės, bet situacija labai panaši – tiek ten, tiek ten, tiek vienu, tiek kitu atveju yra varžomos žmogaus teisės. Nebuvimas galimybės apskųsti teismui tokios situacijos, ko gero, tokia situacija prieštarauja Konstitucijai, konstitucinei teisei kreiptis į teismą.

Dabar dėl antrosios jūsų klausimo dalies. Visų pakopų teisėjų, visų grandžių teisėjų skyrimo tvarka yra numatyta Konstitucijoje, padedant nuo apylinkės teismų ir baigiant Aukščiausioju Teismu. Kandidatūrų atrinkimo procedūras reglamentuoja Teismų įstatymas. Teismų įstatymo nuostatos šiek tiek kito, bet jos vis tiek yra saistomos konstitucinių nuostatų. Kiek turėtų būti skaidrumo ir koks tas skaidrumas turėtų būti, čia jau Teismų įstatymo, ko gero, reikalas, bet, kita vertus, aš nemanau, kad teisinga būtų nustatyti teisėjų rinkimo procedūrą, kokia buvo iki mūsų, sovietmečiu, sakykim. Čia vėlgi reikalingas balansas tarp tos tvarkos, kuri dabar egzistuoja, kuri įtvirtinta Konstitucijoje, ir tos, kurią mums siūlo jūsų minėtas dokumentas.

PIRMININKĖ. Labai ačiū už išsamius atsakymus. Daugiau klausimų jums, gerbiamasis Kuconi, nėra. Kviečiu R. Svetikaitę pristatyti A. Ridiko kandidatūrą.

12.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl Artūro Ridiko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIII-1157 (pateikimas)

R. SVETIKAITĖ. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite pristatyti dar vieną kandidatą į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus, pretendantą į šio teismo Baudžiamųjų bylų skyrių, Panevėžio apygardos teismo teisėją ir šio teismo pirmininką A. Ridiką.

Teisėjo karjerą A. Ridikas pradėjo dar 2005 metais Panevėžio miesto apylinkės teisme. Teisininko karjerą pradėjęs nuo tardytojo pareigų iki paskyrimo teisėju jis sėkmingai dirbo Panevėžio apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokuroru. Šiuo

metu pretendentas yra Panevėžio apygardos teismo teisėjas ir nuo 2013 metų vadovauja šiam teismui. Jis taip pat yra teisėjų bendruomenės išrinktas Teisėjų tarybos nariu.

Respublikos Prezidentė, sutikdama su teisėjų bendruomenės išreikštu pasitikėjimu pretendentu, mano, kad gerbiamasis A. Ridikas, būdamas ryžtingas ir sąžiningas teisėjas, visiškai atitinka aukščiausios kompetencijos ir reputacijos reikalavimus, keliamus Aukščiausiojo Teismo teisėjui, ir jo patirtis įvairių grandžių teismuose, teisėsaugos institucijose ir sukauptos profesinės žinios pasitarnaus vienodo teisės aiškinimo ir taikymo užtikrinimui mūsų valstybėje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Kviečiu gerbiamąjį A. Ridiką į tribūną.

A. RIDIKAS. Gerbiamoji pirmininke, gerbiami Seimo nariai, pirmiausia taip pat norėčiau padėkoti Lietuvos Respublikos Prezidentei ir Aukščiausiojo Teismo pirmininkui už parodytą pasitikėjimą, kartu suprasdamas, kad tai yra ir didelė atsakomybė.

Mano gyvenimo aprašymas yra jums pateiktas, nenorėčiau gaišinti jūsų brangaus laiko. Aš priklausau, matyt, tai kategorijai teisėjų ar vadinamųjų teisininkų praktikų, kaip ir paminėjo Prezidentės patarėja, nuo žemiausių grandžių esu pradėjęs savo karjerą. Valstybei dirbu jau 22 metus, gana kryptingai dirbu su baudžiamosiomis bylomis ir, matyt, logiška, kad pretenduoju į Baudžiamųjų bylų skyrių. Manau, kad mano kaip praktiko patirtis galėtų būti naudinga tiek formuojant bendrą teismų praktiką, tiek nagrinėjant atskiras bylas. Turiu patirties ir praktikos nagrinėjant bylas tiek pirmąją instanciją, tiek apeliacinę instanciją, taip pat ir tiriant jas, kaip ir buvo minėta, palaikant valstybinį kaltinimą. Kadangi vis dėlto teko pereiti visas grandis, matyt, žinau praktinę pusę, galiu pareikšti galbūt kai kuriais atvejais nuomonę dėl kai kurių praktinių dalykų įgyvendinimo, dėl praktinių bylų nagrinėjimo. Tikiuosi, kad, išlaikant mokslininkų ir praktikų balansą, galėčiau prisidėti prie sėkmingo formavimo praktikos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui už prisistatymą. Jūsų klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju pretendentui už prisistatymą. Prisistatymo pradžioje minėjote, kad pokalbis su Seimu gali būti suprantamas kaip laiko gaišinimas. Vis dėlto Konstitucijoje yra įrašyta, kad Seimas skiria teisėjus, ir, matyt, tai nėra tik formalumas. Tai aš norėjau paklausti dviejų klausimų. Vienas. Kaip jūs manote, kokiomis priemonėmis mes galėtume paskatinti Seimo narius, Seimą, kaip instituciją, aktyviau dalyvauti ir nematyti to tik kaip laiko gaišinimo ar formalumo?

Ir antras. Noriu paklausti kaip baudžiamųjų bylų specialisto. Prezidentė yra teigusi, kad beveik dėl penktadalio Lietuvos pralaimėtų bylų Europos Žmogaus Teisių Teisme konstatuoti pažeidimai dėl baudžiamojo proceso trukmės. Dabar planuojama reforma. Kokie konkretūs sprendimai, jūsų manymu, galėtų spręsti problemas, trumpinti trukmę?

A. RIDIKAS. Pirmiausia dėl laiko gaišinimo galbūt aš neaiškiai pasakiau, tiesiog aš norėjau pasakyti, kad nenoriu gaišinti laiko, kad pristatyčiau savo biografijos faktus ir darbinę veiklą, praktiką, kiek aš metų esu dirbęs. Jokių būdu. Tai kaip tik manyčiau, kad būtų palikta daugiau laiko klausimams.

Kitas dalykas, kaip jūs minėjote, dėl pernelyg ilgų bylų trukmės. Iš tikrųjų turime tą problemą. Reikia pastebėti, kad teismai galbūt patys nepakankamai išnaudoja visas esamas galimybes dėl to, kad procesas vykta sparčiau, tai yra galbūt ne visada panaudoja tas priemones, kartais ir procesinės prievartos priemones, kartais dėl darbo organizavimo. Tačiau pastaruoju metu, aš manau, kad šitie rodikliai gerėja ir tos problemos po truputį sprendžiamos. O dėl to, kad ką tai duotų, jeigu aš teisingai supratau, teismų reforma, sujungiant teismus, tai iš tikrųjų manau, kad ta reforma turėtų pasitarnauti bendram tikslui, kad sutrumpėtų nagrinėjimo trukmė, tai visų pirma proporcingiau paskirstant darbo krūvį tarp atskirų teismo rūmų. Čia vienas iš tokių, manyčiau, labai realių ir praktinių dalykų, kurie gali tai padėti padaryti.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Noriu jūsų paklausti, kaip jūs žiūrėtumėte, kad būtų, be abejonės, su įstatymų pagalba, sukurta vieninga teismų sistema – Aukščiausiasis Teismas, kuris nagrinėtų skundus, taip pat galėtų nagrinėti skundus ir Vyriausiojo administracinio teismo?

A. RIDIKAS. Matyt, kad irgi yra politinė valia, galėtų būti toks variantas svarstomas, galbūt kaip atskiras skyrius Aukščiausiojo Teismo. Iš tikrųjų tai yra pažymėjusios ir kai kurios Europos

Sajungos institucijos, kad mūsų administraciniai teismai yra kaip ir sėkmingai, ir gerai veikianti sistema, tačiau kokia forma tai yra atliekama, aš manau, kad galima svarstyti bet kada.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus.

13.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Taminsko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIII-1158 (pateikimas)

Kviečiu R. Svetikaitę, pateikti A. Taminsko kandidatūrą į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus.

R. SVETIKAITĖ. Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju Respublikos Prezidentė siūlo skirti buvusį Konstitucinio Teismo teisėją ir Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Privatinės teisės katedros docentą A. Taminską. Akademine veikla gerbiamasis A. Taminskas užsiima jau daugiau nei 30 metų. Teisėjo karjerą pradėjo 1999 metais, kai buvo paskirtas tuometinio Aukštesniojo administracinio teismo teisėju. Vėliau pretendentas dirbo teisėju Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme ir Lietuvos Aukščiausiajame Teisme. Iki tapdamas teisėju, penkerius metus dirbo Seimo kontrolieriumi, buvo Seimo kontrolierių įstaigos vadovas. Įvairiapusė profesinio darbo patirtis, akademinio darbo pasiekimai Vilniaus universiteto Teisės fakultete leidžia teigti, kad gerbiamojo A. Taminsko paskyrimas į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas reikšmingai sustiprins šio Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų korpusą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui už pateikimą. Kviečiu prisistatyti A. Taminską.

A. TAMINSKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamoji posėdžio pirmininke, pirmiausia dėkoju Jos Ekscelencijai Prezidentei, Aukščiausiojo Teismo pirmininkui už išreikštą pasitikėjimą ir teikimą mano kandidatūros į Aukščiausiojo Teismo teisėjus. Būdamas čia, jaučiuosi taip tarsi bandydamas grįžti į tą teismą, iš kurio prieš devynerius su pusę metų, kadangi kovo mėnesį baigėsi mūsų kadencija, rotacija vyko Konstituciniame Teisme, buvau paskirtas Konstitucinio Teismo teisėju. Mano sritis yra civilinė teisė, konkrečiau, daiktinė teisė, tai yra nuosavybės teisė, hipoteka, įkeitimas ir kitos daiktinės teisės bei susiję institutai.

Kaip matau savo vaidmenį, naudą, kokią galėčiau duoti Aukščiausiajame Teisme? Pirmiausia norėčiau paminėti, kas nebuvo paminėta mane pristatant, bet jūsų turimoje mano biografijoje yra paminėta, tai anuo laiku buvau Civilinio kodekso rengimo darbo grupės narys. Civilinio kodekso, kuris dabar galioja, tai yra 2000 metais priimto, didžioji dalis jo įsigaliojo 2001 metais, aš esu vienas iš kelių šios grupės rengėjų. Daugiausia prisidėjau, dirbau rengiant Ketvirtąją knygą, tai būtent daiktinę teisę, nuosavybės teisę, kaip sakiau, kitas daiktines teises. Nors nuo įsigaliojimo 2001 metais praėjo 16 metų, atrodo, ilgas laiko tarpas, bet teisės požiūriu vertinant tai yra labai trumpas laiko tarpas teisės aiškinimo, taikymo požiūriu šitų novelių, kurios atsirado tame Civiliniame kodekse, požiūriu įgyvendinimui tai tikrai labai trumpas laiko tarpas.

Ką aš noriu pasakyti? Noriu pasakyti, kad iš tiesų teismų praktika nėra iki galo suformuota, ir natūralu, ir negali būti taip greitai suformuota. Tie keliai ir klystkeliai neišvengiami visuose darbuose. Aš ir matau savo vietą Aukščiausiajame Teisme pirmiausia šitoje srityje, manau, kad galiu prisidėti pagal savo galimybes. Juolab kad Vilniaus universiteto Teisės fakultete taip pat dirbu jau 32 metai, nuo 1986 metų, kada baigiau, kitaip sakant, mokslinį, pedagoginį darbą derinu su praktiniu. Tiek norėjau prisistatyti. Ačiū už dėmesį. Laukiu klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Iš tikrųjų jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū gerbiamajam Algirdui už prisistatymą. Aš norėčiau grįžti prie pirmojo klausimo, kurį uždaviau pirmajai daliai. Kaip jūs vertintumėte tą Seimo narių iniciatyvą keisti Konstituciją, kad būtų pakeista Vyriausiojo administracinio teismo teisėjų skyrimo tvarka, įtraukiant į skyrimo procesą ir Tautos atstovybę? Atkreipiu dėmesį, kad tai yra galutinės instancijos teismas, ir daugelyje šalių vis dėlto dominuoja, mano žiniomis, praktika, kad skiriant galutinės instancijos teismų teisėjus dalyvauja Seimas, dalyvauja Tautos atstovybė. Kaip jūs vertintumėte tokią iniciatyvą?

A. TAMINSKAS. Ačiū už klausimą. Suprantu, kodėl šis klausimas keliamas. Taip, tai galutinė instancija, tai instancija, formuojanti praktiką administracinių bylų teisenos prasme. Taip, viena vertus, kaip sakau, tai yra galutinė instancija.

Kita vertus, ji nėra tokia instancija kaip Aukščiausiasis Teismas, tai nėra kasacinė instancija. Kitaip tariant, tai nėra vien tik teisės klausimą sprendžianti instancija. Tai kartu yra ir apeliacinė instancija. Aš tame teisme dirbau beveik devynerius metus, kai jis dar vadinosi, čia pristatė, Aukštesniojo teismu. Patikėkite, teko labai daug skaityti, dalyvauti, kartais ir savo nuomonę išsakyti tada, kai dar buvo sprendžiama apskritai dėl šitų teismų sistemos atsiradimo, užgimimo, jeigu taip galima sakyti, egzistavimo. Buvo labai įvairių nuomonių. Pasisakė teisininkai, profesoriai įvairaus lygio konferencijose, kitomis progomis. Buvo labai daug kritikos, buvo palaikymo, buvo pačių įvairiausių nuomonių. Ką galiu pasakyti?

Mano giliu įsitikinimu, administraciniai teismai kaip tokie, veikianti sistema dviejų pakopų, skirtingai nei bendrosios kompetencijos, vis dėlto, matyt, pasiteisino. Pasiteisino kuria prasme? Kad bylos tikrai buvo nagrinėjamos kur kas greičiau. Aš labai gerai atsimenu mokesčių bylas, ypač kiek teko diskutuoti su teisėjais, kurie anksčiau buvo dirbę bendrosios kompetencijos teismuose, ir kai jie atvirai po to, kai pakliuvo į administracinius teismus, prisipažino, kad bendrosios kompetencijos teisme dirbdami, tai specifinė sritis, mažai ką suprasdavo. Tose bylose dažniausiai nurašinėdavome nuomonę, kažkurios šalies pateiktą kaip argumentus. Tikrai reikia specialių žinių, specialaus gilinimosi. Sukūrus administracinius teismus tokia galimybė atsirado. Atsiprašau, truputį nukrypimas išėjo nuo jūsų klausimo.

Dabar turime šią sistemą. Keliamas klausimas, kaip jūs sakėte teisingai, dėl skyrimo, kitas susijęs klausimas, čia netgi iš pretendentų ar klausimas buvo, ar atsakant tikrai paminėjo, kad galbūt tai kaip Aukščiausiojo Teismo vienas iš skyrių. Tai čia yra apeliacija, Aukščiausiajame Teisme – kasacija. Čia dvi instancijos, Aukščiausiajame Teisme – trys, tai būtų esminiai teisinio reguliavimo pakeitimai. Ir svarbiausia, tai ne paslaptis, jums puikiai žinoma, ir jūs klausimą buvote uždavę pretendentams – taip, deja, Konstitucija yra tokia, kokia yra, nuostatos yra tokios, kokios yra. Priimant Konstituciją tokių administracinių teismų apskritai nebuvo ir tada spręsti tikrai buvo labai sudėtinga apie tai, kas dar bus. Dabar mes juos turime. Kaip sakau, istorija yra tokia.

Mano giliu įsitikinimu, kiekvienu klausimu, kai yra iniciatyva, yra argumentai, visada turi kariauti argumentai. Turi būti sakomi argumentai, turi būti kontrargumentai. Galų gale apsisprendus asmuo. Gyvenime ir nagrinėdamas bylas aš visada sudėliuju įrodymus, argumentus sudėliuju, gaunu sprendimą ir po to galiu ramiai miegoti. Ir apskritai, taip, pirmiausia reikia, jeigu kas nors turi svarių argumentų, kelti šitą klausimą, diskutuoti, apsisprendus keisti Konstituciją. Kaip čia buvo sakyta, sudėtinga. Aš nemanau, jei iš tiesų bus apsispręsta, kad tikrai tai būtina keisti, Konstitucijos keitimas nėra toks didelis baubas, mano giliu įsitikinimu. Ačiū. Gal kiek išsiplėčiau, bet...

PIRMININKĖ. Dėkui už labai išsamų atsakymą, bet noriu vis dėlto priminti, kad klausti – minutė, atsakyti – dvi minutės. Klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, ačiū už suteiktą galimybę paklausti. Mano klausimas apie kvaziteisminį institutą Lietuvoje. Jūs paminėjote savo ankstesniame atsakyme vieną iš mokestinių ginčų procedūrų sprendimą. Mes turime Mokestinių ginčų komisiją, mes turime aibę kitų kvaziteisminių institutų. Daugelis apeliuoja į tai, kad šie institutai reikalingi kaip pagalba ikiteisminiame nagrinėjime įvairių klausimų. Tai ar iš tikrųjų kvaziteisminės institucijos yra pagalba teismams, mažinant teismų krūvį, ar biudžeto asignavimų švaistymas?

A. TAMINSKAS. Ačiū už klausimą. Taip, į šį klausimą atsakydamas tikrai neišsiplėsiu. Savo nuomonę turiu. Jeigu vertinčiau Mokestinių ginčų komisiją kaip ikiteisminę instituciją, privalomą, mano giliu įsitikinimu, tai tikrai nėra... nebent tuo metu, kai man teko dirbti Administraciniame teisme, tikrai nevertinčiau kaip betikslinio lėšų švaistymo. Tai dar viena institucija, kaip ir vietinė mokestinė, po to centrinis administratorius, po to Mokestinių ginčų komisija. Iš tiesų tai tam tikrų įrodymų rinkimas, vertinimas, pozicijų pateikimas. Ypač jeigu teismuose dalyvaudavo tikrai kvalifikuoti tos institucijos atstovai, nenoriu pavardėmis, net atsimenu kai kuriuos, tai tam tikro aiškumo bylose suteikdavo tikrai gana daug. Aišku, galutinį sprendimą visada priimdavo teismas. Mano manymu, šią instituciją, tuo metu, kai man teko dirbti, aš vertinu tikrai teigiamai, kaip jau minėjau. Ačiū už klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi P. Gražulis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pretendentė, aš šiek tiek kitokį klausimą, ne kaip kandidatui į Aukščiausiąjį Teismą, nes jūsų patirtis, be abejonės, yra viena iš didžiausių ir profesine prasme, ir mokslinė. Mano klausimas yra kitoks.

Mes teismuose dažnai susiduriame su teisiniu neraštingumu, žmonės kreipiasi dėl elementariausių dalykų – dėl kaimynės vištų nulestų salotų ar panašių atvejų. Kaip jūs manote, ar nereikėtų, kad teisėjai būtų labiau visuomeniškai ir labiau įsitrauktų į darbą mokyklose, profesinio ugdymo įstaigose ir universitetuose? Aš kalbu apie teisės pagrindų dėstymą, nes dabar teisėjas tarsi yra kažkur nuošaly, toli toli, maždaug aš paskui tik plaktuku pamojuosiu ir viskas bus gerai.

Seimo narių daromi priėmimai. Pavyzdžiui, mano kiekvieną pirmadienį Šilalėje, Rietave. Atėina 80 % žmonių dėl elementaraus teisinio raštingumo, t. y. dėl darbo sutarčių, dėl nuomos, dėl langų ir panašiai. Kaip manote, ar būtų logiška, jei leistų jums ir suteiktų galimybę bent valandą per savaitę dirbti su moksleiviais mokyklose, universitetuose ir profesinio rengimo centruose?

A. TAMINSKAS. Ačiū už klausimą. Vertinant mano situaciją konkrečiai, tai aš su jaunais žmonėmis labai daug dirbu. Kaip minėjau, 31 metus. Aišku, tai ne moksleiviai, tai yra studentai. Ta praktinė patirtis, neabejoju, jiems yra naudinga, kaip ir mums, teisėjams, mokslinis darbas, pedagoginis, ką mes išgirstame, ką matome. Negali žmogus dirbti teisėju nebūdamas visuomenėje, negyvendamas, nesusidurdamas su žmonėmis, nežinodamas jų lūkesčių.

Kita vertus, mes nesame izoliuoti. Visuomenės informavimo priemonės, tiesa, ne visada pasitarnauja teigiamai. Kartais, ypač baudžiamosiose bylose, ir nuteisia prieš laiką, suformuoja nuomonę. Bet galų gale kiekvienas teisininkas, ypač teisėjas, nekalbant apie paskutinės instancijos teismo teisėją, pirmiausia, aišku, turi vadovautis teise, normomis ir principais.

Tiesiogiai atsakydamas į jūsų klausimą, aš negaliu pasakyti, ar reikėtų to, ar ne. Atvirumo teismui reikia, kas be ko. Teisėjai – įvairiausi. Vieni, kaip sakiau, dirba pedagoginį darbą, mokslinį, kiti grynai praktikai. Visais atvejais, mano giliu įsitikinimu, svarbiausia, siekiant visuomenę įtikinti, sprendimai turi būti argumentuoti. Argumentai turi įtikinti šalį. Jei atėję į teismą asmenys turi skirtingas pozicijas ir išėję iš teismo vis dėlto laikosi tų pačių pozicijų, kad jie yra teisūs, vientelis, kas gali įtikinti, tai iš tiesų šito gauto procesinio galutinio sprendimo argumentai. Galiu tiek atsakyti taip tiesiogiai. Ar tai pasitarnautų, čia vėlgi (...) klausimas. Ačiū už klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis. Ruošiasi A. Sysas.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis pranešėju, norėjau jums užduoti kitą tokį klausimą, gal filosofinį. Kaip jūs apskritai vertinate situaciją, nes visiškai neseniai naujai buvo pareikšti įtarimai dviem partijoms – Liberalų ir Darbo partijai. Prisipažinsiu, ir partijai „Tvarka ir teisingumas“ pareikšti. Teismų sprendimų nėra, bet aukščiausi valstybės politikai sprendimus jau priėmė. Politinei partijai daug svarbiau, aš manau, visuomenės pasitikėjimas ir politinis sprendimas nei teisinis sprendimas. Ar jau reikalingas teisinis procesas, tiek pradedant Prezidente, Seimo Pirmininku, Ministru Pirmininku, partijų vadovams... reikalavimai nutraukti koalicines sutartis dėl to, kad pareikšti įtarimai. Ir kaip apskritai žiūrite, kad juridiniam asmeniui įstatymu galima pareikšti įtarimą? Ir mano būtų papildymas. Jeigu parapijos klebonas veikė prieš įstatymą parapijos naudai, tai reikėtų parapiją uždaryti, o jeigu vyskupas veikia vyskupijos naudai prieš įstatymus, tai vyskupiją uždaryti, jeigu Popiežius, tai visą Katalikų Bažnyčią uždaryti. Kaip vertinti tokius, mano manymu, gana kvailokus įstatymus, kai dėl vieno ar trijų žmonių būtų galima uždaryti visą Katalikų Bažnyčią? KGB to nesugebėjo padaryti sovietmečiu.

A. TAMINSKAS. Ačiū už klausimą. Suprantu. Mano atsakymas būtų toks. Mano nuomonė šiuo atveju, kaip jūs ir užduodamas klausimą užsiminėte, kad tai daugiau gal filosofinis ar panašaus pobūdžio klausimas. Vertinimas tiek ir aukščiausių valstybės pareigūnų, tiek ir pačios tautos, šiuo atveju, matyt, pačios tautos ne mažiau svarbus vertinimas ir kartais išankstinis nuteikimas, toks nuomonės susiformavimas, tai yra fakto klausimas. Na, yra toks gyvenimas. Gal nuo aukščiausiųjų šalies pareigūnų tai priklauso, kokie, kada, kiek išsako, anksti ar vėlai ir kokia ta nuomonė, bet tauta visada linkusi vertinti, ypač tokias bylas, kur iš tiesų jie suvokia, supranta. Mano atsakymas būtų toks. Aš manau, kad, pirma, labai svarbu, kad būtų stiprinamas pasitikėjimas teismais. Juk galutinį sprendimą turėtų priimti teismai. Jeigu tauta teismais... na, pasitikėjimas kažkiek auga. Jeigu tauta pasitikėtų, kuo toliau, tuo labiau pasitikėtų teismais, tai, matyt, būtų vienas geriausių sprendimo būdų – teismas įvertins, teismas nuspręs, teismas pasakys, kaip iš tikrųjų yra.

Kita problema yra, kad iš tiesų mes apskritai, aš kalbu už save, kaip tautos atstovą, mes linkę dažnai daryti išvadas ir kalbėti patys nepasigilinę ir nežinodami. Labai dažnai man teko susi-

durti, kai pasako, taigi jūs teisme nusprendėte tą ir tą. Aš sakau, ne, mes ne taip nusprendėme. Sako, kaip? Taip. Pasakė taip, o argumentai visai ne tokie buvo, sakau, paskaitykite. Ne, sako, man sakė kažkas. O to kažko, sakau, paklauskite. Pasakė, jam kažkas sakė. Esmė yra kokia? Aš niekada nesiiimu spręsti ir niekada nepateikiu galutinio vertinimo, nežinodamas tikros situacijos, neturėdamas įrodymų, vertinimų. Man teko labai dažnai skaityti netgi visuomenės informavimo, žiniasklaidos tam tikrus straipsnius, tam tikrus pasakymus, kur iš tiesų buvo padaromos tam tikros išvados jau (...) byloje, pateikiant, kad štai teismas nustatė tą ir tą, nors byloje visai kas kita rašoma, visai kas kita nustatyta. Bet žmonės turi teisę reikšti savo nuomonę.

O dėl juridinio asmens nuteisimo, patraukimo baudžiamojon atsakomybėn jūs, matyt, puikiai žinote, kad juridinis asmuo gali būti nuteistas ir už išžaginimą. Atrodo, kaip tai gali būti? Šitą klausimą netgi Konstitucinis Teismas kadaise nagrinėjo ir tai nėra lietuviškas reguliavimas, vien tik lietuviška praktika. Ačiū, tiek.

PIRMININKĖ. Dar klausia A. Sysas. Atsisakote? Gerai. Ačiū. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Viskas. Dėkui.

Gerbiami kolegos, prisistatė visi kandidatai, kuriuos teikė Lietuvos Respublikos Prezidentė. Noriu pasakyti, kad pagrindinis komitetas yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas, numatomas svarstymas Seime spalio 17 dieną.

O dabar informacija. Mišri Seimo narių grupė susitinka su pretendентаis į Aukščiausiojo Teismo teisėjus spalio 12 dieną, ketvirtadienį, 8.45 val.; Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija – spalio 12 dieną 9.15 val., irgi ketvirtadienį, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – spalio 17 dieną, antradienį, 9 val.; Socialdemokratų frakcija – spalio 19 dieną 9.30 val.; frakcija „Tvarka ir teisingumas“ nesusitinka; Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga nesusitinka ir Liberalų sąjūdžio frakcija irgi nesusitinka.

Ačiū gerbiamajai R. Svetikaitei, kuri pristatė visus pretendentes į Aukščiausiojo Teismo teisėjų pozicijas, ir ačiū visiems kandidatams už prisistatymą. Dėkoju.

13.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamų galimai žemesnės kokybės maisto produktų sudarymo“ projektas Nr. XIII P-1145 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-19 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamų galimai žemesnės kokybės maisto produktų sudarymo“ projektas. Pranešėjas – K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, siūloma sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo laikinąją tyrimo komisiją dėl Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamų galimai žemesnės kokybės maisto produktų ir įpareigoti komisiją nustatyti priežastis, kodėl skiriasi tuo pačiu prekės ženklu pažymėti Lietuvos Respublikos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių rinkai tiekiami maisto produktai, kodėl Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba tik dabar atliko rinkos tyrimą, kurio metu nustatyta, kad Lietuvos Respublikos rinką pasiekia kitokias savybes turintys tuo pačiu prekės ženklu pažymėti produktai nei kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, atsakingus asmenis, kurių neveikimas sudarė sąlygas diskriminuoti Lietuvos Respublikos vartotojus, taip pat nustatyti, ar Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos valstybių narių rinkai tiekiant besiskiriančius tuo pačiu prekės ženklu pažymėtus produktus nėra vartotojų teisių pažeidimų ir ar nėra nesąžiningos komercinės veiklos požymių.

PIRMININKĖ. Pristatėte?

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūsų nori klausti dešimt Seimo narių. Pirmasis – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, tiesiog norėčiau sužinoti. Žemės ūkio ministras teigia, kad mes prisijungėme prie Slovakijos iniciatyvos tiriant šią problemą, norime bendros Europos Komisijos pozicijos. Ką šiuo atveju vis dėlto laikinoji komisija iš esmės papildytų, kaip papildytų vykdomosios valdžios veiksmus, kokia būtų jos pridėtinė vertė sprendžiant tą problemą, dėl kurios, jau žinome, išitraukusios institucijos? Kas būtų, kokia nauda?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Jūs tikriausiai žinote apie tuos rezultatus, kad iš tirtų produktų, kurie buvo tiriami Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, 70 % neatitinka tų kokybės reikalavimų, skiriasi sudėtis. Tai išties visuomenėje atsirado didelis susirūpinimas, žmonės tikrai nori žinoti, nori aiškumo. Komisija turėtų paliesti ne tik tuos klausimus, dėl ko prisidėjo Žemės ūkio ministerija, kad lyg mes vienodai žiūrime ir norime prisidėti prie bendros Europos Sąjungos politikos, tačiau išsiaiškinti priežastis. Galbūt Lietuvoje tam tikri asmenys, tam tikros organizacijos ar tarnybos darė poveikį, kad ta informacija būtų laikoma slapta ar nepateikiama visuomenei ir tuo naudodamasi nori išlaikyti tą situaciją, kuri yra šiandien.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Tema tikrai aktuali, šiuo metu daug spaudoje nagrinėjama, bet ar iš tiesų tikrai tai Seimo kompetencija, nes, ko gero, vis tiek čia yra vykdomosios valdžios kompetencija ir ypač institucijų, kurios atsakingos už maisto saugą. Tuo labiau, jau čia ir spaudoje buvo minėta, kad turime netgi savo komisarą, kuris taip pat atsakingas už sveikatą ir maisto saugą. Ar nemanote, kad galbūt Komisija vis dėlto neturės tokių galimybių nustatyti ir kokybės, ir panašiai? Galbūt surinks bendrą informaciją? Bet galbūt reikėtų išnaudoti ir kreiptis į tas institucijas, kurios iš esmės yra atsakingos už priežiūrą? Ačiū.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Tačiau galiu pasakyti, kad ši situacija stebima jau kuris laikas – jau turbūt daugiau negu penkeri metai. Veiksmų, jokių priemonių nebuvo imtasi. Jūs gerai pastebėjote – turime eurokomisarą, kuris tikrai kompetentingas atrodo ir tikrai turi dideles galias, bet iki šiandien jokių veiksmų nebuvo imtasi. Manau, kad Komisija tikrai turės proga išsiaiškinti, kokios priežastys lėmė, kad nebuvo laiku imtasi veiksmų, kokių trūksta galbūt teisės aktų ar reglamentavimo, kad būtent būtų užtikrinta, kad laiku būtų imtasi tokių priemonių ir kad ta kokybė būtų tokia pati, kaip ir visose kitose Europos Sąjungos šalyse parduodamų produktų su to paties prekės ženklo pavadinimu. Manau, tikrai reikia išsiaiškinti spragas, kuriose vietose prasielkia būtent šitie aspektai.

PIRMININKĖ. Klausia R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Ruošiasi V. Kamblevičius.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Iš tikrųjų jautrus ir emocionalus klausimas. Man tiktai pats Komisijos žanras... Ar čia reiškia, kad valdantieji reiškia nepasitikėjimą savo Vyriausybe ir ministrais, kurie lyg ir imasi šiokių tokių veiksmų? Galbūt nepakankamai tų veiksmų? Gal jūs galėtumėte pakomentuoti, koks yra atstovavimas Europos Sąjungos tam tikrose tarybose, ar žemės ūkio, ar sveikatos tarybose, ir ar iš tikrųjų yra nepakankamas mūsų pareigūnų aktyvus veikimas Europos Sąjungos institucijose? Kaip manote, kas bus naujo pasakyta šitos Komisijos išvadose? Ar tai bus skirta Lietuvos vidaus rinkoje, vidaus politikoje kokių nors priemonių imtis, ar jūs manote kreiptis į tą pačią Europos Komisiją, kuri jau lyg ir pati yra nusprendusi metodologiją dėl tyrimų pateikti? Kokie bus siūlymai?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Išties galiu pasakyti, kad būtent dabartinė Vyriausybė ir iškėlė šį klausimą. Tai yra šios Vyriausybės darbo rezultatas, nes, kaip ir minėjau, jau tikriausiai penkeri metai ta problema yra lyg ir tokia vieša paslaptis. Žmonės, kurie keliauja po užsienį, kurie perka tam tikrų prekės ženklų produkciją, ją vartoja, grįžę į Lietuvą tikrai mato realius skirtumus. Tikriausiai ir jūs patys, kolegos, ne vienas esate pastebėjęs ir įvertinęs tą kokybę. Čia, manau, yra vienareikšmiška, reikia padėkoti, kad vyksta tų problemų viešinimas, kad jos iškeliamos ir ieškoma galbūt ir priežasčių, kodėl jos tik dabar iškeliamos. Aišku, svarbu imtis prevencinių priemonių, kad tai nepasikartotų. Tai galbūt reikia reglamentuoti tam tikrais teisės aktais, galbūt reikia įstatymuose kur nors įtvirtinti, kad vartotojų teisės nebūtų pažeidžiamos ir jie gautų tokios pačios kokybės produkciją.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius. Ruošiasi E. Gentvilas.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, man atrodo, jūs lendate ne į savo daržą. Jūs uzurpuojate Kaimo reikalų komiteto A. Stančiko vietą. Jūs stumiate jį į kampa. Juk Veterinarijos tarnyba, Žemės ūkio ministerija yra pavaldžios Kaimo reikalų komitetui, kuris ir numato strategiją ir darbus. Sakyčiau, jeigu jūs būtumėte užsiėmęs lengvųjų mašinų, pagamintų užsienyje, (...) koncentracijos dydžio, aš suprasčiau, o dabar jūs visiškai ne čia lendate. (*Balsai salėje*)

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą. Jūsų komentarų irgi įvairiomis temomis mes žinome. Bet jeigu kalbant apie kompetenciją, nežinau, Kaimo reikalų komitetas tikrai kompetentingas, tikrai, bet čia nekalbame apie tarnybų pavaldumą, kurios galbūt atsakingos ir kurios

dirba šiais klausimais. Manau, tikrai tarp Seimo narių yra kolegų ir maisto saugos specialistų, ir medikų, ir veterinarijos gydytojų, kurie tikrai galėtų puikiai šioje komisijoje dirbti ir savo žiniomis, įgūdžiais ir kompetencija padėti pasiekti tų siekiamų tikslų.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi A. Dumbrava.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Kęstuti, jūs mane nustebinate ar net apstulbinote, kad štai šita mūsų Vyriausybė iškėlė tą problemą. Aš dar prisimenu, dar mūsų Vyriausybė sėdėjo ir tylėjo, kai Europos Komisijos vadovas Ž. K. Junkeris metiniame pranešime tą problemą iškėlė. Tvarka! Čia jūsų traktavimas, kas pirmiau nutiko – ar Ž. K. Junkeris, ar S. Skvernelis apie tai šnekėjo. Jei-gu jūs taip pasitikite Vyriausybę, įpareigokime kokia nors rezoliucija Vyriausybę tęsti tą darbą, kurį ji, pasirodo, dar prieš Ž. K. Junkerį pradėjo. Čia toks siūlymas.

Mano klausimas. Skirtingos kokybės maisto produktai su tuo pačiu prekės ženklu skirtingos sudėties, ar tai reiškia skirtingą kokybę ir ar visais atvejais, kai sudėtis skiriasi, pas mus parduodamas produktas yra prastesnės kokybės? Kadangi mačiau įvairius tyrimus ir matau, kad negalima vienareikšmiškai vertinti. Ar jūs teigiate, kad skirtinga sudėtis reiškia skirtingą kokybę?

K. MAŽEIKAI (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Kolega, išties kalbėdami apie sudėtį, galime tikrai pasamprotauti, nes tikrai turėtų atsakyti specialistai profesionaliai laboratoriniais tyrimais. Tačiau kalbant apie cukraus pakeitimą saldikliais, natūralių gyvulinių riebalų pakeitimą augaliniais galbūt iš genetiškai modifikuotų augalų ir kitus ingredientus, atitikmenis tų, kurie turėtų būti, jeigu lygintume produktus, tai manau, kad poveikis netgi ne tik kokybei, bet netgi ir tų pačių vartotojų sveikatai galėtų būti. Kalbant apie poveikį sveikatai, išties klausimas tikrai platus ir jis tikrai reikalauja gilesnių diskusijų. Čia tikrai turėtų būti įtraukti netgi ir maisto saugos specialistai, kurie vertina būtent tų ingredientų poveikį žmogaus organizmui.

PIRMININKĖ. Klausia A. Dumbrava. Paskutinis.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū. Gerbiamas pranešėjas, vis tiek įdomu... Čia buvote paklaustas. Vis tiek, kokios pasekmės laukia? Aš suprantu, jūs sakote, gal trūko kokių nors teisės aktų ar nenoras, ar darbo, kokio nors noro ištirti tuos dalykus, bet vis tiek, kaip jūs manote, ką ta Komisija galės teisiškai padaryti prieš tuos asmenis, tarkim, kurie anksčiau dirba ir kurie neatliko savo pareigų, kaip mes suprantame? Ar jie kaip nors bus baudžiami? Ar tai įmanoma, išskyrus tai, kad būtų įvertinti teisės aktai, kurių galbūt trūko ar kaip? Ačiū.

K. MAŽEIKAI (LVŽSF). Tas rezultatas yra siekiamybė pirmiausia nustatyti. Jei-gu tai buvo tam tikrų žmonių ar grupių, ar institucijų peržengti įgaliojimai, tikrai bus pareikalauta, manau, atsakomybės.

O kalbant apie tai, koks tikslas? Tai galbūt, kad vartotojai žinotų, kad tai nėra tas pats produktas, kad atsirastų koks nors galbūt išskirtinis ženklavimas, kad turėtų būti tam tikras, vadin-kim, kad galėtų vartotojas aiškiai atskirti, o ne būtų paslėpta tarp mažų eilučių, mažomis raidėmis parašyta kur nors informaciniame lapelyje. Tai turėtų aiškiai matytis ir tai neturėtų būti vartotojų klaidinimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dabar po pateikimo vienas už, prieš nėra. Už – V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš tikrai noriu pasidžiaugti kolega, kad iš tiesų ėmėsi lyderystės. Yra nemažai klausimų, kurie turėtų būti atsakyti, ir parlamentinės kontrolės, parlamentinio tyri-mo šiuo atveju labai reikia. Kolegos taip pat uždavė daugybę klausimų, į kuriuos turėtų būti atsa-kyta pirmiausia mūsų žmonėms. Dėkoju kolegai ir kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Prieš atsirado V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Mieli kolegos, mums šiandien visiems aišku, kad kiekvienas turi-me dirbti savo darbą, kaip ir ministerijos. Net Teisės departamentas pažymėjo, jog tai pažeidžia konstitucinių valdžių pasidalinimo principą. Cituoju: „Iš konstitucinių valdžių padalinimo prin-cipo kitų institucijų nuostatų darytina išvada, kad Seimas neturi įgaliojimų sudaryti ir tokių laiki-nųjų tyrimo komisijų, kurioms būtų pavedama ištirti dalykus, kuriuos tiriant būtų įsiterpiama į kitą viešąją valdžią vykdančiųjų, taip pat kitų Konstitucijoje, įstatymuose numatytų valstybės bei savivaldybių institucijų įgaliojimus.“ Apie ką čia kalbama, mes net neturime preteksto svarstyti, o pats siūlai tokius dalykus.

PIRMININKĖ. Balsuojame, kolegos. Kas po pateikimo pritariate Seimo nutarimui dėl komisijos sudarymo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 67 Seimo nariai: už – 50, prieš – 1, susilaikė 16. Po pateikimo Seimo nutarimui pritariate. Noriu atsiklausti Seimo Pirmininko pirmosios pavaduotojos, ar jūs siūlote ypatingą skubą dėl šio Seimo nutarimo?

Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja siūlo šį Seimo nutarimą priimti ypatingos skubos tvarka. Ar Seimas pritaria tam? (*Balsai salėje*) Ne?

Gerai, balsuojame, jeigu yra kitų nuomonių. Kas už tai, kad ypatingos skubos tvarka šį Seimo nutarimą šiandien svarstytume ir priimtume, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Šurmulys salėje*)

Balsavo 74: už – 48, prieš – 7, susilaikė 19. Ypatingai skubai pritariate.

Dabar svarstymas. (*Balsai salėje*) Nereikia nervintis, viskas parašyta. Dabar visiškai teisingai J. Razma sufleruoja, aš būčiau to paties paklaususi, pagal Statutą, jeigu ypatinga skuba ir pradėdame svarstyti, reikia trijų valandų pertraukos. Ar pritariate trijų valandų pertraukai? Darome trijų valandų pertrauką. Šis klausimas bus svarstomas ir priimamas vakariniame posėdyje.

Dėl vedimo tvarkos, tiksliau, replika po balsavimo.

P. GRAŽULIS (TTF). Ne, dėl vedimo tvarkos. Iš tikrųjų, žiūrėkite, yra Teisės departamento išvada, kad šita komisija gali būti net antikonstitucinė. Tai ar neturėtų nagrinėti Teisės ir teisėtvarkos komitetas, išvados pateikti? Gal susirinktų per pertrauką ir pateiktų savo išvadą, nes to Statutas reikalauja. Jeigu Teisės departamentas pateikia tokią išvadą, tai sprendimą priima Teisės ir teisėtvarkos komitetas, o dabar net nėra Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvados. (*Balsai salėje*: „Čia absurdas!..“)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, yra toks siūlymas Teisės ir teisėtvarkos... Taip, frakcijos vardu? (*Balsai salėje*) Bet čia niekur neparašyta, štai dabar man padavė Teisės departamento išvadą, kad būtų prieštaraujama Konstitucijai. Kur jūs čia tą įskaitėte? (*Balsai salėje*) Tai čia tikrai nėra tiesioginio pasakymo, kad prieštarauja Konstitucijai. Čia kalbama apie Konstitucinio Teismo doktriną, kurioje buvo analizuota Seimo laikinųjų tyrimo komisijų veikla. Konstitucinis Teismas išsakė savo nuomonę, ir tiek. Aš čia nematau jokių prieštaravimų Konstitucijai ir nematau reikalo kreiptis į Teisės ir teisėtvarkos komitetą, kad jis svarstyti.

Tai šį klausimą baigėme ir po trijų valandų, tai yra, kaip sakiau, vakariniame posėdyje bus svarstymas, nes jau yra netgi svarstymo stadijai registruoti tam tikri pasiūlymai. (*Balsai salėje*) Ypatingos skubos joks komitetas nesvarsto. (*Balsai salėje*) Tai kad dabar nėra norinčių. O pataisas svarstysime čia, Seimo salėje, plenariniame posėdyje. Šiuo klausimu baigėme.

13.45 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Naglį Puteikį patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XIIIIP-1143 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Paskutinis rytinio posėdžio klausimas – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Naglį Puteikį patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas. Pranešėjas – laikinosios tyrimų komisijos pirmininkas A. Šimas. Pateikimas.

A. ŠIMAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Mielieji kolegos, Laikinoji Seimo tyrimo komisija dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Naglį Puteikį patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę rugsėjo 26 dienos posėdyje nutarė sutikti, kad Lietuvos Respublikos Seimo narys N. Puteikis būtų patrauktas baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip būtų suvaržyta jo laisvė. Balsavimo rezultatai: už – 9, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Pagal Statutą dabar turėtų būti klausimai, bet klausimų nėra. Gerbiami kolegos, pagal Statutą dabar turėtų gerbiamas N. Puteikis būti tribūnoje, bet jo ir salėje nėra. (*Šurmulys salėje*)

Dabar yra toks Sekretoriato prašymas, kad dar kartą paskambintų, gal jam, žmogui, kokia nelaimė yra atsitikus. Tai už akių mes čia negalime apsispręsti. (*Balsai salėje*: „Diskusiją galite pra-

dėti.“) Bet diskusijoje galime dalyvauti. Tai ne iš vietos, į tribūną. Pagal Statutą diskusijoje yra du – už, du – prieš.

Dabar P. Gražulis dalyvauja diskusijoje ir kalba prieš.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, iš tikro šita procedūra yra gana keistoka, nes šiuo klausimu jau buvo sudaryta komisija ir Seimo nario Seimas neleido patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Dabar išrinkus iš naujo vėl tas pats klausimas, prokuroras antrą kartą ateina tuo pačiu klausimu į Seimą ir vėl kreipiasi į Seimą. Tai ar Seimas gali pakeisti nuomonę, ar pateikė naujus kokius nors... išaiškėjo naujos aplinkybės? Aš manau, kad jokių naujų aplinkybių nėra. Mes matome teisės aktų netobulumą. Tokiu atveju reikėtų galbūt koreguoti teisės aktus, o ne... Gal greitai mes pradėsime kas mėnesį arba kas pusę metų vis kartoti tą pačią procedūrą. Aš manau, kad procedūra yra užbaigta, Seimas apsisprendė.

Man truputėlį gaila, kad ir Generalinė prokuratūra, tikrai matydama Seimo sprendimą, žinodama Seimo nuostatą, dar kartą pakartotinai eina ir kreipiasi į Seimą, kad Seimo narys būtų patrauktas baudžiamojon atsakomybėn. Žinoma, kas giliau įsigilinęs į šitas aplinkybes, galbūt aš čia nenorėčiau vertinti, tikrai gana skeptiškai vertina šitą bylą ir šitą konfliktą, kuris susidarė tarp N. Puteikio ir tos moters. Manau, kad čia gaišinti laiko gal nereikėtų. Nors ir nėra paties Naglio, reikėtų Seimui apsispręsti ir nepritarti, antrą kartą likti, kaip sako, laikytis praeitos Seimo kadencijos pozicijos, kadangi jokių naujų kaltinimų nėra pateikta, ir neleisti Seimo nario patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Tai mano būtų tokia pozicija.

PIRMININKĖ. Dėkui Petru. Dabar už – E. Gentvilas. Eugenijau, irgi į tribūną kviečiu. Kai Eugenijus pakalbės, matau, atėjo Naglis, tada, jeigu norės, jis kalbės.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, visada pasisakiau ir visada pasisakysiu (buvo ir mūsų frakcijos nario atveju), kad teisėsauga turi turėti teisę vykdyti savo darbą. Priešingu atveju atrodo, kad parlamentas dangsto kokį nors kolegą, nesvarbu, dėl kokio reikalo, ir trukdo atlikti teisėsaugai jo atžvilgiu veiksmus. Priminsiu tiesiog chrestomatinių pavyzdžių, kai praėjusioje kadencijoje buvo kolegos R. Ačo atvejis. Sutikome, kad teisėsauga tęstų tyrimą, ir ką mes matėme? Teisėsauga reabilitavo ir, beje, spėjo reabilituoti ir iki Seimo rinkimų. Kitas dalykas, kodėl ten tie Seimo rinkimai taip susiklostė.

Nebūtinai žiūrėkime per politinę prizmę, šiuo atveju visiškai nevertinu kolegos N. Puteikio elgesio, teisinės situacijos ir taip toliau. Aš vertinu santykį tarp parlamento ir teisėsaugos institucijų. Parlamentas niekada negali tapti stogu, barjeru, kokiu nors minkštinančiuoju sluoksniu teisėsaugai vykdant savo darbus, savo veiksmus prieš Seimo narį – Tautos atstovą. Pasitikiu teisėsauga ir tiesiog atkreipiu dėmesį, kad prieš leidimą teisėsaugai dirbti pasisako Seimo narys, kuris pats kelis kartus apsisaugojo, Seimo sprendimu buvo apsaugotas, buvo neleista teisėsaugai vykdyti tyrimo kolegos Petro atžvilgiu. Na, bent jau jauskime saiką, jeigu mano atžvilgiu Seimas taip pasielgė, tai nestokime į tas gretas. Ar čia jau yra visiškai nepasitikėjimas teisėsauga? Aš noriu pakartoti: aš pasitikiu teisėsauga, aš netikiu, kad teisėsauga prisigalvotų kokius nors fiktyvių argumentų ir motyvų kolegos N. Puteikio atžvilgiu, todėl aš siūlau balsuoti už šį sprendimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamasis Nagli Puteiki, jūs norite kalbėti iš tribūnos? Prašau.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Ačiū už suteiktą žodį. Praeitame Seime šitas klausimas buvo, ir aš pabandysiu trumpai pakartoti, ką pasakiau praeitos kadencijos Seimo nariams. Mažo tiražo laikraščiai, kaip „Laisvas laikraštis“ ar „Karštas komentaras“, turi teisę gyvuoti. Mane kolegos įtikinėdavo, kad gal geriau neduoti interviu tokiems laikraščiams, bet aš visada laikiausi tradicijos ir įpročio duoti interviu tokiems laikraščiams, apskritai visiems žurnalistams ir apskritai visiems žmonėms atsakyti į visus klausimus. Kaip tame straipsnyje atsirado frazė, kuriame aš kaltinu žmogų, kurio aš nepažįstu, ir vadinu jį apsišvietusiu kagėbistu, aš tikrai nesuprantu. Aš to žmogaus nepažįstu, jis – kaunietis, jis – Kauno muzikinių instrumentų muziejaus buvęs vadovas. Straipsnis buvo ne apie tai, ten buvo apie visiškai kitus dalykus. Iš kur ta pastraipa atsirado, aš tikrai nežinau. Mano versija, kad suklydo redaktorius A. Dryžius.

Kaip minėjau, mažo tiražo, mažo biudžeto laikraščiai neturi pajėgų išsišifruoti interviu. Tame laikraštyje buvo tokių atvejų, pavyzdžiui, į mano lūpas buvo įdėta frazė, kad ir gerai, kad Stalinas šaudė biurokratus, turint omenyje, kad mano tėvas aštuonerius metus atpylė Stalino lageryje

už tai, kad 1946 metais Pasvalyje iškabino Stalino karikatūrą, kai agitavo lapeliuose neiti į okupacinius rinkimus, tai, sutikite, kad tikrai aš tokių frazių negaliu vartoti ir negalvoju tokiomis frazėmis. Pakartosiu – aš tikrai tos frazės nesakiau ir tuos dalykus jums sakau todėl, kad ta informacija viešojoje erdvėje, tas mano sakinytis cituojamas, ir gali susidaryti įspūdis, kad aš esu kažkoks *blogietis*, o tai... Tiek turbūt aplinkybių aiškinimo, o ką ir praeitame Seime sakiau, tai, be abejo, Seimo nariai turi tuos ginčus spresti teisme, o ne Seimo posėdžių salėje. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dabar Seimo protokolinio nutarimo priėmimo procedūra. Keturi – už, keturi – prieš. Prašau, dėl vedimo tvarkos – A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Pirmininke, na, keistai atrodysiu dalyvaudamas tame balsavime, kada užsiregistravo 60, o reikia 71 už. Aš tikrai žinau, kaip apsispręsti, bet jūs man patarkite, kaip čia atrodys? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Aš irgi tą žinau, kad dar nėra tiek Seimo narių, bet aš siūlau pereiti visas procedūras, taip pat ir kalbėjimo procedūras, jeigu tokių bus, o balsuosime tuomet, kai bus tiek narių, kiek pagal Statutą reikia, tai ne mažiau 71. Tikiuosi, kad į popietinį posėdį 15 ar 16 valandą tiek susirinks, ir tada dėl šio nutarimo mes balsuosime, kai bus plenariniame posėdyje pakankamas kiekis Seimo narių.

O dabar, jeigu jūs nieko prieš, aš siūlau pasisakyti, kas nori. Keturi – už, keturi – prieš. Bet kol kas nė vieno užsirašiusio nematau. A. Maldeikienė – prieš. Prašau.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Iš esmės būčiau linkusi pritarti pono E. Gentvilo pozicijai dėl to, kad teismų teisė išsiaiškinti tiesą yra aukščiau mūsų sprendimo, kuris gali būti ir politiškai angažuotas, bet vis dėlto noriu kolegoms priminti, apie kokį leidinį kalbama. Ponas A. Dryžius, visiškai atsakingai galiu pasakyti, turiu tiesiog patvirtinimų – ką sugalvoja, tą gali ir surašyti savo leidinyje. Visai ramiai priimsiu jo kreipimąsi į teismą ir galėsiu parodyti dalykus, kad kuria. Siūlau pagalvoti, kad žurnalistai yra žurnalistai, ir ne visada vienodai vertinti žmones, nes jie, deja, žurnalistai, kaip ir mes, būna įvairūs.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš gal norėčiau atsakyti, žinoma, prieš. Aš (...) argumentus, Seimas apsisprendė. Antras dalykas. E. Gentvilas. Deja, gerbiamasis Eugenijau, visose, ne tik Europos Sąjungos šalyse, bet pasaulio šalyse Seimo nariai turi imunitetą, jeigu jūs norite, kad vienintelėje Lietuvoje neturėtų imuniteto, tai jūs siūlykite pataisas.

Antras dalykas. Seimas – vis dėlto aukščiausia institucija, kuri taip pat vertina ir atlieka tyrimą. Tai aš manau, kad mes esame demokratinė valstybė, ir elkimės demokratiškai. Turiu savo nuomonę, kad ne visada teismai yra teisingi, aš nežinau, kaip šiuo atveju vertintų, jeigu Seimas apsispręstų kitaip. Aš pasakysiu A. Salamakinui – Seimo nariai gali apsispręsti ir nedalyvaudami. Aš faktiškai, nes žinau, kad reikia 71 Seimo nario, priėmimo stadijoje nedalyvausiu, taip pat būsiu tarp tų, kurių nėra salėje, ir mano bus aiškus apsisprendimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau nėra norinčių kalbėti. Dabar registruojamės. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 58. Tai tikrai, ką sakė A. Salamakinas, mes balsuoti dėl šio klausimo negalime.

13.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-509 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijai ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl žiniasklaidoje paskelbtos informacijos, kad Lietuvos Respublikos Seimo narys Artūras Skardžius galimai gavo asmeninės naudos darydamas poveikį Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir kitų institucijų sprendimams“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-1166 (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, kadangi liko keturios minutės, o gali būti taip, kad jeigu mes dabar pradėtume pateikti rezervinį pirmą klausimą ir apsispręstume, kad reikia svarstyti ir priimti, jeigu Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja tą siūlytų, čia vėl reiktų trijų valandų pertraukos, aš siūlau per tas keturias minutes dar pateikti ir šį Seimo nutarimą. Kviečiu V. Gailių į tribūną. Seimo

nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-509 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijai ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl žiniasklaidoje paskelbtos informacijos, kad Lietuvos Respublikos Seimo narys Artūras Skardžius galimai gavo asmeninės naudos darydamas poveikį Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir kitų institucijų sprendimams“ pakeitimo“ projektas. Prašau.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Seimo Antikorupcijos komisijoje šis nutarimo projektas buvo svarstomas. Buvo aptariamasi dvi datos: gruodžio 1 diena ir lapkričio 10 diena. Balsuojant buvo susitarta dėl Seimo nutarimo projekte numatytos datos – gruodžio 1 dienos ir Seimo komisija tam, kad pateiktų atsakingas išvadas, prašo pratęsti terminą iki gruodžio 1 dienos.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pateikimą. Jūsų nori klausti keturi Seimo nariai. Nepabėkite. Pirmininkė – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis kolega, o tas pratęsimas šiaip išspręstų jau galutinai visus klausimus, kurie dar nėra užduoti ar kuriems reikia laiko?

V. GAILIUS (*LSF*). Iš tikrųjų svarstėme nutarimo šeštą klausimą, kuriuo komisijai pavesta nustatyti, ar atitinka rinkos sąlygas ir Lietuvos Respublikos įstatymus Seimo nario A. Skardžiaus sutuoktinės ir įmonės „Daugų sala“ sandoris dėl UAB „Kornelita“ pardavimo ir ar nėra apsimestinio sandorio požymių; jeigu sandorio kaina laikytina nepagrįsta, kas leidžia konstatuoti esamos kainos nepagrįstumą ir kokia kaina laikytina pagrįsta. Šiuo klausimu mes kreipėmės į mokesčių administratorių, Valstybinę mokesčių inspekciją. Paskutiniame uždareme posėdyje Mokesčių inspekcijos atstovas pateikė informaciją, kad išvelgia rizikų, jie pradėjo kontrolės veiksmus. O tam, kad tie kontrolės veiksmai būtų atlikti kompetentingai, jie perka akcijų vertinimo paslaugas, atlieka kitus veiksmus. Yra abejonių, kad mes turėsime šitą sprendimą iki šio termino, bet apie įvardintą riziką mums yra pateikta informacija.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Išties man keista girdėti, kada privatūs sandoriai nagrinėjami, leidžiami valstybės pinigai, siekiant išsiaiškinti, kas buvo prieš penkerius metus. Jeigu valstybės sandoriai būtų nagrinėjami, pardavimai už vieną litą „Lietuvos kuro“ ir t. t., tai aš suprasčiau, gerbiamasis Antikorupcijos komisijos pirmininke. Bet buvo suformuluotas klausimas, kokius korupcinius įstatymus teikė Seimo narys ir ar už juos gavo pinigų. Bet jūs per penkis mėnesius nepadarėte nė vieno posėdžio. Gerbiamasis pirmininke, aš nesuprantu, kodėl jūs netiriate, ką pavedė Seimas, o tiesiog mėgaujatės procesu, t. y. žiniasklaidoje kaip tie šventi Egipto vabalėliai skarabėjai vynioja šito gėrio kamuoliukus užpakalinėmis kojytėmis, kad leistų visuomenei kaip politikams... *ane*, absoliučiai žeminti, šmeižti dėl nesamų dalykų. Aš nesuprantu, kodėl nevykdote užduoties?

V. GAILIUS (*LSF*). Gerbiamasis kolega, ačiū už klausimą. Iš tikrųjų Seimo Antikorupcijos komisijoje yra 17 Seimo narių ir Seimo Antikorupcijos komisija parengiamajame posėdyje susitarė dėl klausimyno, buvo pateikti klausimai atsakingoms institucijoms. Kad neorganizuojami posėdžiai, yra netiesa. Posėdžiai organizuojami intensyviai, klausimyną derina visa komisija ir tas pratęsimo klausimas taip pat sprendžiamas komisijoje. Į kitą dalį klausimo aš tikrai neatsakysiu, kadangi tokiu būdu aš išreiškčiau išankstinę nuomonę kaip komisijos pirmininkas, o to aš tikrai nedarysiu.

PIRMININKĖ. Klausia R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Labai ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pirmininke, aš susidarau skeptišką nuomonę, ar gali parlamentinė komisija ištirti kokius nors antikorupcinius veiksmus geriau, negu tai gali padaryti mūsų specialiosios teisėsaugos institucijos? Aš suprantu, kad jūs šios srities profesionalas, bet, deja, komisijoje yra kitų žmonių, kurie toli nuo profesionalumo šitų reikalų. Iš kitos pusės, o kaip komisijai pavyksta atskirti Seimo nario iniciatyvos teisę siūlyti įstatymų pakeitimus ir teisės apribojimą, bijant kokių nors korupcijos pasekmių, išvengimo? Kaip tą galima įrodyti ir atskirti? Kaip jūs manote?

V. GAILIUS (*LSF*). Aš manau, kad atsakymai į jūsų klausimus bus pateikti, teikiant šią išvadą. Klausimyną suformulavo parlamentas. Mes, atsakydami į klausimus, iš tikrųjų remiamės kompetentingų institucijų pateikta informacija. Taip, šiuo metu Specialiųjų tyrimų tarnyboje dėl viešai paskelbtos informacijos yra atliekamas ikiteisminis tyrimas. Jau į pirmą posėdį mes kvietėme tiek Generalinės prokuratūros atstovus, kurie vadovauja šiam ikiteisminiam tyrimui, tiek Specialiųjų tyrimų tarnybos atstovus.

Specialiųjų tyrimų tarnyba savo, kaip specialistų, išvadą, antikorupcinio vertinimo išvadą, parlamentui pateikė ir mus informavo, kad ši antikorupcinio vertinimo išvada yra vertinama ir atliekamame ikiteisminiame tyrime. Be jokios abejonės, baudžiamojo proceso įrankiai yra stipresni ir mes iš to baudžiamojo proceso taip pat prašysime vienokios ar kitokios informacijos, kuri padėtų kompetentingai ir atsakingai atsakyti į visus komisijai pateiktus klausimus.

Už komisijai pateiktų klausimų ribų mes stengiamės tikrai neišeiti, bet posėdžio metu mums pateikiami ir kiti duomenys, kuriuos reikia vertinti. Kaip pavyzdį galėčiau pasakyti. Dėl septinto klausimo – dėl Baltarusijoje veikiančios įmonės „Investenergostroi“, nustatant akcininkus, mes iš tikrųjų gavome papildomų duomenų. Dalis duomenų yra išlaptinta. Mes kreipėmės į Valstybės saugumo departamentą, kad komisijai, įvertinus tų duomenų išslaptinimo riziką, būtų pateikta kiek įmanoma daugiau išslaptintos informacijos, kad jūs galėtumėte su ja susipažinti. Ačiū už klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš gal daugiau ne klausimą, o tik patikslinsiu komisijos pirmininką. Mes komisijoje svarstėme tris datas: lapkričio 1 dieną, lapkričio 16 dieną ir gruodžio 1 dieną. Komisija apsisprendė gruodžio 1 dieną. Iš esmės, jeigu žiūrėtume šeštą klausimą dėl „Daugų salos“ ir mokesčių administratoriaus kontrolės veiksmų, tai gali neužtekti ir pusės metų komisijos darbo pratęsimo. Komisija nusprendė, kad mes kontrolės nelauksime, o iš visų kitų institucijų medžiagą mes turime. Likę keli liudininkai. Aš netgi sakyčiau, yra pasiūlymas – lapkričio 10 diena, reikėtų pritarti pasiūlymui (svarstymo stadija), nes mes, kaip komisija, turime dar ir kitų svarbių klausimų, dėl kurių turime atlikti tyrimus iki gruodžio 1 dienos.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū. Taip, mes turime ir kitą Seimo pavedimą. Ačiū jums už patikslinimą. Taip, mes dėl to susitarėme. Bet vertindami atskirų komisijos narių kreipimąsi, taip pat vertindami ir A. Skardžiaus reakciją į Specialiųjų tyrimų tarnybos išvadą, mes komisijos iniciatyva kreipėmės į Energetikos ministeriją, kad ji, kaip Vyriausybės institucija, pateiktų savo nuomonę dėl teiktų projektų. Nevertiname taip, kad išvada jau yra automatiškai perkeliama į Seimo komisijos išvadą. Mes labai atsakingai dirbame ir jūs teikiate daug pasiūlymų, visi komisijos nariai. Be jokių išankstinių nuostatų, už tą aš visiems dėkoju, svarsto šį klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai po pateikimo. Vienas – už, vienas – prieš. Už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš irgi norėčiau, kad kalbėtume be jokių išankstinių nuostatų, o kalbama tik apie termino pratęsimą. Iš viešosios erdvės, žiniasklaidos mes matome, kad plečiasi tyrimų laukas, atsiranda naujų paliudijimų, kur liudytojai, pakviesti į komisiją, pateikia vienokius ar kitokius faktus. Akivaizdu, kad komisijai reikia papildomai laiko. Aš tikrai negulu kryžiumi – gruodžio 1 diena ar lapkričio 10 diena. Nežinau, čia komisija pati labiau turi apsispręsti. Svarstymo stadijoje taip ir bus nuspręsta. Bet pats faktas, kad komisija darbą turi pratęsti. Jeigu balsuotume prieš, kas tada atsitiktų? Komisija turėtų pateikti tokias pusiau skustas, pusiau luptas tarpines išvadas, kurios, manyčiau, net ir juridine prasme nelabai turėtų kokią nors reikšmę. Todėl siūlau pritarti po pateikimo, svarstymo stadijoje susitarti dėl galutinės datos, iki kada pratęsiama, ir pavesiti komisijai dirbti.

PIRMININKĖ. P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamieji Seimo nariai, be abejonės, ir aš skaitau žiniasklaidoje apie tai, kas aiškėja dirbant komisijoje. Man atrodo, labai keisti dalykai aiškėja. Kodėl turi verslą Baltarusijoje? Kodėl žmona versle turi 20 % akcijų? Kodėl paėmė iš banko, esančio Baltarusijoje, paskolą? Bet kyla klausimas, o kodėl A. Skardžius nagrinėjamas? Tai gal visi Seimo nariai turėtų būti

nagrinėjami. Sudarykime komisiją, kas namą, kas mašiną, kas dviratį už kiek pardavė? Ar nebuvo apsimestinių sandorių? Ar ne per brangiai? Ar ne per pigiai? Kodėl vienas Seimo narys taršomas? Ar jums nekyla toks klausimas?

Atsakymą aš turiu. Yra vienas iš labiausiai kritikuojančių konservatorius, kad jis tylėtų, nes jam pasakė (nėra R. Juknevičienės) – mes su tavimi susidorosime. O antras, sako, bus P. Gražulis. Taigi viešai man sakė, jau tris kartus gąsdino R. Juknevičienė. Dabar su A. Skardžiumi susidorosime, o po to su P. Gražuliu.

Tai palaukite, kas čia vyksta? Ir kodėl mes, Seimo nariai, pasiduodame, užkimbame ant kažkokių konservatorių užmestos meškerėlės ir sudarinėjame komisijas, ir tampome? Tai gal dabar jį pradėkime nagrinėti? Gal paaiškės naujos aplinkybės, gal jo tėvų, jo senelių turta kaip įsigijo? Ar jų seneliai dar kokio nors apsimestinio sandorio neturėjo?

O kodėl?.. O man labai rūpi, kodėl R. Juknevičienės brolis taip sėkmingai geležinkelių sektoriuje išimties tvarka turi *biznį* su Rusija. Apie tai kalbame ir kalbame, bet komisijos nėra. Ir, sako, monopolisto teises jis turi, nieko kito Rusija neįsileidžia į šitą *biznį*. Gal tai yra tik kalbos, gal tik žiniasklaida rašo? Sudarom komisiją, išaiškės! Kodėl čia, kaip sakoma, užsipultas tik A. Skardžius? Mielieji, aš kalbos pabaigoje kreipiuosi į valstiečius. Gerbiami valstiečiai, būkite budresni, konservatoriai jums ne vieną meškerėlę bandys užmesti. Nepasiduokime ant jų kabliuko. Buvo suteiktas laikas, nepadarė ir baikime darbą.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, po Petro pasisakymo, aš, kaip posėdžio pirmininkė, turiu reaguoti, nes kolegės R. Juknevičienės šiandien salėje nėra, ji neturi galimybės kolegai nieko pasakyti. Bet jūs metėte jos ir jos šeimos atžvilgiu gana rimtus kaltinimus. Tai nelabai garbinga, Petrai, nesant žmogaus, taip šnekėti, bet jūsų valia.

O kitas dalykas, vėlgi jūsų valia yra surinkti parašus ir sudaryti laikinąją tyrimo komisiją, jei jūs turite kokių nors faktų ir įtarimų, ir tirti, kaip jūs dabar pasakėte, kažkokius galimus pažeidimus R. Juknevičienės gyvenime. Tai tikrai turime atsakingai kalbėti. Jeigu turime faktų, yra galimybės tuos faktus pateikti ir išsiaiškinti realią situaciją.

Dabar dėl šio Seimo nutarimo po pateikimo mes privalome balsuoti. Kas pritariate šiam Seimo nutarimui dėl datos pakeitimo, t. y. kad pratęstume komisijos veiklą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 59: už – 45, prieš – 2, susilaikė 12. Taigi Seimo nutarimui po pateikimo pritaria.

Gerbiamą Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja, ar jūs siūlote ypatingą skubą? Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja ponia R. Baškienė siūlo ypatingą skubą svarstyti ir priimti šį Seimo nutarimą. Ar galime bendru sutarimu tam pritari? Pritarta.

Taigi vėl pagal Statutą yra trijų valandų pertrauka. Vakariniame posėdyje šis Seimo nutarimas bus svarstomas, jei po svarstymo bus pritaria, bus ir priimtas.

O reaguodama į tai, ką kalbėjo gerbiamas kolega A. Palionis, tai matau, kad dar yra registruota ir kita data – lapkričio 10 diena. Svarstymo stadijoje Seimas galės apsispręsti.

Taigi, gerbiamieji kolegos, 2017 m. spalio 10 d. rytinis plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 106 STENOGRAMA

2017 m. spalio 10 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja I. ŠIAULIENĖ

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDPF). Gerbiamieji kolegos, pradėsime vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registracija. Prašom registruotis.

Deja, po pertraukos užsiregistravo tik 39 Seimo nariai. Tikėkimės, kad tuoj bus daugiau.

15.05 val.

Civilinio kodekso 4.82, 4.83, 4.84 ir 4.85 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3805(2) (svarstymas)

Imamės popietinės darbotvarkės 1 klausimo – Civilinio kodekso 4.82, 4.83, 4.84 ir 4.85 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3805(2). Svarstymo stadija. Kas galėtų pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą? Gal R. Šalaševičiūtė? Ar gerbiamasis? Dėkojame, tada gerbiamas V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos. Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė įstatymo projektą ir septyniais balsais už, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo, nutarė gražinti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso keturių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-3805(2) iniciatoriams tobulinti, atsižvelgdamas į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės pastabas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kolegos, esame supažindinti su Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada ir siūlymu gražinti iniciatoriams tobulinti. Pasisakančių nėra, bet yra norinčių pasakyti motyvus. Prieš kalbės A. Salamakinas. Prašom.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš prieš užsirašiau todėl, kad aš nesutinku, kad jis būtų gražintas tobulinti. Jį reikia atmesti. Kadangi aš esu to projekto autorius, truputį informuosiu, kokia įstatymo esmė.

Esmė yra ta, kad žmogui, kuris neturi lifto arba neturi balkono, ateina sąskaitos už balkono remontą, kad jis turi susimokėti, neturėdamas balkono susimokėti už balkono remontą. Arba jis gyvena pirmame aukšte ir nesinaudoja liftu. Keičiamas liftas, jam ateina tūkstantinė sąskaita, kad jis turi mokėti už tai, kuo jis nesinaudoja. Noriu priminti, kad 1992 metais, kada buvo privatizuojami butai, žmogus, kuris neturėjo balkono, mokėjo mažiau, o tas, kuris turėjo, jo geresnės gyvenimo sąlygos, jis mokėjo daugiau. Dabar viskas išversta pagal Civilinį kodeksą atvirkščiai. Ar tu turi balkoną, ar ne, tu mokėk už kaimynus ir niekas tavęs neklausia, kad tu neturi balkono. Todėl jei komitetas nutarė gražinti jį tobulinti, aš nežinau, kaip jį tobulinti – arba moki, arba nemoki, todėl siūlau jį atmesti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kolegos, turėsime apsispręsti. Teisės ir teisėtvarkos komitetas teikia gražinti iniciatoriams tobulinti. O pats iniciatorius kalba apie tai, kad neturi galimybės tobulinti ir tiesiog prašo jį atmesti. Kas už, pritaras komiteto pozicijai gražinti iniciatoriams tobulinti. Ne? Atsiprašau.

Balsuojame dėl komiteto siūlymo gražinti iniciatoriams tobulinti. Taigi balsavo 72 Seimo nariai: už – 66, prieš – 3, susilaikė 3. Sprendimas – gražinti iniciatoriams tobulinti.

15.10 val.

Civilinio kodekso 3.214 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-339 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Civilinio kodekso 3.214 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-339. Svarstymo stadija. Kas pateiks Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą? Prašom. R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALASĖVIČIŪTĖ (*LSDPF*). Teisės ir teisėtvarkos komitetas, apsvarstęs Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.214 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, nusprendė jį atmesti. Už balsavo 6, prieš nebuvo, susilaikė 2.

Tačiau aš norėčiau trumpai pakomentuoti ir išsakyti kai kurių Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių nuomonę, šiandien ir su gerbiamu S. Šedbaru pakalbėjome. Iš tiesų R. Šarknicko projekte yra paliečiama opi problema, t. y. vaiko atskyrimas ir globos suteikimas. Ne visada mūsų įstatymais galima, kai yra psichikos negalia turintys tėvai ir pripažinti neveiksniais, vėliau nustatyti, kad tas neveiksnius žmogus gali auklėti, prižiūrėti savo vaikus, nes nėra kontrolės mechanizmo tų tėvų, kurie pripažinti neveiksniais, arba net tėvai, turintys psichikos negalia, nebūna pripažinti neveiksniais, bet to vaiko atiduoti įvaikinti negalima. Todėl manyčiau, kad tikrai yra potencialas, įvertinant mūsų dabartinį Civilinį kodeksą ir nuostatą, susijusią su atskyrimu ir vaiko įvaikinimu, šitą projektą pataisyti ir svarstyti iš naujo. Todėl prašau iš karto pritarti tam, kad gerbiamas Robertas galėtų įstatymo projektą tobulinti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Už nori kalbėti R. J. Dagys. Prašome.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, paliesta problema tikrai aktuali, tik reikėtų ją sutvarkyti atsižvelgiant į tai, ką mes priėmėm Vaiko teisių pagrindų įstatymu. Jis dar nepasirašytas, bet ten tos nuostatos jau įdėtos, tai reikia su juo suderinti ir detalizuoti. Tai palinkėjimas autoriui, kad jis taptų bendru kūnu, kad nesikirstų su tuo įstatymu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, apsisprendžiame, ar pritariame Teisės ir teisėtvarkos komiteto siūlymui atmesti tobulinti. Prašom balsuoti. Tobulinti – už.

Balsavo 78 Seimo nariai ir visi pritarė pozicijai, jog teikiamas projektas yra gražinamas tobulinti.

S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Gerbiama pirmininke, ar teisingai mes supratome balsavimą? Juk komiteto nuomonė buvo atmesti ir mes balsavome už atmetimą, ar ne?

PIRMININKĖ. Ne, už tobulinimą, nes pranešėja reiškė ir tokią poziciją. Ar norite kartoti balsavimą? Mes sutarėme, kad gražiname tobulinti. Ar yra norinčių pareikšti prieš? (*S. Jovaiša: „Už komiteto nuomonę reikėjo balsuoti...“*) Gražiname tobulinti. (*Balsai salėje*) Kolegos, kartoju balsavimą, kad nebūtų abejonių. Komiteto pozicija buvo atmesti, nors pranešėja, išsakydama komiteto poziciją, kalbėjo, kad galima projektą ir tobulinti. Visų pirma balsuojame dėl komiteto siūlymo atmesti. Kas už, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip.

Už atmetimą balsavo 48 Seimo nariai, prieš – 25, susilaikė 8. Vadinas, projektas yra atmetas. Gerbiamas Šarknickai, prašom.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Gal siūlyčiau pakartoti, nes vis tiek visi nesuprato.

PIRMININKĖ. Vis tiek nesuprato.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dalis nesuprato, pakartokime, suformuluokim. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Kolegos, dėmesio! Dėkoju. (*Balsai salėje*) Negalima, pagal Seimo statutą turime pareikšti aiškia pozicija. Aš jau dėl vieno anksčiau svarstyto klausimo norėjau padaryti alternatyvų balsavimą, iš karto trumpinti procedūrą. Deja, vadovaudamiesi Statutu, turime paeiliui.

Dar kartą teikiu. Komiteto išvada yra atmesti. Kolegos, apsisprendžiame dėl komiteto siūlymo. Kas už atmesti, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Prašom. Procedūra kartojama.

Balsavimo rezultatai: už atmetimą – 41, prieš – 29, susilaikė 11. Taigi sprendimas – pritarta komiteto pozicijai atmesti ir projektas yra atmetas.

15.18 val.

Tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto antrojo skirsnio ir 10, 11, 13, 16, 18, 23, 24, 29, 30, 33, 34, 36, 37, 38, 40, 43, 44, 46, 47 straipsnių pakeitimo, Statuto papildymo 10¹, 16¹, 29¹, 35¹, 38¹ straipsniais ir priedu ir 48 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIP-4745(3) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto antrojo skirsnio ir daugelio straipsnių pakeitimo, Statuto papildy-

mo kai kuriais straipsniais ir priedu ir 48 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4745(3). Taip pat svarstymo stadija. Komiteto pirmininko nei komiteto pirmininko pavaduotojo nėra. Kas galėtų pateikti komiteto išvadą? Kolegos, ar V. Gailius kaip komiteto narys galėtų dar kartą pagelbėti? Dėl tarnybos Kalėjimų departamente komiteto išvada.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas šių metų rugsėjo 27 dieną svarstė ir pritarė patobulintam įstatymo projektui. Už – 7, prieš ir susilaikiusių nėra.

Projekto pagrindinis tikslas (trumpai priminsiu) – nustatyti pataisos pareigūnams patrauklią ir konkurencingą kitų statutinių valstybės tarnautojų atžvilgiu darbo užmokesčio sistemą, kuri skatintų asmenis rinktis pataisos pareigūno profesiją ir tarnauti pataisos sistemoje. Projekte numatyta nauja pataisos pareigūnų darbo užmokesčio sistema, kuri iš esmės atitinka vidaus tarnybos sistemos pareigūnams Vidaus tarnybos statute nustatytą darbo užmokesčio sistemą. Komitetas papildomai įvertino, kad Kalėjimų departamentui pagal pavestą sritį tenka spręsti sudėtingus klausimus, uždavinius, atlikti įvairias funkcijas. Nauja funkcija – kriminalinė žvalgyba. Taip pat sudėtingos funkcijos: nuteistųjų, suimtųjų apsaugos ir priežiūros organizavimas, socialinė reabilitacija, jos organizavimas, probacijos koordinavimas, pavaldžių įstaigų ūkinė kontrolė. Todėl dėl ūkinės kontrolės ir kitų sudėtingų funkcijų siekiant jas tinkamai koordinuoti pagal Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio dispoziciją tokiais atvejais gali būti steigiama valdyba. Valdybai vadovauja viršininkas. Atsižvelgiant į tai, komitete Valstybės tarnybos įstatymo priedas papildytas valdybos viršininko pareigybe Kalėjimų departamente.

Dėl išvardytų aplinkybių ši projektą būtina priimti dabar. Kaip ir numatyta, Vyriausybė rengia bendrą statutą visiems statutiniams pareigūnams ir šio įstatymo nuostatos bus inkorporuotos į bendrą statutą. Pagal projekto nuostatas nauja darbo užmokesčio sistema turėtų įsigalioti 2017 m. gruodžio 1 d. Lėšų poreikis yra. Seimui priėmus projektą ir jam įsigaliojus, dar šių metų gruodžio 1 dieną jam įgyvendinti būtinos lėšos būtų skiriamos iš Kalėjimų departamentui skiriamų asignavimų. 2018 metams papildomai reikėtų 4 mln. eurų pataisos pareigūnams mokėti darbo užmokesčiui pagal naują darbo užmokesčio sistemą.

Norėčiau pažymėti, kad net 60 % šios sumos būtų skiriama mažiausiai uždirbančių pataisos pareigūnų darbo užmokesčiui. Taip pat numatyta pataisos pareigūnų priedus už tarnybinius rangus suvienodinti su vidaus tarnybos sistemos pareigūnų gaunamu tokio pat dydžio priedu.

Papildomai įvertinęs finansines galimybes, komitetas patobulino projektą – padidintus priedus už tarnybinį rangą pareigūnams mokėti nuo 2019 m. sausio 1 d., nes tai pareikalautų papildomai dar apie 2,4 mln. eurų iš valstybės biudžeto.

Projekto esmė tokia. Siūlau palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjui. Nori šiuo klausimu kalbėti, yra užsirašę du Seimo nariai. Pirmąjį į tribūną kviečiame A. Sysą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, išėjau kalbėti, kaip ir komiteto pirmininkas, kuris siūlė, ir komitetas siūlė, nes ne tik komiteto pirmininkas, šiek tiek kitaip spręsti šitą klausimą. Aš manau, kad mes einame pačiu blogiausiu keliu, žiūrint valstybės mastu. Nieko asmeniško nei prieš pareigūnus, kurie susirinko viršuje, nei prieš siūlytojus, kurie siūlo. Bet aš manau, kad turbūt čia susirinkę Seimo nariai nežino nė vienos viešojo sektoriaus darbuotojų grupės, kuri būtų patenkinta darbo užmokesčiu. Jeigu žinote, pasakykite, kuriems per devynerius metus nebuvo didinamas atlyginimas. Jeigu mes taip darome... Kiekvienas sektorius, taip pat ir valstybės tarnautojai. Kiekvienam sektoriui mes sakome: šiais metais pinigų nereikės, bet kitais yra 4, ten 8, 9, 10, 20. Mes, kaip Seimo nariai, turime matyti visus. Aš manau, kad mes pradeda... Blogiau nesugalvosi. Užuot svarstę bazinio dydžio padidinimą tiems patiems pareigūnams, kurie susirinko čia ir kuriems devynerius metus tas bazinis dydis nekeistas, mes įstatyme parašome didesnius koeficientus. Sveikintina! Tikrai šitie žmonės, kaip ir kiti, nusipelno gauti daugiau, bet ką mes pasakysime kitiems pareigūnams.

Aš ne šiaip atėjau į tribūną. Pavasarį bus dveji metai, kai aš vadovavau darbo grupei, ir parengta visų Lietuvos viešajame sektoriuje dirbančių pareigūnų, t. y. politikų, teisėjų, valstybės

pareigūnų, valstybės tarnautojų, karjeros politinio pasitikėjimo, statutinių, taip pat Kalėjų departamento, diplomatų, vidaus tarnybos statuto, žvalgybos pareigūnų darbo apmokėjimo hierarchinė lentelė, kurioje mes matome visus. Matome ir žvalgus, ir diplomatus, ir karjeros pareigūnus – visus, o ne atskirą paimtą grupę. Šituo žingsniu mes tik supriešiname šitas grupes, nes vienai mes šiandien būsime geri, o kitoms grupėms mes nieko nepadarysime.

Aš raginu pirmiausia padidinti visiems bazinį dydį. Šitie žmonės irgi pajaus ir bendra suma bus didesnė, bet visiems, o po to žiūrėkime koeficientus. Šioje lentelėje šitiems žmonėms koeficientai yra didesni, bet mes vėl, sakau, ištraukiame iš konteksto tik vienus pareigūnus.

Kas buvo? Mes padarėme, turime eksperimentą. Prieš jau dabar penkerius metus pakeitėme Žvalgybos įstatymą. Kas atsitiko? Žvalgybininkams daugiau skyrėme 8 mln. ir tada į žvalgybą subėgo iš kitų tarnybų. Atsiranda nereikalinga konkurencija pačiose mūsų valstybės struktūrose.

Aš manau, įstatymų leidėjas neturėtų taip elgtis. Jis turėtų matyti visus ir tada, aš manau, nesusipratimų būtų kur kas mažiau. Todėl toks būdas išsprendžia trumpalaikį... Bet kai mes svarstėme šitą lentelę, patys žvalgybininkai atėjo ir pasakė: reikia mus irgi čia įrašyti, nors jie irgi turi atskirame įstatyme savo darbo apmokėjimo sistemą. Tas nesisteminis požiūris mus pačius ir nužudo, nes pirmiausia visi nori turėti savo reguliavimą savo įstatyme, o po to valstybė, t. y. įstatymų leidėjas, neturi jokio reguliavimo svarto, išskyrus bazinį dydį, kurį išaldome devynerius metus ir nekeliamo. Tada kiekviena struktūra ateina ir sako: pas mus labai blogai, niekas neina, visi išeina, didinkite tik mums. Mes eisime šituo keliu. Todėl aš susilaikau dėl tokio įstatymo – būtent dėl koeficientų didinimo atskirai vienai grupei. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiame į tribūną V. Baką, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką. Prašau.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš užsirašiau, kad reaguočiau į pono A. Syso pasisakymus. Iš tiesų daugybę metų – kokių 15 metų aš girdžiu tą pačią kalbą, kad didinkime visiems, žiūrėkime sistemiškai, ir nesvarbu, kad niekas po tokių kalbų nevyksta. Ar mes kalbėtume apie mokytojus, ar pareigūnus, ar kitus viešojo sektoriaus darbuotojus, užtenka išeiti ponui A. Sysui, pasakyti, kad žiūrėkime sistemiškai, ir viskas stovi vietoje.

Gerbiami kolegos, aš noriu šiandien tiesiog priminti, kad Kalėjų departamento pareigūnais, iš kurių mes tikimės labai daug, mes visi ten norime pokyčių, ko gero, tapo vienintele statutine institucija, kurios problemų nepalietė Seimas. Mes šių metų pradžioje išsprendėme Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnų klausimus, kurie leidžia dabar optimizuoti veiklą, orientuoti į žmonių pajamų didinimą, į motyvacijos didinimą. Mes praėjusiais metais (tiksliau, praėjusios kadencijos Seimas) išsprendėme policijos klausimus. Pataisos įstaigų pareigūnų, bendruomenės klausimus pamiršome. Todėl aš noriu tikrai pakviesti išspręsti vieną paskutiniųjų tokių probleminių klausimų statutinėse įstaigose, nes jeigu būtų priešingai, iš esmės kalėjų sistema, pataisos įstaigų sistema būtų pasmerkta vegetuoti.

Aš tiesiog primenu, kad šitas įstatymas, pone Sysai, yra šiek tiek platesnis, negu jūs pasakėte. Šiuo įstatymu yra, pirma, sudaromos sąlygos didėti pajamoms, taip pat sprendžiamos motyvacijos problemos, nustatomi reikalavimai pareigūnams. Kas svarbiausia socialdemokratui turėtų būti darbotvarkėje, tai yra stiprinamos žmonių derybinės galios, t. y. profesinių sąjungų galios.

Aš iš tikrųjų norėčiau pakviesti Seimą balsuoti už šį klausimą. Vėliau mes galime, kai Vyriausybė pateiks Statutinės tarnybos įstatymo projektą, sėsti ir diskutuoti, kaip kompleksiskiau spręsti šias problemas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Dabar kviečiame pranešėją gerbiamą V. Gailių į tribūną.

V. GAILIUS (LSF). 28-ojo, man atrodo?

PIRMININKĖ. Taip, 28-ojo 1 dalis. Taigi, kolegos, dėl šio įstatymo projekto yra dvi neesminės pataisėlės, susijusios su datomis. Dėl 28 straipsnio 1 dalies Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas kaip papildomas buvo pasiūlęs, kad šis įstatymas, išskyrus 21 straipsnio 2 dalį ir šio straipsnio 12 dalį, įsigalioja šių metų spalio 1 dieną, o Teisės ir teisėtvarkos komitetas siūlo...

V. GAILIUS (LSF). ...gruodžio 1 dieną.

PIRMININKĖ. ...gruodžio 1 dieną. Ar mes galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsas salėje: „Galime!“*) Taip, gruodžio 1 dieną, nes spalio 1 diena jau praėjo. Bendru sutarimu.

Taip. Ir yra kita pataisa dėl to paties 28 straipsnio 12 dalies. Buvo siūloma pakeisti projekto 30 straipsnio (...) dalį ir ją išdėstyti taip, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Kalėjų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos iki 2017 m. rugsėjo 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. Komitetas pritarė iš dalies. Rugsėjo 30 diena, kaip žinote, praėjo, siūloma data – iki lapkričio 30 dienos priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. Ar galime pritari komiteto siūlymui bendru sutarimu? Dėkoju. Daugiau siūlymų neturime. Dėkoju pranešėjui.

Dėl motyvų už kalba V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš tik norėčiau pridėti prie to, ką sakiau, kad net ir nepasiekus du tūkstančiai... prieškrizinio teisėsaugos įstaigų finansavimo, bet leidus šiek tiek paprasčiau tvarkytis viduje, tiek policijos, tiek Valstybės sienos apsaugos tarnybos žmonių pajamos didėjo. Iš tikrųjų kalėjų sistema tapo vienintelė, kai yra iššūkis ir pritraukti žmones, ir juos motyvuoti. Pabrėžiu, tai ne tik Kalėjų departamento klausimas, bet tai yra visų statutinių pareigūnų, visų valstybės tarnautojų... taip... pataisos namuose klausimas.

Todėl labai svarbu, kad mes šį projektą priimtume ir suteiktume kalėjų sistemai tą patį pagreitį, kurį dabar turi vidaus reikalų sistema.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai išsakyti. Prieš niekas neužsirašė. Prašom balsuoti, ar priitariame po svarstymo teikiamam įstatymo projektui. Balsavimas pradėtas.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 67, susilaikė 7, prieš nėra. Po svarstymo teikiamam įstatymo projektui yra pritarta.

15.35 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Naglį Puteikį patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XIII-1143 (priėmimo tęsinys)

Yra N. Puteikio prašymas, kad mes pabaigtume spręsti 1-20 klausimą iki popietinės darbotvarkės dėl jo patraukimo baudžiamojon atsakomybėn ar sutikimo kitaip suvaržyti jo laisvę, dėl teikiamo Seimo nutarimo projekto. (*Balsas salėje: „Nepraėjo trys valandos!“*)

Čia ne trys valandos. Buvo balsavimas, tiesiog nebuvo 71 Seimo nario, dalyvaujančio balsavime. Kolegos, mums yra likęs tik balsavimas. Gal užsiregistruojame, bet pagal skaičių, atrodo, kad tiek ir ne daugiau mūsų yra. Prašom registruotis. (*Balsai salėje*) Kolegos, reikia registruotis, kad galėtume aiškiai išspręsti klausimą. (*Šurmulys salėje*)

Kolegos, dabar ne balsavimas, tik registravimasis. (*Šurmulys salėje*) Deja, neturime norinčių, teks gerbiamajam N. Puteikiui laukti.

15.36 val.

Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 2, 12, 14, 15, 19, 21, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 21¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4775(2) (pateikimas)

Grįžtame prie popietinės darbotvarkės, 2-4 klausimas – Reklamos įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 21¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4775(2). Pateikimo stadija. Į tribūną kviečiu Ūkio ministerijos viceministrą R. Buroką. Prašom. (*Balsai salėje*)

Atsiprašau, viceministre, luktelėkite, dėl vedimo tvarkos – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiama pirmininke, koku Statuto straipsniu vadovaudamasi jūs atsisakėte svarstyti šį klausimą, numatytą pagal darbotvarkę? Seimo narys turi teisę nesiregistruoti vienu ar kitu klausimu ir jis taip savo poziciją išreiškia. Aš manau, ne vienas salėje, taip pat ir aš buvau, bet nesiregistruavau. Tokiu būdu išsakau aš savo poziciją, ne tik kalbėdamas iš Seimo tribūnos, bet ir nedalyvaudamas balsavime.

PIRMININKĖ. Kolegos, jūs gi žinote, tam registravomės, formaliai turėtų būti septyniasdešimt... (*Balsas salėje: „Aš nesiregistruavau!“*) Na, turite teisę. (*Balsai salėje*) Na, ir viskas. Gražiname viceministrą į tribūną. (*Šurmulys salėje*)

R. BUROKAS. Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Vyriausybė teikia Reklamos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kurio pagrindinis tikslas yra gerinti reklamos verslo aplinką, mažinti administracinę naštą. Įstatymo pataisos buvo svarstytos Seimo pavasario sesijoje ir Seimo sprendimu gražintos iniciatoriams tobulinti. Teikiamas svarstyti įstatymo projektas yra patikslintas atsižvelgiant tiek į Seimo Teisės departamento, tiek į Seimo narių pateiktas pastabas, papildytas priemonėmis, gerinančiomis verslo aplinką, nustatytas ilgesnis leidimo galiojimo terminas, numatytas tipinių reklamos įrengimų projektų parengimas ir t. t.

Įstatymo projekte daromi šie pagrindiniai pakeitimai, t. y. įtvirtinama aiški leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo tvarka, nustatomi leidimo išdavimo terminai, išpėjimo apie leidimo galiojimo panaikinimą, leidimo panaikinimo pagrindai. Taip pat nustatomi atvejai, kai leidimas yra nereikalingas, šiuo metu leidimai yra reikalingi visai išorės reklamai, nustatomas ilgesnis – iki dešimties metų leidimo galiojimo terminas, šiuo metu nustatytas penkerių metų galiojimo terminas. Siekiant sumažinti verslo patiriamas išlaidas reklamos įrengimo projektui parengti ir pagreikinti leidimų išdavimą, savivaldybės įpareigojamos parengti tipinius išorės reklamos įrengimo projektus, taip pat supaprastinamos iškabos įrengimo ant daugiabučių namų procedūros, nustatoma, kad įrengiant nešviečiančią iškabą ant daugiabučiame name esančių gyvenamosios paskirties patalpų, t. y. parduotuvės arba kirpyklos išorės sienos, reikalingas susirinkime dalyvavusių ar raštu balsavusių butų ar kitų patalpų savininkų daugumos sutikimas. Šiuo metu reikalaujama visų savininkų daugumos sutikimo.

Taip pat atliekami kiti pakeitimai, patikslinamos, kai kurios sąvokos, reglamentuojama komercinių paslapčių apsauga, tikslinami kai kurių maisto produktų reklamos reikalavimai, tikslinama pažeidimų nagrinėjimo tvarka. Prašau pritarti įstatymo projektui po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis viceministre, dėl Reklamos įstatymo. Aš suprantu, pavyzdžiui, maisto reklamoje daug dėmesio skiriama papildams, reklamos draudimui, tačiau mes prieš tai, pavyzdžiui, diskutavome, kodėl nedraudžiama reklamuoti tų produktų, kurių sudėtis neatitinka pavadinimo, štai kokioje nors Vokietijoje viena sudėtis, pas mus kita, bet tokių nėra. Daugybė perteklinių dalykų, ką jūs su jais žadate daryti? Pavyzdžiui, įrašote, kad gali būti iškaboje logotipas, emblema, darbo laikas, tačiau gali ir nebūti. Kam rašyti į įstatymą tuos dalykus, kurie gali būti, gali nebūti? Gal jų tiesiog ir nereikia. Žmonės apsispręs patys, ką daryti su ta reklama. Šiaip labai daug visokių, nesakyčiau, kad ribojimų, bet gal jūs nenorėtumėte pasikonsultuoti su, pavyzdžiui, lenkų kolegomis, parodyti jiems savo projektą, sulaukti iš jų kokių nors pastabų. Man būtų įdomi ta nuomonė.

R. BUROKAS. Įstatymo projektas buvo derintas ne vieną kartą tiek su verslo bendruomene, tiek su Savivaldybių asociacija. Gavome pastabų, į jas atsižvelgėme. Dėl klaidinančios reklamos. Tai ir šiuo metu galiojantis reglamentavimas draudžia teikti vartotojams klaidinančią reklamą. Tikrai tai nėra šio įstatymo projekto pakeitimo objektas, tačiau Vartotojų teisių apsaugos tarnyba ir pagal dabartinį reglamentavimą gali drąsiai imtis administracinių poveikio priemonių dėl tų gamintojų ir pardavėjų, kurie teikia klaidinančią reklamą.

PIRMININKĖ. Klausia L. Staniuvienė. Prašome.

L. STANIUVIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, ar jums neatrodo, kad vienos ketvirtosios gyventojų grupės procentas įrengiant reklamą ant daugiabučio namo yra per mažas? Man atrodo, kad jį reikėtų didinti bent jau iki vieno trečdaliao.

R. BUROKAS. Pakeitimas yra kilęs iš praktikos. Vis dėlto yra nemažai daugiabučių, ypač mažesniuose rajonuose, kur nustatyti patalpų savininką, juolab jį surasti ir priversti kažkokiu būdu dalyvauti balsavime yra neįmanoma. Todėl pakeitimas atsirado vis dėlto siekiant, kad bendrija arba daugiabučių namų savininkai galėtų priimti teigiamą ar neigiamą sprendimą. Tam yra mažinamas dalyvaujančių balsavime asmenų skaičius, siekiant to, kad sprendimą priimtų daugiau kaip pusė balsavime dalyvaujančių asmenų. Tai tokie yra projekte numatyti pakeitimai.

PIRMININKĖ. Klausia V. Rinkevičius. Prašom.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, apie maisto reklamą. Kolega A. Anušauskas čia irgi klausė. Visgi maisto produktų reklama yra labai jautrus dalykas, nes tai gali turėti

pasekmių žmogaus sveikatai ir kuo daugiau informacijos, tuo lengviau žmogus gali priimti sprendimą, ar tai, na, geras produktas, ar galbūt kitą kartą dėl kainos jis pirktų ir prastesnį. Šioje vietoje supaprastinimai yra labai pavojingi. Ar čia dabar teikiamas supaprastinimas, ypač dėl tų visokių, na, priedų ir kitokių dalykų, kad tai gali būti, gali ir nebūti, apie ką kalbėjome toje reklamoje? Aš manau, kad tai yra labai toks slidus dalykas, kad čia gal reikia kaip tik griežtai, kad taip būtų, būtų visų naudai, ypač žmonių sveikatai ir labui tas eitu.

R. BUROKAS. Aš galiu atsakyti patikslindamas truputį pačią pakeitimų esmę, kad palengvinimas galiotų tik tais atvejais, kai reklamoje pateikiami tik maisto gamintojų pavadinimai ar jų prekės ženklai, t. y. ant kepuraičių, ant pieštukų, ant marškinėlių ir panašiai, ir tokia pataisa teikiama dėl to, kad šis reikalavimas yra perteklinis ir sunkiai įgyvendinamas. Vis dėlto uždėti ant tušinuko dar papildomus žodžius, kartais ir vietos neužtenka, ir sukelia papildomą nepagrįstą našta. Šie pakeitimai atsiranda tikrai tais atvejais, kai reklama yra teikiama ant reklaminių marškinėlių, kepuraičių, tušinukų ir panašių priemonių.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, aš čia norėčiau pratęsti klausimą dėl to reikiamo pritarimo, jeigu ant fizinių asmenų daugiabučio namo kabinama reklama. Anksčiau būdavo praktika, kai reikėdavo sukviesti ne susirinkimą, bet surinkti paprasčiausiai parašus... (Aš čia, kairėje pusėje nuo jūsų, taip, čia.) Ir taip išspėsdavo, nereikėdavo susirinkimo ir paprasčiausia forma – parašus surenki ir tada savivaldybei užtekdavo išduoti leidimus ir panašiai.

Ir dar vienas klausimas, antras. Kai kurias reklamines vietas turi pačios savivaldybės. Vėlgi ne man spręsti dėl konkurencijos, dėl savivaldybės reklaminių plotų vietos, kad šiame įstatyme atsirastų tam tikri nustatymai, nes kai kada vyksta konkurencija dėl tų vietų, tai neaišku, kokiais būdais yra suteikiami plotai reklamai.

R. BUROKAS. Dėl rašytinės procedūros. Rašytinė procedūra yra įmanoma, yra numatyta įstatymo projekte, kad nebūtina fiziškai visiems gyventojams susirinkti, ir balsavimas raštu taip pat yra galimas, o savivaldybių stendams ir savivaldybių reklamoms teikiami ir tokie patys reikalavimai, kokie ir privatiems verslo subjektams. Išimčių nėra numatyta.

PIRMININKĖ. Dėkoju, viceministre, jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Norinčių kalbėti už, prieš? Užsiregistravusių nėra. Prašome balsuoti, ar pritariame teikiamam įstatymo projektui. Balsavimas pradėtas.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 61, prieš nėra, susilaikė 11. Po pateikimo teikiamam įstatymo projektui Nr. XIIP-4775(2) yra pritarta. Komitetai. Pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Ir siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

15.47 val.

Turizmo įstatymo Nr. VII-667 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1139ES, Civilinio kodekso 6.228³ straipsnio, šeštosios knygos XXXV skyriaus trečiojo skirsnio ir Civilinio kodekso priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1140ES (pateikimas)

Imsimės kompleksinio 2-5a ir 2-5b klausimo – Turizmo įstatymo Nr. VII-667 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1139ES ir lydymasis Civilinio kodekso 6.228³ straipsnio, šeštosios knygos XXXV skyriaus trečiojo skirsnio ir Civilinio kodekso priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1140ES. Kviečiu ūkio viceministrą R. Buroką.

R. BUROKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, Vyriausybė teikia minėtų įstatymų projektus, kurių tikslas yra įgyvendinti 2015 metų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas dėl kelionės paslaugų paketo ir susijusių kelionės paslaugų rinkinių nuostatas. Taip pat tobulinti turizmo paslaugų teikėjų priežiūrą ir turistų apsaugą, įgyvendinant Vyriausybės programos dalį „Vartotojų apsaugos sistemos veiksmingumo didinimas“, sukuriant aiškų ir skaidrų reguliavimą, optimizuojant vartotojų apsaugos procesus. Įstatymo projektais įgyvendinamos direktyvos nuostatos, susijusios su organizuotos turistinės kelionės bei turizmo paslaugų rinkinio sudarymu, prievolių įvykdymo užtikrinimu, informacijos turistams teikimu, iki sutarties sudarymo sutarties sąlygų keitimu, kelionių organizatoriaus atsakomybe už netinkamą sutarties vykdymą ir žalos atlyginimu. Projek-

tuose taip pat koreguojamos nuostatos dėl apgyvendinimo paslaugų, gido paslaugų teikimo, turizmo valdymo ir kitų.

Turizmo įstatymas yra išdėstomas nauja redakcija. Esminiai pakeitimai: Turizmo įstatymo projekte siūloma palikti esamą prievolių įvykdymo užtikrinimo mechanizmą bei įtvirtinti papildomą prievolių įvykdymo užtikrinimo mechanizmą, kurio esmė – kelionių organizatorių sumokėtų nustatyto dydžio įmokų kaupimas. Sukauptos lėšos organizatoriams nemokumo atveju būtų naudojamos padengti turistų patirtų išlaidų (turisto gražinimo į pradinę jo paskirties vietą, būtiną apgyvendinimo, pinigų gražinimo turistui už nesuteiktas paslaugas) trūkstamą dalį tik tuo atveju, kai nepakanka Turizmo įstatyme nustatytos kelionių organizatorių prievolių įvykdymo užtikrinimo, t. y. laidavimo draudimu arba finansų įstaigos garantijos, sumos. Taigi kelionių organizatoriaus nemokumo atveju būtų garantuotas šimtas procentų turisto sumokėtų pinigų už organizuotą turistinę kelionę gražinimas ir turisto pargabenimas į pradinę išvykimo vietą.

Įgyvendinant direktyvos nuostatas, taip pat reglamentuojama nauja kelionių organizavimo paslauga – tai turizmo paslaugų rinkinys, turizmo paslaugų derinys, kai turistas įsigyja atskiras turizmo paslaugas, tai yra skrydis, nakvynė viešbutyje ar automobilio nuoma, iš skirtingų pardavėjų tai pačiai kelionei. Šiuo atveju taip pat bus reikalaujama, kad pardavėjas, sudarantis tokį turizmo paslaugų rinkinį, turėtų prievolių įvykdymo užtikrinimą. Taip pat siekiant apsaugoti turistų interesus ir užtikrinti kelionių pardavimo agentų veiklos skaidrumą, įstatymo projekte nustatyta pareiga asmeniui prieš pradėdant vykdyti kelionių pardavimo agento veiklą pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai deklaraciją, kurioje įtvirtinama atitiktis įstatyme numatytiems reikalavimams.

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės. Prašau pritarti įstatymo projektui po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjui. Jūsų nori klausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia R. Žemaitaitis. Prašome.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, viduje širdyje tikrai netikiu, kad jūs tą projektą inicijavote, kad tai yra jūsų, nes tikiu jūsų sąžiningumu, net matydamas, kaip skaitote tą aiškinamąjį raštą, jūs neužtikrintai skaitote tai, ką jums surašė Turizmo departamentas. Prieš ketverius metus šitas pakeistas įstatymas, man būnant komiteto pirmininku ir kolegoms, kurie buvo komiteto nariai, lėmė tai, kad ketverius metus mes neturėjome nė vieno bankroto, nė vieno nemokumo atvejo, ir lėmė tai, kad klientai arba poilsiautojai buvo visapusiškai apdrausti. Dabar, ką jūs darote?

Aš paaiškinsiu žmoniškai, jeigu jūs nesuprantate, ką Turizmo departamentas jums pakišo, kuo aš tikrai tikiu, nes jie bandė tą pas mus padaryti. Jūs dabar taip: naikinat prievolę Turizmo departamentui sekti ir kontroliuoti kelionių organizatorius ir kelionių įmones, kurios teikia šitas paslaugas, ir kartu įkuriate fondą. Aišku, Turizmo departamentas nebeprisiims atsakomybės už kelionių organizatorius ir bus fondas. Tai kiek atsiras tyčinių bankrotų, kas buvo iki 2009, 2010 metų, mes turėjome labai daug įmonių. Mano klausimas, kodėl jūs grįžtate atgal, kas buvo prieš 6–8 metus? Ir ar nemanote, kad turėtų būti STT atliktas antikorpucinis vertinimas? Aš nekalbu apie jus, bet apskritai apie tą projektą ir autorius, kurie jūsų ministerijoje, tame departamente, tą dalyką darė lygiai prieš ketverius metus per sėkmingai suburtos darbo grupės čia, Seime, išvadas.

R. BUOKAS. Aš galiu atsakyti į šitą klausimą. Mūsų atliktais ekonominiais skaičiavimais, šiuo metu galiojančiame Turizmo įstatyme įtvirtinta kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo suma, tai yra 100 %, ką mus įpareigoja ir Europos direktyva, nepadengia visų turistų patirtų nuostolių ir jų repatrijavimo į jų išvykimo vietą išlaidų. Ką parodė pastarieji bankrotai, kuriuos jūs minėjote, 2014 metais įvyko trijų kelionių organizatorių bankrotai ir prievolių užtikrinimo mechanizmo užteko atlyginti žalą tik nuo 5 iki 37 % visos turistų patirtos žalos. Turistai kreipėsi į teismą ir Vyriausiasis administracinis teismas pripažino, kad Lietuva nėra perkėlus šios direktyvos, ir pareiškėjams priteisė turtinę žalą, kuri tuo metu siekė 16 tūkst. eurų, taip pat bylinėjimosi išlaidas ir 5 % metinių procentinių palūkanų. Taigi, nenustatę papildomo mechanizmo, kuris užtikrintų kelionių organizatorių prievolių įvykdymą, mes ir toliau šias išlaidas kompensuotume iš valstybės biudžeto.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis viceministre, turiu pora klausimą. Pirmiausia į akis krenta, kad valstybės įgaliotai institucijai tarp valdymo sričių neįrašyta kontrolė, kitais žodžiais tariant, paslaugų teikėjų priežiūra. Parašyta apibendrintai – strateginių planų teikimas, dar kažko. Keista.

Antras dalykas, akivaizdu, kad Turizmo departamentas surašė senas nuostatas, kurios yra tikrai keistos. Žiūriu, gido paslaugų teikimas, gidų rengimas. Išduosiu viešą paslaptį, tai bent žinosite. 250 akademinų valandų gidų rengimo kursas, kai aukštosios mokyklos, nevardinsiu, parengia tuos pačius specialistus per tas pačias valandas, bet čia yra susitarimas su Turizmo departamentu. Vieni dalina gidų pažymėjimus tik dvejiems metams, o kiti uždirbinėja iš tų žmonių, kurie nori dirbti gidais, nors būna pabaigę atitinkamus ir tinkamus mokslus. Šiuo atveju siūlyčiau tas nuostatas, suprantu, kad visi pritaro, bet bent jau svarstymo metu braukti tas senas nuostatas, tuos *bizniavimus*, susijusius su Turizmo departamentu. Įvertinti, kiek brangs kelionių išlaidos...

PIRMININKĖ. Viršijate laiką, gerbiamasis. Klauskite.

R. BUROKAS. Dėkoju už pastabas. Kaip suprantu klausimo nebuvo, bet aš visiškai pritarčiau, kad tiek gidų rengimas, tiek jų kvalifikacijos vertinimas, tiek gido pažymėjimo išdavimas turėtų būti atiduota gidų savivaldai. Vis dėlto po konsultacijų su pačių gidų savivalda jie šių funkcijų nenori pasiimti, todėl aš manau, kad ateityje čia yra tas teisingas kelias, dėl ko galbūt ir svarstant komitetuose, kartu su Seimo narių pagalba pavyks juos įtikinti.

PIRMININKĖ. D. Kreivio nematome. Klausia E. Gentvilas. Prašome.

E. GENTVILAS (LSF). Kolega A. Anušauskas per daug išisnekėjo ir nesuformulavo klausimo. Tai aš bandau vieną iš jo paminėtų frazių pateikti kaip labai aišką klausimą. Kiek galėtų, priėmus šitas įstatymo pataisas, pabrangti turistų kelionės, pasikeitus apsaugos mechanizmui? Galima spėti, kad kelionės gali pabrangti, ir ponas A. Anušauskas lyg ir paminėjo, bet jūs sakote, kad klausimo neišgirdote. Kaip atsilieps elementariai žmogui, kuris nori keliauti užsisakęs kelionę, ar tos pataisos turės įtaką kelionės kainai?

R. BUROKAS. Įstatymo projekte numatyta, kad įmokos neturėtų viršyti vieno procento viso kelionės paketo pardavimo kainos. Tai mes skaičiuojame, kad čia yra ta maksimali suma, kuri galėtų persikelti ant vartotojų pečių. Vis dėlto konkurencija rinkoje yra pakankamai aštri ir skaičiuojame, kad šiuo metu rinkoje veikia 236 kelionių organizatoriai, iš kurių išvykstamojo turizmo veiklą vykdo 113, tai konkurencija yra pakankamai aštri ir dedame viltis, kad pati kaina nuo to nepasikeis.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Paskutinis klausia P. Gražulis. Prašome.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis pranešėjau, taip pat aš noriu pakartoti kolegą Seimo nario klausimą. Tai kaip suprasti – tik dvejiems metams išduodamas gido pažymėjimas? Tai jeigu tu nuolat vedi tas ekskursijas, tai tu bekartodamas šimtą kartų miesto istoriją atmintinai išmoksti. Tai kodėl po dvejų metų reikia kažkokiai privačiai kompanijai vėl sumokėti už tą pažymėjimą, kad turėtum teisę atlikti gido paslaugas, vėl 250 eurų? Ar čia Turizmo departamentas su kažkuo nesidalina tų pinigų, su privačia kompanija, atliktų tyrimą?

R. BUROKAS. Aš tikrai dar kartą pakartosiu, mūsų manymu, pati turizmo gidų savivalda turėtų šiuo klausimu užsiimti, pati turėtų vertinti ir pati išduoti. Kol kas jie tam nebuvo pasiruošę. Tikimės, kad svarstymo stadijoje kartu su komiteto kolegų pagalba įtikinsime, kad patys gidai galėtų išduoti, vertinti jų kvalifikaciją ir vykdyti jų mokymus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamasis pranešėjau, jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Dabar motyvai už ir prieš. Nori kalbėti prieš – R. Žemaitaitis. Prašome.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Iš tiesų, kolegos, aš šituos nuogaštavimus išsakaiu, išdėščiau ir aš manau, kad toks įstatymo projektas iš viso negali patekti į Seimą, arba negali būti svarstomas, kad komitetas atliktų kažkokius užklasinius arba užkulisinius veiksmus, ką daro Turizmo departamentas. Man tikrai gaila, kad Turizmo departamentas turi tokią didelę įtaką ministrai, viceministrai, pakišdamas *špargalkę*, kuri išsprendžia problemas, ko jie norėjo toliau turėti chaosą. Aš dar kartą kartoju, – Turizmo departamentas nori neturėti absoliučiai jokios atsakomybės, tam sukurti

fondą. Į tą fondą sumokės absoliučiai visi keliautojai, turizmo agentūros, visi turės sumokėti, ir vėl atsiras piktybiškų, kurie bankrutuos. Mes analogišką atvejį turėjome su kredito unijomis, kada sąžiningi bankininkai mokėjo pinigus, o kredito unijos gryninosi pinigus ir darė bankrotus. Aš niekaip dar kartą nesuprantu. Jeigu tą problemą mes išsprendėme (išsprendėme iš tiesų labai sunkiai ir sudėtingai tada, 2013 metais), kodėl reikia grįžti į 2009–2008 metus, kad vėl būtų tyčiniai bankrotai ir kad žmonės teismuose sukčiusi ir prisiteistų tuos pinigus. Aš siūlau geriau nepriartinti. Ištaisykite, ką reikia, bet nelįskite į Turizmo departamento funkcijų atėmimą ir nelįskite į fondą. Tokiu atveju pats projektas gali pereiti.

PIRMININKĖ. Taigi motyvai išsakyti. Kolegos, apsispręsimė dėl teikiamo įstatymo projekto. Prašom balsuoti. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 23, prieš – 2 ir susilaikė 41. Teikiamam įstatymo projektui nėra pritarta.

Kolegos, turime nuspręsti, ar gražiname tobulinti, ar jį atmetame. Taigi alternatyvus balsavimas. Kas už gražinimą tobulinti, balsuojate už, kas už atmetimą teikiamo įstatymo projekto, balsuojate prieš. Balsavimas pradėtas. Gražinti tobulinti – už, atmeti – balsuojate prieš.

Balsavo 68 Seimo nariai: už gražinimą tobulinti – 59, prieš – 9. Įstatymo projektas gražinamas tobulinti. Abu. Ir lydimasis taip pat.

16.03 val.

Kino įstatymo Nr. IX-752 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1097, Administracinių nusižengimų kodekso 496 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1098 (pateikimas)

Kiti darbotvarkės klausimai yra 2-6a ir 2-6b – Kino įstatymo Nr. IX-752 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1097 ir lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso 496 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1098. Pranešėja – kultūros ministrė L. Ruokytė-Jonsson. Ji jau tribūnoje. Prašom, ministre. Kolegos, prašau tylos.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Minėtų įstatymų projektų tikslas yra pakeisti galiojančią Kino įstatymą ir padaryti pakeitimus, kad atitiktų šiuolaikišką kino politiką, t. y. kino specifiką atitinkantį įstatymą, sudaryti geresnes sąlygas užtikrinti Lietuvos kino plėtrą, kino edukaciją, sklaidą ir prieinamumą, taip pat kino paveldo išsaugojimą ir lietuviško kino tarptautinį konkurencingumą.

Kartu su šiuo projektu teikiamas ir Administracinių nusižengimų kodekso 496 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo siūloma užtikrinti administracinės atsakomybės taikymą už Kino įstatymo nustatytų kino filmų viešo rodymo reikalavimų ir pareigų registruoti kino filmus Filmų registre nesilaikymą.

Kaip žinome, nuo 2014 metų yra pakeisti net trys Europos Komisijos dokumentai: reglamentas, komunikatas ir 2017 metų konvencija. Kadangi mūsų kino valstybinis finansavimas yra reglamentuojamas įstatyme, žinoma, siekiant kokybiškos teisėkūros, užtrunka įstatymų pakeitimai, todėl tikrai būtina perkelti valstybinę pagalbą kino sričiai į poįstatyminius aktus. Taip pat pakeisti ir papildyti naujomis sąvokomis, nes senosios sąvokos 2011 metų įstatyme ir jo pakeitimuose tiesiog yra pasenusios ir jau nebeatitinka kino industrijos realijų.

Dabar paminėsiu pagrindinius pakeitimus ir tada mielai atsakysiu į visus klausimus.

Vienas iš pakeitimų yra sąvokų papildymas. Pavyzdžiui, atsiranda tokios sąvokos kaip „filmo padarymas viešai prieinamu elektroninių ryšių tinklais“ arba „filmų rodytojas“, arba „kino kultūros sklaidos projektas“.

Toliau, valstybinio kino valdymo tema yra vienas esminių pakeitimų, kad siūloma atsisakyti valstybės kino politiką formuojančios įstaigos pavadinimo įvardinimo įstatyme, nes toks įvardinimas ribos Vyriausybės vykdomąją kompetenciją tvarkyti krašto reikalus.

Įstatymu įtvirtinus konkrečią instituciją ir jos veiklos sąlygas, bus apribotos šios institucijos valdymo, veiklos reorganizavimo, pertvarkymo sąlygos ir tvarka. Kartu iš buvusio įstatymo išbraukiamas kino politikos vykdytojas, t. y. Lietuvos kino centras, pats pavadinimas, ir, aišku, vėl

keičiama į valstybės įgaliota institucija. Kartu iš įstatymų taip pat išbraukiamos kino centro funkcijos ir jos papildomos. Kadangi tai yra nuostatų dalykas, jos yra papildomos dar keliomis funkcijomis. Viena iš jų, turbūt svarbiausia, kuri liečia visą Lietuvą, tai yra nacionalinės filmotekos atsiradimas, kurios tikslas ir būtų kino sklaida, edukacija, kino paveldo išsaugojimas, nacionalinių filmų kaupimas ir padarymas juos prieinamais visoje Lietuvoje.

Iš finansavimo srities galima paminėti keletą esminių pakeitimų. Visų pirma iš įstatymo išbraukiami labai konkretūs kino srities finansavimo šaltiniai ir jų dydžiai, nes tai prieštarauja Konstitucijai. Todėl po didelių diskusijų su Teisingumo ministerija ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentu prieita prie bendro susitarimo, kad konkretūs procentai, kurie buvo nurodyti projekte, bus išbraukti.

Taip pat finansavimo pakeitimų siūloma atsisakyti Valstybės reglamentavimo įstatyme, kaip jau minėjau anksčiau, ir tai reglamentuoti valstybės pagalbos teikimą įgyvendinančiuose teisės aktuose – Kino valstybinio finansavimo taisyklėse. Kodėl? Todėl, kad Europos Komisijos dokumentuose vyksta labai spartūs pokyčiai ir dažniausiai mažųjų šalių naudai. Mūsų Finansavimo reglamentavimo įstatyme mes iš tikrųjų negalime sparčiai reaguoti į šiuos pokyčius ir pasinaudoti šiomis galimybėmis. Konkretus pavyzdys: 2014 metų reglamente leidžiama mažoms šalims savo nacionalinį kiną remti net iki 100 % intensyvumo. Šiuo metu yra remiama tik iki 50 ir 75 %.

Siūloma finansuoti taip pat ir kino kultūros sklaidos projektus, kurių tikslas – skleisti gerą žinią apie lietuvišką kiną tiek Lietuvoje, tiek užsienyje, vykdyti edukacinius projektus. Žinome, kad kinas yra paveikiausia meno forma, formuojanti visuomenės vertybes ir pilietišką pažiūrą. Tad šis pakeitimas yra labai svarbus, nes kinas yra pati paveikiausia forma kovojant informacinio saugumo srityje su priešiška nusiteikusiomis šalimis, t. y. skleidžiama propaganda.

Taip pat dar vienas pakeitimas, t. y. užtikrinti, kad Kino centras galėtų vadovautis net keliomis ekspertų komisijomis. Šiuo metu Kino centras gauna iki 150 projektų, jie yra gana sudėtingi, įvairių žanrų ir vienai komisijai sunku aptarnauti ir detalai peržiūrėti visus projektus, todėl reikia galimybės turėti net kelias komisijas, kurios nagrinėtų tam tikrų specifinių sričių projektus, pavyzdžiui, atskirai vaidybinių filmų, dokumentinių ir animacinių. Ši naujovė tikrai yra labai naujinga kino industrijai.

Taip pat reikėtų paminėti, kad mes įtvirtinome nuostatas, kad Kino centras galėtų savo finansuoti filmų, t. y. lietuviškų filmų, kurie sulaukė valstybinio finansavimo, kopijas naudoti nemokamai, neatlygintinai edukaciniams ir kultūriniais tikslams. Čia gera naujiena turbūt ir regionams, aišku, ir mūsų atstovybėms, kurios skleidžia mūsų kino kultūrą užsienyje. Filmai, kurie sulaukė valstybinio finansavimo, turėtų būti neatlygintinai atiduodami Lietuvos kino centrui panaudoti viešinant Lietuvos vardą ir skleidžiant gerą žinią apie Lietuvos kino industriją ir jos kuriamus filmus.

Taip pat paminėtinas pokytis filmų platinimo srityje. Projektu yra siekiama nustatyti, kad filmų pasiekiamumas viešai prieinamais elektroninių ryšių tinklais taip pat turi būti reglamentuojamas, kaip ir rodymas kino teatruose, ir padidinti teisėtą filmo naudojimo užtikrinimą. Žinome, kad labai daug piratavimo yra dėl šio reglamentavimo nebuvimo. Visi, kurie įveža užsienio filmus į Lietuvos kino teatrus, privaloma tvarka juos įregistruoja filmų registre, jiems suteikiamas pagal amžiaus cenzą indeksas ir mokami mokesčiai. O filmų pasiekiamumas viešai prieinamais elektroniniais tinklais niekaip neregamentuojamas ir, aišku, sudaro tam tikras prielaidas juos neteisėtai naudoti, neturint teisės, nemokami mokesčiai ir panašiai. Čia yra siekiama suvienodinti taisykles visiems platinimo ir rodymo rinkoje dalyvaujantiems subjektams ir asmenims.

Projektu taip pat siekiama nustatyti Filmų indeksavimo komisijos filmų vertinimo pagal žiūrovo amžiaus cenzą vertinimo kriterijus. Kol kas jie yra tik įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, tad siekiama perkelti į įstatymą. Turbūt yra svarbus kino paveldo apsaugos pokytis, nes šiuo projektu yra siekiama įtvirtinti prievolę, kad visų, net tik valstybės finansuotų nacionalinių filmų kopijos atsirastų mūsų nacionaliniame archyve tam, kad galėtume užtikrinti mūsų nacionalinio kino paveldą ateities kartoms ir kartu turėti kopiją, jeigu kas nors atsitiktų. Mes turėjome labai liūdną patirtį, man teko dirbti kino srityje. Buvo privačių kolekcijų, kurios tiesiog arba sunyko netinkamai rūpinantis ir nebeįmanoma atkurti to kūrinio, arba dingo, arba išvežtos iš Lietuvos. Tokiu pakeitimu yra užtikrinamas mūsų nacionalinio kino paveldo išsaugojimas.

Lydimuoju projektu siūlomos dvi esminės pataisos. Tai yra įtvirtinti nuostatas, kuriomis vadoaudamasis Lietuvos kino centras Administracinių nusižengimų kodekso atvejais pradeda teiseną, atlieka tyrimą ir surašo administracinių teisės pažeidimų protokolus. Tai yra iš principo siūlomas vieno langelio principas. Šiuo metu tą atlieka Kultūros ministerija, nors Kino centras yra įgaliotas vykdyti kino politiką, o dabar pereitų į vienas rankas ir darbas, aišku, būtų efektyvesnis, skaidresnis ir iš tikrųjų spartesnis.

Ir antras pakeitimas, susijęs su šiuo projektu, t. y. siekiama įtraukti kino filmų viešo rodymo reikalavimą ir filmų pasiekiamumo viešai prieinamais elektroninio ryšio tinklais, pareigą registruoti filmus Filmų registre, pažeidimus pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 496 straipsnį. Kaip minėjau, tai yra prievolė ir galimybė suvienodinti taisykles, reglamentuoti ir elektroninėje erdvėje platinamus ir rodomus filmus. Tai tiek trumpai.

Jeigu būtų įdomu, galėčiau dar vieną momentą paminėti. 2017 metų Europos konvencija leidžia, atveria galimybes mažosioms šalims dalyvauti kuriant filmus didžiosioms šalims, tai yra kaip mažoji koprodukcija. Lietuva iki šiol negalėjo dalyvauti kuriant didelę, reikšmingą koprodukciją, nes santykis, kiek būtume turėję prisidėti kaip koprodukcijos šalis, būdavo beveik adekvatus mūsų pusei metinio biudžeto ir panašiai. Dabar mažosios šalys įgalinamos dalyvauti tame procese ir gauti tos profesinės patirties bendradarbiaudamos su didelėmis šalimis, bet prisidėdamos labai labai nedaug.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Seimo nariai pasitikslins klausdami. Taigi pirmasis klausia V. Kernagis. Prašom.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Gerbiama ministre, labai ačiū už pristatymą. Tikrai žinau, kaip kino žmonės laukia šio įstatymo. Labai tikiuosi, kad Seime dėl jo šiandien bus nubalsuota už, bet vis tiek yra tam tikrų klausimų. Įstatymo projekte yra siūloma vietoj Kino centro nurodyti Vyriausybės įgaliotą instituciją. Iš esmės ateityje tai galėtų tapti bet kokia valstybinė institucija, tarkime, nežinau, Valstybinė lietuvių kalbos inspekcija arba ansamblis „Lietuva“, na, bet kuri iš jų. Keista yra tai, kad Lietuvos kino centras, kuris visą laiką buvo įrašytas įstatyme, yra išbraukiamas, o 15 straipsnyje, kur kalbama apie Lietuvos kino paveldo apsaugą, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba išlieka įrašyta. Mano klausimas būtų toks: ar galėtumėte konkrečiai įvardinti, koku nutarimu arba potvarkiu remiantis yra išbraukiamas Lietuvos kino centras, bet Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba išlieka tame įstatymo projekte? Ačiū.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Ačiū už klausimą. Taip, žinome. Mes irgi labai norėtume, kad išliktų tiek Kultūros ministerijos pavadinimas, tiek Lietuvos kino centro, tačiau įvykus net kelioms diskusijoms, susitikus su suinteresuotomis šalimis, t. y. Teisingumo ministerijos, Kanceliarijos Teisės departamento ir teisės grupės, ir Kultūros ministerijos atstovais, yra prieita prie bendros išvados. Yra Vyriausybės nuostata, kad tikslų pavadinimų reikia nefiksuoti, kad nesuvaržytume laisvės, jeigu organizacija keis pavadinimą arba bus pertvarkoma, arba jungiama, arba likviduojama, kad tai nesudarytų trikdžių ir nereiktų vėl keisti įstatymo dėl vieno ar kito pokyčio. Tai yra dabar jau suderinta institucijų pozicija.

PIRMININKĖ. Kolegos, klausti ir, gerbiama pranešėja, atsakyti – ne daugiau kaip minutė. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama ministre, iš tikrųjų įstatymo projekto gal ir reikia, bet jis labai jau stipriai taisytinas. Pavyzdžiui, vardinamos Administracinių nusižengimų kodekso tam tikros nuostatos, dėl ko žmogus negali gauti finansavimo, tačiau kituose įstatymuose tai paprasčiau padaroma, įvedama nepriekaištingos reputacijos sąvoka ir apibūdinama. Be abejonės, labai jau siauri kino finansavimo kriterijai, tokie europietiška lietuviški, nors lietuviai dabar ir Azijoje, kur tik nori, gali sukurti kūrinių, kurie vis tiek bus lietuviški, nors sukurti ir kur nors kitur. Mano pagrindinis klausimas, kuo vis dėlto pasikeis, kaip pagerės kino finansavimas šiuo atveju, jeigu bus priimtas toks šis įstatymas? Kas atsitiks su kino finansavimu?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Labai ačiū už klausimą. Tikrai ir mums labai rūpi tas kino finansavimo didėjimas, ypač žinant, kad per metus skiriama kino sričiai, t. y. kino filmų gamybai, Lietuvoje 2,1 mln. eurų, tuo metu Latvijoje – 6,7, o Estijoje – 10,4. Tai iš tikrųjų yra ženklus skirtumas.

Taip, labai norisi didinti finansavimą, bet tiesiog neturėtume įstatyme nurodyti labai konkrečių, įvardinti šaltinių ir dydžių. Iš tikrųjų yra diskutuojamas tas klausimas ir su Finansų ministerija, ir tikrai yra ryžtas didinti tą finansavimą.

Be kita ko, kadangi šimtmetis jau artėja ir yra atrinkti projektai, kurie turi būti pabaigti – kino projektai, skirti šimtmečiui, tikrai finansavimas kitiems metams bus padidintas tam, kad galėtų būti įgyvendinti šie projektai. Bet tikslas iš tikrųjų yra, diskutuota su Finansų ministerija, kasmet kažkiek didinti tą finansavimą.

Kitas dalykas, kas yra nukeliama į poįstatyminius aktus, tai yra funkcijų įvardijimas, tai ten turėtų atsirasti nacionalinė filmoteka. Savaiame suprantama, tai turėtų būti ir įsipareigojimas – nacionalinė filmoteka, tokia vieta, tokia erdvė. Tai yra labai konkreti erdvė su salėmis, ne tik su kino sale, bet ir konferencijų, ir seminarų sale turės atsirasti. Savaiame suprantama, tai diktuoja jau prielaidą, kad kino sektorius tikrai turės ženkliai didesnę finansavimą.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Laba diena. Įstatyme yra kalbama apie ekspertų grupę. Kas ją sudaro? Tačiau nenumatoma, kaip renkami ir skiriami tos grupės nariai, taip pat, kas juos skiria, kokia tai metodika? Gal apie tai plačiau.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Labai ačiū už klausimą. Dabartinė situacija yra tokia, kad kino centras formuoja ekspertų grupę iš įvairių kino organizacijų deleguotų žmonių, yra pasirenkamas ekspertų skaičius, kuris dirba prie projektų atitinkamą laikotarpį. Dabar, kas siūloma pakeitimu? Tai, kad atsirastų net kelios grupės esant poreikiui. Jeigu iš tikrųjų yra padidėjęs skaičius projektų ir iš tikrųjų jie labai aiškiai grupuojami į įvairius žanrus ir kryptis, tam tikrų kompetencijų reikia ir įvertinti šiuos projektus. Palengvinimas yra tas, kad tų grupių atsirastų kelios. Aišku, ne Kultūros ministerija formuos šitas ekspertų komisijas, o kino politiką įgyvendinanti institucija – tai yra Lietuvos kino centras ir pagal prašus.

PIRMININKĖ. Klausia V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiama pranešėja, jūs paminėjote, kad Kino centro sąvoką norite išbraukti iš įstatymo, nes tokia yra Vyriausybės nuostata. Gal galite paaiškinti, ką reiškia Vyriausybės nuostata? Sakote, kad yra suderinta tarp institucijų. Tai buvo kieno nors valia arba kieno nors pasiūlymas? Kiek aš mačiau aiškinamajame rašte, šį įstatymo projektą kūrė būtent Kino centro žmonės. Ar jie taip pat sutinka su tuo, kad Kino centras būtų eliminuotas?

Toliau lydimasis klausimas, nes jūs, aš suprantu, pristatėte du projektus – ir Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, tai ten figūruoja būtent Kino centras. Kodėl jūs ten tada nekeičiate? Ačiū.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dėkoju už klausimą. Kino centro kaip pavadinimo iš tikrųjų nebėra, kaip ir Kultūros ministerijos, kaip aš minėjau, po derinimo su suinteresuotomis institucijomis, t. y. su Teisingumo ministerija, su Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentu ir teisės grupe. Tai yra bendra pozicija ir tai neliečia vien tik vieno Kino įstatymo.

Kitas dalykas. Kino centras, rengdamas šį projektą kartu su Kultūros ministerija ir su į šią darbo grupę deleguotais kino industrijos įvairių organizacijų atstovais, žino apie šio pavadinimo nebuvimą įstatyme. Taigi yra susipažinęs ir su tuo sutinka.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, iš jūsų įstatymo pristatymo supratau, kad sparnuota Lenino frazė, kad kinas yra svarbiausias, o jūs sakėte – įtakingiausias iš menų, lieka gyvuoti, šita tezė. Mano klausimas būtų labai konkretus: ar priėmus šitą įstatymą kinas bus geresnis?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Labai ačiū už klausimą. Žinoma, kuo dosniau mes finansuosime kiną, kuo daugiau galimybių suteiksime jauniems kūrėjams iš tikrųjų kurti kiną (kaip žinote, turint tokį mažą finansavimą, iš tikrųjų ne visi gali savo idėjas įgyvendinti), tuo kinas iš tikrųjų bus geresnis ir kokybė gerės, ir auginsime savo naująją labai stiprią, talentingą kūrėjų kartą.

Aš galiu kaip pavyzdį pateikti Daniją. Iš kur atsirado tas fenomenas, kad iš tikrųjų dabar Danijos kinas laikomas Skandinavijoje turbūt aukščiausio lygio? Netgi yra toks posakis – ne tik

kad daniškas, daniškas filmas jau yra kokybė, bet yra atsiradusi ta „Dogma“ ir panašiai. „Dogma“ – tai yra grupė menininkų, kuriems leido eksperimentuoti, kuriuos dosniai finansavo, net jeigu produktas ir nebus toks vykęs arba netgi neišeis į kino teatrus, kaip mes sakome. Nieko nedarydami, neremdami kino srities, iš tikrųjų mes ir tų talentų neužsiauginsime.

Reikia priminti, kad du trečdaliai mūsų kuriamo kino iš tikrųjų yra koprodukcija su užsieniu, nes mes tikrai vieni negalėtume sukurti tiek daug filmų. Koprodukuojant su užsienio šalimis, iš tikrųjų auga ir mūsų kūrėjų kompetencija. Tas buvimas tarptautiniame lygmenyje iš tikrųjų duoda labai labai daug naudos. Galiausiai žiūrime, kad yra tikrai neblogų pasiekimų tarptautinėje kino arenoje. Mūsų lietuvių kūrėjai – tiek režisieriai, tiek operatoriai labai mielai kviečiami į užsienio projektus. Tai irgi didelė vertė, nes vėliau duoda irgi savotišką gražą. Turėdami mokesťines lengvatas iš tikrųjų mes atsivežame labai daug užsienio kompanijų, kurios filmuoja Lietuvoje ir palieka labai nemažai pinigų. Beje, ypač daug pinigų palieka regionuose, nes filmavimai dažniausiai vyksta ne Vilniuje.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama pranešėja. Skirtas laikas baigėsi.

Kolegos, apsispręsimė po pateikimo dėl įstatymų projektų – Kino įstatymo ir lydimojo – Administracinių nusižengimų kodekso. Kas pritariate, prašau balsuodami pareikšti nuomonę. Oi, dar yra motyvai. Atsiprašau.

Pirmasis kalba V. Kernagis.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Siūlau pritarti šitam įstatymo projektui, nes žinau, kaip kino žmonėms jo reikia. Tikrai žinau, kiek įvairių sričių žmonių – režisierių, prodiuserių, festivalių organizatorių dalyvavo rengiant šitą Kino įstatymą. Aš manau, kad mes Kultūros komitete turbūt svarstysime tuos visus momentus. Tiesiog neišsiplėsdamas siūlau visiems pritarti. Tikrai kinas bus geresnis priėmus šį įstatymą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, yra proga truputėlį pakalbėti apie lietuvišką filmą. Man visiškai neseniai teko kalbėtis su vienu labai žinomu muzikologu Lietuvoje. Jis taip apibūdino Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį – daug prirašėme, bet nieko nesukūrėme. Šiandien, jeigu nėra keiksmažodžių lietuviškame filme, tai jau jis ne filmas.

Aš noriu paklausti, kiek yra filmų, kurie apskritai verti to finansavimo? Visos šitos muilo operos, kurios rodomos per televiziją, nežinau... Negaliu aš jų labai jau taip ir žiūrėti. Man atrodo, gal pirmiausia reikėtų nustatyti kriterijus ir pinigų nemėtyti į balą šiaip sau finansuoti įvairiausiems keiksmažodžiams, be kurių jau šiandien neapsieina nė vienas žinomesnis filmas. Tik tokiu atveju pinigai turėtų būti tikrai išleisti kūrybai, o ne *belekam*. Aš labai abejoju, ar tikrai tas įstatymas, kuris dabar naujai parengtas, apskritai pagerins kino sąvoką. Ir užbaigsiu tais pačiais žodžiais – daug prirašėme, bet nieko nesukūrėme. Tai tikrai labai apibūdina šiandienės nepriklausomos Lietuvos kultūrinę būklę.

PIRMININKĖ. Kolegos, kadangi du įstatymų projektai, tai leisime dar motyvus už išsakyti V. Juozapaičiui. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Išties nepraleisiu progos pakviesti kolegas balsuoti už šį įstatymo projektą, nepaisant to, kad ten yra dar tikrai kritikuotinų dalykų, kuriuos reiktų pakeisti. Aš neabejoju, kad mes visi drauge ir Kultūros komitete turėsime daug progų surengti įvairius klausymus, pakviesti visas suinteresuotas puses, idant išklaustume visas pastabas. Bet kuriuo atveju tai yra monumentalus darbas, pusantrų metų darytas, kurtas, ir kino žmonės jo tikrai laukia. Taigi nestabdykime čia proceso ir svarstymo stadijoje nuspręsimė jo tolesnį likimą, o kol kas kviečiu jus visus draugiškai balsuoti už. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Argumentai išsakyti. Prašau balsuoti dėl teikiamo įstatymo projekto.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 71, susilaikė 3. Po pateikimo teikiamiems įstatymų projektams yra pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis yra Kultūros komitetas, o dėl Administracinių nusižengimų pagrindinis yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Kultūros komitetas. Svarstymo data – šių metų gruodžio 5 diena.

16.32 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Naglį Puteikį patraukti baudžiamojon atsakomybèn ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XIIIIP-1143 (priėmimo tęsinys)

Kolegos, dar kartą bandykime grįžti prie protokolinio nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Naglį Puteikį patraukti baudžiamojon atsakomybèn ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto. Mums reikia vėl registruotis. Prašom registruotis.

Kolegos, registruojamės! (*Šurmulys salėje*) Deja, šiandien daugiau šio klausimo nespėsime. Užsiregistravo tik 66 Seimo nariai.

16.34 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4829(2) (pateikimas)

Grįžtame prie darbotvarkės, 2-7 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4829(2). Pateikimo stadija. Pranešėja – R. Šalaševičiūtė. Prašome į tribūną.

R. ŠALASĖVIČIŪTĖ (LSDPF). Gerbiami kolegos, noriu priminti, kad šitas projektas yra įregistruotas dar praeitą kadencija mano ir buvusio sveikatos ministro J. Oleko. Projektas buvo pateiktas svarstyti 2017 m. kovo 28 d. Esmė ta, kad sveikatos priežiūros įstaigų vadovų darbo užmokestis buvo reglamentuotas 2011 metais, ir, skirtingai nei visų kitų medikų, kurių atlyginimas yra mokamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, jis yra mokamas pagal teisėjų, Seimo narių, pareigūnų atlyginimų nuostatas, todėl gydymo įstaigų vadovams atlyginimo didinti galimybių nėra.

Jeigu pamenate, šio projekto svarstymo metu buvo išsakytos pastabos, ypač buvo atsižvelgta į tai, kad pagal teikiamą projektą nematyti, kaip galėtų kilti gydytojų ir slaugos specialistų atlyginimai. Buvo nuspręsta, pasiūlyta tobulinti įstatymo projektą. Dar balandžio mėnesį, būtent balandžio 13 dieną, organizavau gydytojų, t. y. didžiųjų klinikų: Kauno klinikų, Santaros klinikų, didžiųjų mūsų poliklinikų, bent jau Vilniaus, vadovų... Taip pat buvo atvykę ir pasitarime atstovavo Gydytojų vadovų sąjungos valdybos nariai, taip pat slaugytojų, Lietuvos slaugos specialistų organizacijos viceprezidentė, teisininkė. Kolektyviai svarstėme, kaip reikėtų patobulinti įstatymo projektą, kad tikrai labai aiškiai būtų matoma, ir sudaryti galimybes kiekvienai asmeniui sveikatos priežiūros įstaigai padidinti atlyginimus savo medikams ir slaugytojams.

Pirmiausia ko buvo atsisakyta ir kas kaip labai esminė sąlyga buvo nurodyta. Šiuo metu įstaigos vadovų darbo užmokestį sudaro pastovioji ir kintamoji dalis, yra atsižvelgiama į darbuotojų skaičių. Buvo nurodyta, kad atsižvelgimas į darbuotojų skaičių iškreipia bendrą vaizdą, nes dauguma gydymo įstaigų samdo maisto ruošimo, valymo, skalbimo paslaugas, todėl netolygiai pasiskirsto darbuotojų skaičius, ne pagal tai faktiškai, kiek yra ir kokios atliekamos paslaugos. Todėl buvo apsispręsta, kaip ir buvo siūloma ano teikimo metu, kad reikia imti tiksliai slaugytojų ir gydytojų atlyginimo vidurkį.

Projektu yra nustatoma pakeisti darbo užmokesčio pastoviosios dalies principą, darbuotojų skaičių pakeičiant, kaip yra dabar, į įstaigų uždirbamas pajamas. Nustatytos septynios grupės pagal įstaigų pajamas, koks galėtų būti taikomas koeficientas. Atkreipiu dėmesį, kad tie koeficientai, kurie buvo įvardyti praeito teikimo metu, yra ženkliai sumažinti. Be to, nustatant įstaigų vadovų atlyginimą, principas būtų vidutinis slaugytojų ir gydytojų vieno etato atlygis per metus, peržiūrimas kiekvienais kalendoriniais metais, taikant koeficientą pagal septynias grupes, priklausomai nuo įstaigos gautų pajamų. Tai sudarytų galimybes įstaigų vadovams dirbti sąžiningai, nepanaudoti lėšų tokiems poreikiams, kurie galbūt ir yra gydymo įstaigoje, tačiau pirmiausia atsižvelgti į darbuotojų atlyginimus, tokiu būdu kelti gydytojų ir slaugytojų atlyginimus. Tai tokie pakeitimai. Mačiau, kad užsirašiusių klausti yra nemažai, laikiu klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjai. Jūsų nori klausti septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia R. Martinėlis. Prašom.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Kad atlyginimus kelti reikia, tai aš tikrai pritariu, bet iš pradžių vyksta susitarimas dėl dydžio atlyginimo ir tada daroma metodika įvedant koeficientus.

Prasideda tie procesai, kad būtų pasiektas tam tikras dydis, kuris galbūt yra susitarimo reikalas, ir iš tikrųjų tada visa ta abrakadabra ir prasideda.

Dabar, kad kiltų pagal jūsų pasiūlytus koeficientus, kai kur netgi tūkstančiais tie atlyginimai, sistemoje lėšų, kaip žinome, nėra. Tie atlyginimai kiltų po to dar keliant ir darbuotojams atlyginimus. Iš tikrųjų papildomų resursų nėra. Keliant atlyginimus darbuotojams, iš ko tada tie pinigai būtų paimti, sakykim, ar mažinamos tyrimų, medikamentų dotacijos būtent tiems, ar mokes fondas didinamas, atleidžiant darbuotojus, mažinant dalyvių skaičių? Bet iš principo aš noriu paklausti, jeigu tokios grėsmės būtų galimos, ar neblogės paslaugų kokybė ir prieinamumas?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDPF*). Projekto aiškinamajame rašte yra nurodoma, kad jeigu būtų pažeidžiami pacientų interesai, nes mes kalbame apie pastoviąją ir kintamąją dalį, tokiu atveju kintamosios dalies priedo įstaigos vadovas negautų. Iš tikrųjų iš kur turėtų būti paimamos lėšos? Kadangi man buvo liepta, jūsų tokia valia, tobulinti įstatymo projektą, aš klausiau Sveikatos apsaugos ministerijos. Su viceministrės parašu buvo pateikti skaičiavimai, kiek reikėtų papildomai pinigų, jeigu neužtektų pakelti atlyginimų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo. Buvo suskaičiuota, kad reikėtų apie 4 mln. eurų.

Tačiau iš tiesų aš nemanau, kad tai yra pirmas kelias, kad iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo reikėtų lėšas skirti. Dar buvo pasiūlymas. Kaip aš minėjau, tame dideliame susitikime, kada buvo aptariama, koku keliu eiti, buvo įvairių siūlymų. Vienas iš siūlymų privalomai 50 % iš Rezervo fondo įstatyme numatyti, turi būti skiriama ne tik, kaip dabar buvo skiriama, pernai ir šiemet (šiemet – 24 mln., pernai – 30 mln.), tie pinigai ne visur nuėjo atlyginimams kelti. Bet įteisingi tą 50 % skyrimą (aš pati diskutavau ir su teisininkais, ir dar tame susitikime, neįvardijau, dalyvavo Valstybinės ligonių kasos direktoriaus pavaduotojai ir darbuotojai) mes neradome būdo, o tai būtų tikrai labai geras būdas, kad būtų labai aiškiai pasisakyta. Pajamos auga, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas praeitais ir šiais metais didėja 9 %. Faktiškai tie 9 % jau ir būtų suma, kuri būtų tokia pati, tolygi tai sumai, kuri buvo pernai ir šiemet skirta atlyginimams didinti. Ir tada būtų šito įstatymo įsigaliojimas apdraustas. Bet labai aiškiai yra numatyta, kad sveikatos apsaugos ministras turėtų parengti aprašą, patikslinti skaičiavimo principus. Tame apraše galėtų numatyti tą 50 % Rezervo fondo iš karto skirti atlyginimams didinti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Trumpiname atsakymus. Klausia L. Staniuvienė. Prašom.

L. STANIUVIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamoji pranešėja, šiuo įstatymo projektu jūs vadovo atlyginimą siūlote susieti ne tik su vieno darbuotojo vidutiniu darbo užmokesčiu, per metus gaunamu toje įstaigoje, bet ir su įstaigos per metus gaunamomis pajamomis. Vadinas, kuo didesnės pajamos, tuo didesnis vadovo atlyginimo koeficientas. Ar nemanote, kad tokia glausta vadovo atlyginimo sąsaja su įstaigos pajamomis ves įstaigos veiklą link mokamų sveikatos priežiūros paslaugų?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDPF*). Ne. Iš tikrųjų svarstėme ir tą klausimą, kad gali tokių klausimų iškilti teikiant antrąjį variantą. Iš tiesų šiandien yra taip, kad kiekviena gydymo įstaiga gali teikti 10 % mokamų paslaugų. Mokamų paslaugų sąrašas yra patvirtintas su įkainiais. Artimiausiu metu turėtų būti dar vienas mano su kolegomis teikiamas projektas dėl ligonių kasų ir baudų skyrimo. Tame projekte labai aiškiai įvardijamos baudos už paslaugas, kurios apmokestinamos pažeidžiant įstatymus.

Šitas įstatymas ir tas, kurį artimiausiu metu, manau, galėsiu pateikti, turiu tokių vilčių, drausmės ir asmens sveikatos priežiūros įstaigas, kad nebūtų piktnaudžiaujama, kaip dabar yra piktnaudžiaujama, kai imami pinigai už paslaugas, kurios nesuteikiamos arba papildomai apmokestinamos, ko ir šiandien negali būti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji kolege, iš tiesų yra problema, nes jau kuris laikas darbuotojų atlyginimai šiek tiek didėja, įstaigų vadovų nekinta. Bet ar jūs bandėte skaičiuoti, kad pritaikius tą jūsų formulę visoms įstaigoms iš esmės kai kurios mažos įstaigos, kuriose dirba iki dešimt darbuotojų... uždirbs po kelis tūkstančius vadovai atlyginimo.

Kitas dalykas, ar nemanote, kad reikėtų efektyviau panaudoti Rezervo fondą? Šiuo metu Rezervo fonde yra, kiek aš žinau, virš 100 mln. ir Vyriausybė lyg ir nesiruošia leisti bent dalį panaudoti. Ar ne čia yra viena pagrindinių problemų, nes kelti vidutinį atlyginimą įstaigų vadovai ne labai galės, nes, mūsų žiniomis, kai kurios įstaigos mokos fondui jau dabar panaudoja nuo 80 iki 95 % atlyginimų iš turimų pajamų, o kaip privatininkai komentuoja, tai reiškia, kad įstaigos jau yra bankrutavusios. Kokia jūsų pozicija?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Yra suskaičiuoti visų Lietuvos įstaigų jau sumažintais koeficientais vidurkiai. Taip, Lietuvoje vienintelės Kalvarijų ligoninės, kuri faktiškai jau yra tapusi tik slaugos ligonine, įstaigos vadovo atlyginimas sumažėtų 89 eurai. Tai yra vienintelė. Visų kitų būtų pliusas. Net tarp universitetinių ligoninių pagal tą skaičiavimo metodiką, kurią siūlau, labai skirtingai pasiskirstytų atlyginimų didinimas.

O dėl Rezervo fondo. Aš manau, jūs, gerbiamasis Antanai, ne visai teisingai sakote, kad Vyriausybė neleis. Neužmirškite, kad dar praeitais metais, dar man būnant ministre, dėl Sveikatos reikalų komiteto intensyvaus darbo buvo pakeistas įstatymas ir 50 % Rezervo fondo skirstoma ministro įsakymu. Nereikia Vyriausybės sprendimo. Aš ir sakiau, kad didėja pajamos, didėja fondas apskritai Privalomojo sveikatos draudimo, didėja ir Rezervo fondas. Šiandien mes skaičiuojame 100 tūkst., o sausio mėnesį, galime prognozuoti, bus 130 tūkst., t. y. ne tūkstančių, milijonų eurų, ir pusę tų pinigų tikrai ministras galės skirti atlyginimams didinti. Todėl aš ir pasakiau, kad ministras tvirtins aprašą, jeigu bus mano įstatymo projektui pritarta, ir, savaime aišku, tada tie pinigai pasieks gydytojus ir slaugytojus.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji kolege, sveikinu, anoje kadencijoje labai panašius įstatymus ir pačiam teko teikti. Aš manau, kad mes čia neturėtume panikuoti, tuo labiau kad praeitą savaitę net Lietuvos bankas susirūpino atskirtimi, kuri yra mūsų Lietuvoje, ir prie įstaigų, kuriose ta atskirtis gana didelė, galima priskirti kai kurias ligonines, kurių vadovų atlyginimai ir slaugytojų, jau nekalbu apie nekvalifikuotus darbininkus, kurie irgi aptarnauja ir dirba ligoninėse... yra netgi ne dešimt kartų, o dvidešimt ir daugiau. Sveikindamas aš tiesiog neturiu klausimų. Paprasčiausiai norėčiau, kad tai mes greičiau išspręstume, nes mes daug kalbame, bet nieko nepadarome, ir viešojo sektoriaus, kuris gyvena daugiausiai iš mokesčių mokėtojų pinigų, tie atlyginimai turi labai didelį disbalansą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Paskutinioji klausia A. Maldeikienė.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Norėjau paklausti jūsų. Aš tikrai sunkiai suvokiu, kam reikia tokio sudėtingo varianto – pastovi kintama dalis? Ir kitas dalykas. Jūs akivaizdžiai bandote sukabinti du sunkiai matematiškai sukabinamus dalykus, tai tos įstaigos medikų, darbuotojų vidurkį ir pajamas. Su tomis pajamomis irgi viskas ne labai aišku. Kokias konkrečiai pajamas turi ligoninė? Ar pajamos iš apmokamų paslaugų? Aš pusę metų bandau Santaros klinikose užsiregistruoti trečiojo lygio nemokamai konsultacijai, kuri man, kaip gyventojai, 34,5 metų mokėjusiai PSD, priklauso, ir jie kol kas man duoda tik mokamą vietą, jokios kitokios jie man neduoda. Iš tikrųjų jūsų įstatymas be galo komplikuoatas, kodėl jūs jį taip komplikuojate, kad būtų galima Santaros vadovui pakelti atlyginimą nuo 2 tūkst. 800 iki 5 tūkst. 600, taip pagal jūsų skaičiavimus išeitų?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Gerbiamoji Aušra, nežinau, iš kur jūs tokius skaičiavimus paėmėte, aš turiu lyginamąją dviejų projektų lentelę, savo ir to projekto, kuris eis po to. Iš tikrųjų yra visai ne tokios sumos, aš jums tą lentelę galėsiu parodyti, jūs neteisingus įvardijate skaičius. Kaip jau minėjau, pajamos yra iš mokamų paslaugų ir mokamų paslaugų teikimas yra aiškiai reglamentuotas – ir procentai, ir kokios paslaugos, ir jų įkainiai. Aš pasistengsiu jums asmeniškai pateikti tą teisės aktą.

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjai. Motyvai dėl teikiamo Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. Už kalbančiųjų nėra, prieš yra užsirašiusi A. Maldeikienė. Prašom.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Aš iš tikrųjų kalbu prieš dėl labai paprastos priežasties: mes ką tik iš tikrųjų išgirdome visišką demagogiją, kad taisyklės reguliuoja patekimą į nemokamas eiles. Ne, tiesiog į „Sergu.lt“ įėjus jokių kitokių, išskyrus mokamas paslaugas, tau niekada neišmeta. Į mano

užklausa Santaros klinikos man atsakė, kad jų kompiuteris kažkoku mistiniu būdu vietoj trečiojo lygio gydytojų žino, kad konsultacija nesudėtinga, dėl to į eilę nestato. Beveik 35 metai mokėtos įmokos virsta nuliu ir privalai eiti ir mokėti už paslaugą. Aš nenuėjau, bet vis dėlto ponis R. Šalaševičiūtė mus neteisingai informavo, nes ne taisyklės, o gyvenimas, kai žmonės yra skatinami gauti daugiau mokamų paslaugų, reguliuoja atlyginimus. Atlyginimas kils drastiškai, nes jokių kitokių nemokamų paslaugų jūs tiesiog negausite.

Siūlau balsuoti prieš, tegul būna aiški, tvarkinga sistema ir susieta su medikų atlyginimais, ne pajamomis iš mokamų paslaugų, o medikų atlyginimais, nes mes stumiame savo nemokamą mediciną mokamos link ir verčiame žmones mokėti už tai, už ką jie jau kartą mokėjo.

Greta viso to, tos pačios klinikos labai noriai priima emigrantus, kurie greitai užsiregistruoja Darbo biržoje ir jau kitą dieną gauna nemokamas paslaugas, ir jiems labai lengva primokėti, nieko nemokėjus. Iš tikrųjų mes sukūrėme sistemą, kuri yra dar kartą melo ekonomikos rūšis, ir ta melo ekonomika visiškai ir labai aiškiai išskiria ir išmeta būtent tuos, kurie moka draudimą, o sudaro privilegijas tiems, kurie turi vokelius, turi galimybes pakankamai mokėti, yra turtingi ir ne visada moka mokesčius.

PIRMININKĖ. Už įstatymo projektą kalbės P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, mes prisiminame, kai ministru buvo V. P. Andriukaitis, jis tikrai pateikė Seimui visą situaciją, kokia yra Lietuvoje su gydytojų atlyginimais. Daugelis buvo pakraupę, kad gydytojai dirba, sugeba darbuotis net 40-yje vietų, kad jų atlyginimai po 30 tūkst., tada buvo litais. Ir vis dėlto, gavus tą informaciją, buvo pateiktas įstatymas toks, koks šiandien yra. Buvo apriboti vyriausiųjų gydytojų atlyginimai ir gydytojų atlyginimai. Dabar mes vėl siejame viso personalo atlyginimus su priedais ir su pajamomis, gaunamomis vyriausiojo gydytojo. Aš manau, kad tai nėra teisinga. Manychiau, kad reikėtų šitą įstatymą tobulinti, gal reikėtų sieti su viso kolektyvo paslaugomis, o ne su vieno vyriausiojo gydytojo paslaugomis, su gaunamais atlyginimais. Čia naudingas šitas įstatymas tik vyriausiesiems gydytojams, nes jų atlyginimai proporcingai didės. Šiuo metu ir taip nėra maži rajonų ligoninių vyriausiųjų gydytojų atlyginimai, jie tikrai nėra maži. Manau, kad gal gerbiamoji pretendente patobulintų šitą įstatymą, tada už jį galima būtų balsuoti ir jam pritarti. Nors kalbu už, šiandien gal reikėtų permąstyti, bet būtų sudėtinga balsuoti už.

PIRMININKĖ. Kolegos, motyvai išsakyti. Prašom balsuoti dėl teikiamo įstatymo projekto. Kas pritaria, balsuoja už, turintys kitą nuomonę balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 48, prieš – 3, susilaikė 20. Po pateikimo Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektui yra pritarta. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas... atsiprašau – Sveikatos reikalų komitetas. Papildomas nėra numatytas. Siūloma svarstymo data – gruodžio 5 diena.

Per šoninį mikrofoną pageidauja A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kadangi tai yra biudžetinis projektas, tai prašysiu Vyriausybės išvados, lygiai taip pat ir dėl kito projekto, kuris eina kaip analogiškas.

PIRMININKĖ. Kolegos, bendru sutarimu pritariame dėl Vyriausybės išvados? Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. *(Balsai salėje)* Nėra. Ar dar ir dėl papildomo sutarime? Gerai, papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymo data – gruodžio 5 diena.

16.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamų galimai žemesnės kokybės maisto produktų sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-1145(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kolegos, turime dar iš rytinio posėdžio nebaigtų klausimų. Vienas iš jų yra nutarimo „Dėl Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamų galimai žemesnės kokybės maisto produktų sudarymo“ projektas. Dar yra užsiregistravusių gera eilė kalbėti svarstymo stadijoje. Pirmasis – K. Glaveckas. Deja, nematau. R. Žemaitaitis. Taip pat nėra. E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, sąžiningai pasakysiu, kad šiek tiek nustebino ši iniciatyva sukurti Seimo laikinąją tyrimo komisiją dėl tos tikrai aktualios problemos. Kaip ir nustebino tai, kai išgirdau, kai sako, kad mūsų Vyriausybė iškėlė tą problemą. Problema iškelta, kaip turbūt visi sutinkame, Ž. K. Junkerio metiniame pranešime. Problema tikrai aktuali, problema iškelta taip, kad rodo galimą didžiųjų gamintojų, visai Europos Sąjungos rinkai gaminančių to paties prekės ženklo produktus, nesąžiningą veikimą. Aš neatmetu tokios galimybės, galimo siekio atpiginti ir siųsti į Rytų ir Vidurio Europos rinkas tų rinkų vartotojams pigesnius produktus, galbūt ir prastesnės kokybės produktus, tačiau noriu pabrėžti, niekas šiandien negalime kalbėti užtikrintai ir garantuotai, kad tie produktai, kurie vienokios sudėties pakliūna, tarkime, į Lietuvos rinką, būtinai yra prastesnės kokybės. Tokių įrodymų mes visos Europos mastu neturime. Ir štai čia mano skepticizmas dėl tos laikinosios tyrimo komisijos.

Gerbiamieji kolegos, aš manau, kad ši laikinoji tyrimo komisija nebus pajėgi nustatyti, kad šie produktai, tiekiami į Lietuvos rinką, yra prastesnės kokybės. Kad jie yra kitokios sudėties, tą nustato Maisto ir veterinarijos tarnyba. Beje, ne tik dabar, bet gerokai anksčiau, prieš keletą metų, tai buvo pastebėta.

Ar tai yra prastesnės kokybės produktai, galima nustatyti vieningai veikiant visos Europos Sąjungos valstybių analogiškoms institucijoms, kurios tikrintų Prancūzijoje, Portugalijoje, Lietuvoje ar Bulgarijoje pardavinėjamų to paties prekės ženklo produktus. Taigi mano klausimas toks: kuo čia dėta Seimo laikinoji komisija? Mano manymu, ta laikinoji Seimo tyrimo komisija tiesiog parodytų mūsų, kaip parlamento, susidomėjimą šita problema, tačiau kokią išvadą mes padarytume? Beveik galiu užtikrinti, kad išvada būtų tokia: įpareigojame Vyriausybę kreiptis į Europos Komisiją daryti tokius ir tokius sprendimus. Mano manymu, mes galime priimti kaip rezoliuciją, kaip Seimo nutarimą jau dabar įpareigoti Vyriausybę imtis veiksmų, kad Briuselio biurokratija, įvairios institucijos Briuselyje pareikalautų atlikti tyrimą. Tą gali ir privalo daryti, beje, ir Europos maisto saugos ir sveikatos komisaras lietuvis V. P. Andriukaitis, mes turime kreiptis ir šituo adresu, bet ar tai turi būti laikinoji tyrimo komisija? Mano manymu, ne. Nes ši laikinoji tyrimo komisija konstatuos tai, kas yra pasakyta Ž. K. Junkerio metiniame pranešime. Galų gale pasakys tai, ką yra nustačiusi Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba. Mes gi nepavesime šitai Maisto ir veterinarijos tarnybai tiesiogiai atlikti tyrimus, dar ten, tarkime, dešimties tūkstančių produktų palyginamąją analizę. Jie savo darbą dirba ir nurodymus jiems turi dalinti ne Seimo laikinoji tyrimo komisija, o Vyriausybė, kuriai kol kas yra tiesiogiai pavaldi Maisto ir veterinarijos tarnyba. Mano manymu, jei mes paprastai reikalaujame laikytis subsidiarumo principo, tai ir čia mes turėtume nešokti į pirmas gretas, rodydami šiek tiek populistinį savo susidomėjimą savo rinkėjų akyse, kaip parlamentas ėmėsi spręsti šitą problemą. Ne, mes tiesiog turime elgtis racionaliai.

Mano manymu, reikia atsisakyti tos iniciatyvos kurti laikinąją Seimo tyrimo komisiją, parengti Seimo nutarimą, kad ir kitą savaitę, kreiptis į Vyriausybę, įpareigoti Vyriausybę inicijuoti, iškelti klausimą arba kelti klausimą ir toliau Briuselio koridoriuose ir pareikalauti, kad Europos Komisijos lygiu būtų užtikrinta adekvati analizė, tyrimai įvairių Europos Sąjungos institucijų, nes mes, kaip viena šalis ar kaip vienas parlamentas, deja, nepajėgus padaryti šitų dalykų. Mūsų Seimas tikrai turime jau ir šioje Seimo sesijos darbų programoje begalę klausimų, virš pusės tūkstančio. Svarstykime tuos. Šita iniciatyva kurti specialiąją komisiją tikrai nepadidins mūsų Seimo darbingumo šioje sesijoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, Seimo posėdžio laikas yra pasibaigęs, bet kadangi reikia baigti šį klausimą ir dar turime vieną nutarimą, gal jūs neprieštarausite mano siūlymui pratęsti Seimo posėdį pusvalandį. Gerai? Bendru sutarimu. Dėkoju.

Kviečiu kitą kalbėtoją V. Kamblevičių. Nematau. Tuomet P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (TTF). Laba diena, ponai konservatoriai sako, kad neminėčiau jų vardo. Šįkart tikrai nesiruošiu paminėti jūsų vardo. Ne jūs esate šios komisijos sudarymo iniciatoriai. Mane šiek tiek nustebino šis klausimas, kodėl būtent sudaryta komisija. Iš tikro žiniasklaidoje yra nemažai straipsnių. Rašoma, kad ta pati prekė į Rytų Europos šalis tiekama kitos kokybės, prastesnės, ir panašiai. Bet aš noriu taip pat pabrėžti, kad ir kaina tos prekės yra šiek tiek mažesnė.

Kita vertus, manau, kad būtų logiška, jei tą klausimą mes pavestume Kaimo reikalų komitei. Jis atliktų analizę, pateiktų išvadą. Taigi ten yra susirinkę specialistai. Nejaugi mes nepasitiki-

me Kaimo reikalų komitetu, kad būtinai turime steigti atskirą komisiją. Jie turėtų padirbėti, pateikti išvadą ir galbūt ar kokia rezoliucija, ar kuo Seimas galėtų kreiptis į Europos Parlamentą ar Tarybą. Juo labiau manau, kad sudarant tokią komisiją vis tiek reikėjo, nes nuo Lietuvos yra komisaras V. P. Andriukaitis, kaip kartas kuruojantis maisto saugą, būtų buvę gražu išklausti jį, išgirsti jo nuomonę, kokios yra problemos, ar Lietuva gali išspręsti visos net ne tik Europos Sąjungos... Čia yra viso pasaulio problema, kai stambios kompanijos, ar „Coca Cola“, ar „Jacobs“ kava, ar, nesvarbu, kokios kitos, kurių tiekiami produktai ne tik į Europą, į visą pasaulį yra skirtingos kokybės.

Gerbiamieji, bet manyčiau, čia galbūt daugiau ne tik tos kokybės klausimas, skonio klausimas. Štai man teko bendrauti su labai stambia Lenkijos kompanija, kuri gamina duonos produktus. Jie pačiai Lenkijai tiekia keturių skonių tą patį produktą toje pačioje pakuotėje, nes visiškai kita kultūra, kitokie pomėgiai ir gamintojas prisitaiko, kad tą produkciją pirtų. Štai kalbuosi su vienu Lietuvos gamintoju iš Marijampolės, jie nemažai tiekia į Švediją savo produkcijos. Taip pat jie sako, iš tikro mes pagaminame produkciją pagal švedų reikalavimus. Mes jos lietuviai į burną neimame. Mums produktas yra tiesiog nevertotinas, bet kadangi jų visuomenė tokį produktą vartoja, mes tokį gaminame. Aš manau, kad man keista galbūt dėl to, kad labai daug rašė žiniasklaida šituo klausimu, reagavo Seimo nariai ir bando įkurti komisiją. Jeigu bus ta komisija įkurta, aš irgi nieko labai blogo nematau, bet ar ištirs ir išspręs šitą problemą, taip pat labai abejoju. Man atrodo, būtų protingiau pavesti šitą klausimą, svarbų klausimą atiduoti Kaimo reikalų komitetui, tegul jis atsako į visus klausimus ir pateikia Seimui savo poziciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiame paskutinę kalbėtoją R. Morkūnaitę-Mikulėnienę. Prašom.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš turbūt pradėčiau nuo to, kad, tarkime, kalbant apie koldūnus ar Klaipėdoje, ar Vilniuje mes norėtume tokius pačius koldūnus valgyti, tos pačios sudėties. Bet, kalbant rimčiau, tai iš tikrųjų problema senoka, kelianti daug aistrų ir emocijų, ir pavienės Europos Sąjungos valstybės jau kelia šitą klausimą nebe pirmus metus.

Tačiau kalbant apie komisiją ir man kyla toks pagrįstas klausimas žanro prasme, kad tai yra galbūt ir perteklinis žingsnis, ir susidaro toks vaizdas, kad tarsi komisijos iniciatoriai nepasitikėtų savo ministrais, savo premjeru, savo atstovais atitinkamose Europos Sąjungos šakinėse tarybose. Iš tikrųjų pirmiausia klausimą derėtų spręsti ten. Aišku, šitie padaryti tyrimai, kurie rodo, kad yra neatitikimų sudėtyje skirtingose Europos Sąjungos valstybėse, kelia nerimą, žmonės į tai labai emocionaliai ir emociškai reaguoja. Čia turbūt reiktų kalbėti, jeigu kalbama apie emocijas, apie lūkestį. Iš tikrųjų jei mes norime kalbėti apie vieningą Europos Sąjungą ir tą, ką Europos Komisijos pirmininkas Ž. K. Junkeris savo kalboje sakė, kad iš tikrųjų turime kalbėti ir apie žmonių jauseną, tada, atlikus tyrimus ar pateikus tinkamus argumentus, svarius argumentus, kad nėra ko nuogaštauti, kad vieni ar kiti nėra laikomi prastesni, tą problemą turbūt būtų galima išspręsti. Iš esmės Europos Komisija, man atrodo, jau yra sutarusi arba dirba ta kryptimi dėl tyrimų metodologijos suformulavimo, kokie turėtų būti kriterijai. Aš tik norėčiau palinkėti mūsų institucijų atstovams aktyviau reikštis atitinkamuose formatuose.

Kitas dalykas kalbant apie tai, ar čia prastesnės kokybės, ne prastesnės kokybės. Aišku, ekspertai tą galėtų vertinti. Faktas tas, kad sudėtyje naudojami kai kurie produktai yra pigesni. Gamintojams, aišku, pagal atsipirkimo logiką ir pelno logiką yra patogiau galbūt varijuoti receptūrą. Ir šitas argumentas, kai gamintojai sako, kad mes atsižvelgiame į žmonių skonį arba jų pomėgius, iš tikrųjų galbūt irgi nėra visiškai tikslus.

Baigdama savo pasisakymą, aš norėčiau paprašyti jus pritarti mano ir kai kurių kolegų pateiktoms pataisoms praplėsti komisijos, jei vis dėlto ši komisija bus sudaryta ir dirbs tam tikrą darbą... kad mes nagrinėtume, paskirtume, ieškotume ne vien tik kaltų ar nekaltų dėl tam tikrų produktų sudėties, bet kad mes nagrinėtume iš tikrųjų racionaliu pagrindu, ar tokia praktika neprieštarauja bendrajai Europos Sąjungos vidaus rinkai. Kai mes turime 28 valstybes, vis dar turime atitinkamus standartus, mes labai daug svarstome Europos Sąjungoje, kad produktai visur būtų vienodi, atitiktų tam tikrus standartus, tai iš tikrųjų ir vertinti per šitą prizmę, ar nėra pažeidimų, ir ieškoti sąjungininkų Europos Sąjungoje, kad Europos Komisija tinkamai išspręstų šitą

klusimą. Kviečiu palaikyti, tokiu atveju atrodytų, kad tas komisijos darbas būtų šiek tiek prasmingesnis. Dėku.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijos yra baigtos. Kolegos, dėl nutarimo projekto yra gauta grupės Seimo narių pasiūlymų. Siūloma patikslinti preambulės antrąją pastraipą – ar nėra pažeidžiamos Lietuvos vartotojų teisės, pridėdant ir „teisėti lūkesčiai bei Europos Sąjungos bendrieji vidaus rinkos principai“. Ar bendru sutarimu galime pritarti? Dėkoju.

Toliau 1 straipsnis. Sudaroma mūsų tyrimo komisija iš 12 Seimo narių. Komisijos sudėtis: J. Baublys, G. Burokienė... Tai eisime pastraipsniui, vis tiek paeiliui einame. Yra pataisų dėl 4 straipsnio, kur siūloma 1 dalyje, kad po žodžių... Ar pristatys, ar aš turiu pristatyti? Po žodžių „valstybių narių“ siūloma ne rinkai, o „rinkoms tiekiami“ ir ne produktai, o įrašyti „maisto produktai“. Ar sutinkame su tokiais redakciniais pasiūlymais? Pritariate. Dėkoju.

Taip pat siūloma įrašyti dar vieną pastraipą – „ar nesiskiria tuo pačiu prekės ženklu pažymėti Lietuvos Respublikos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių rinkoms tiekiami ne maisto produktai“. Sutinkame? (*Balsai salėje*)

Trečioji pastraipa. Vietoj „priežastis, kodėl...“ siūloma šią pastraipą suformuluoti taip: „Ar Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos atliktas rinkos tyrimas, kurio metu nustatyta, jog Lietuvos Respublikos rinką pasiekia kitokias savybes turintys tuo pačiu prekės ženklu pažymėti produktai nei kitas Europos Sąjungos valstybės nares (papildant žodžiais) yra laiku ir pakankamas, ar Lietuvos Respublikos Vyriausybė bei atsakingi ministrai ėmėsi tinkamų priemonių, kad išaiškintų ir užkirstų kelią sudaryti sąlygas diskriminuoti Lietuvos Respublikos vartotojus“. Pritariame pasiūlymui?

Ir priešpaskutinę pastraipą siūloma papildyti žodžiais „po komercinės veiklos bei Europos Sąjungos bendrosios vidaus rinkos principų pažeidimų požymių“. Pritariame? Dėkoju. Paskutinioji pastraipa būtų formuluojama visiškai nauja: „Kokių priemonių būtina imtis nacionaliniu ir Europos Sąjungos lygmeniu, kad būtų ištaisyta susidariusi padėtis bei užkirstas kelias galimoms diskriminacinėms praktikoms ateityje.“ Pritariame? Pritarta. Taigi po svarstymo su visomis pataisomis bendru sutarimu? Dėkoju.

Yra norinčių kalbėti prieš. K. Glavecko nematau. J. Liesys. Prašom.

J. LIESYS (*LSF*). Aš daug laiko netrukdysiu, kadangi užsirašė gerbiamas K. Mažeika. Noriu pasakyti, kad negaiškime laiko, balsuojame prieš, ir nėra čia ko komisijų sudarinėti, kadangi jos tikrai ilgai dirba ir rezultato tokio, kokio norime, mes negausime.

PIRMININKĖ. Jūs išprovokavote norinčius pasisakyti už. Pašome. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Išties, gerbiami kolegos, įsigilinus į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos atliekamą darbą, jeigu teko pasižiūrėti, tai vien per rugsėjo mėnesį jie paskelbė 15 pavojingų produktų. Manau, turbūt ne visi norėtume naudoti kremus ar kitas priemones, kalbant ne apie maisto produktus, kurie yra pavojingi žmogaus sveikatai ir organizmui. Manau, kad komisija išties turės ką veikti, ir jūsų požiūris, kad, na, galbūt jūs maitinatės ar naudojate tuos produktus, nereiškia, kad ir visa visuomenė turi taip elgtis. Manome, kad aiškumas turi būti, žmonės turi žinoti, ką valgo, turi būti aiškumas, kad būtų sudarytos sąlygos jiems pasirinkti tokią prekę, kokią jie nori vartoti. Manau, kad šiuo atveju reikėtų palaikyti ir leisti komisijai dirbti (yra suformuluoti klausimai, užduotys), ir išsiaiškinti galų gale, kur yra spragos, kodėl tiek laiko žmonės nežinojo, kas yra iš tikrųjų. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, apsisprendžiame balsuodami dėl tyrimo komisijos sudarymo. Balsavo 73 Seimo nariai: už – 63, prieš – 5, susilaikė 5.

Kolegos, pradėdame priėmimo stadiją. Preambulę mes esame suredagavę ir jai pritare svarytymo metu. Taigi priimame, pritariame.

1 straipsnis – sudaryti komisiją iš 12 Seimo narių. Čia 1 straipsnis. Bendru sutarimu? 2 straipsnis – patvirtinama šios sudėties komisija: J. Baublys, G. Burokienė, Z. Jedinskis, V. Kamblevičius, D. Kepenis, A. Kirkutis, R. Martinėlis, L. Matkevičienė, A. Matulas, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė, K. Starkevičius ir A. Vinkus.

Prašome komisiją susirinkti čia, išsirinkti komisijos pirmininką ir nustatyti laiką, iki kada jūs atliksite tyrimą. Prašom. Dviejų minučių pertrauka. Renkatės čia, prie tribūnos, komisijos nariai ir išsirenkate komisijos pirmininką. Skaitau komisijos sudėtį: J. Baublys, G. Burokienė, Z. Jedins-

kis, V. Kamblevičius, D. Kepenis, A. Kirkutis, R. Martinėlis, L. Matkevičienė, A. Matulas, R. Morūnaitė-Mikulėnienė, K. Starkevičius ir A. Vinkus.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Tęsiame posėdį, gerbiamieji. Taigi susirinkusi komisija pirmininke siūlo skirti G. Burokienę. Ar sutinkate? (*Balsai salėje*) Prašom, dėl vedimo tvarkos – J. Liesys.

J. LIESYS (*LSF*). Aš tik tą ir norėjau pasakyti, kad nėra žmogaus, o priimamas sprendimas. Gal ji jau išvykusi į užsienį ar kur? (*Balsai salėje*) Gerbiamieji, ar galima už akių taip kalbėti? Aš manyčiau, reikėtų tą, kuris yra čia, kuris gali pasakyti, sutinka ar nesutinka. Mes kažkaip neetiškai elgiamės.

PIRMININKĖ. Dėkojame, gerbiamas Jonai. Prašom. A. Vinkus.

A. VINKUS (*LSDPF*). Ji davė sutikimą ir ji sutinka. Mes pasitikime tuo. Ji buvo įpareigojusi poną K. Mažeiką perduoti jos nuomonę. Čia vyksta irgi tam tikra dvikovėlė: mes siūlome tą, mes tą. Bet žiūrėkime praktiškai, kaip ką. Jeigu žmogus sutinka ir dauguma ją siūlo, tai kokia čia... (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Taigi, kolegos, ar sutariame bendru sutarimu, kad komisijos pirmininkė yra G. Burokienė? Ir komisijai tyrimą atlikti... Bendru sutarimu dėl 3 straipsnio. (*Balsai salėje*) Dėkoju. 4 straipsnis. Mes redakciją svarstėme, atlikome, bendru sutarimu pritariame.

5 straipsnis yra pavesti komisijai tyrimą atlikti (siūlau) iki šios rudens sesijos pabaigos. (*Balsai salėje*) Iki 2017 m. gruodžio 23 d. (*Balsai salėje*)

Prašom registruotis dėl motyvų. Dėl datos. Prašom. Kas turite kitokią nuomonę, prašau siūlyti. Tuoj. P. Gražulis nori kalbėti.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiama pirmininke, mes matome, kad komisijų darbą nuolat pratęsiame. Galbūt geriau iki pavasario sesijos, nes produkcijos yra daug, kol viską paragaus. Aš manau, kad nereikėtų tęsti ir vėl gaišinti Seimą. Jeigu atliks darbą anksčiau, tai anksčiau. Mes galėsime patvirtinti rezultatus, išvadas. Bet siūlau tikrai iki pavasario sesijos, nes produkcijos yra daug. Viską išragauti per mėnesį nespės.

PIRMININKĖ. Pavasarį.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Kiek tik vyno rūšių!

PIRMININKĖ. Petrai, pavasario sesija, tai siūlote iki kovo 10 dienos? (*Balsai salėje*)

P. GRAŽULIS (*TTF*). Taip, taip.

PIRMININKĖ. Iki kovo 10 dienos. Bendru sutarimu galime? Dėkoju. Iki kovo 10 dienos. Ar I. Degutienė nori kalbėti? Ne, dėkoju.

Kolegos, balsuojame dėl šio Seimo nutarimo. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 61, prieš – 3 ir susilaikė 5. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-1145(2)) priimtas. (*Gongas*)

Kolegos, mūsų posėdžiui skirtas laikas su pratėsimu kaip ir baigėsi.

Seimo narių pareiškimai. (*Balsai salėje*) Prašau. V. Gailiaus projektas. Deja, mes pratęsėme pusę valandos... sutikimu. (*Balsai salėje*) Prašau. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš tikrai nespaudžiu, bet noriu pasitikrinti pagal Statutą. Jeigu Seimas rytiniame posėdyje priėmė sprendimą padaryti pertrauką iki kito posėdžio tris valandas, taigi kitas posėdis yra dabar. (*Balsai salėje*) Ketvirtadienį jau nebe kitas posėdis. Jūs sakysite – buvo iki kito posėdžio, kitas posėdis jau baigėsi. (*Balsai salėje*: „Bet laikas baigėsi.“) Taigi ar čia nėra jokių statutinių netikslumų? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos, yra 98 straipsnio 3 dalis: „Seimo posėdžio pirmininko sprendimu arba Seimo narių frakcijos reikalavimu, kurį paremia ne mažiau kaip pusė posėdyje dalyvaujančių Seimo narių, Seimo posėdis gali būti pratęstas, jeigu Seimas nespėjo išnagrinėti visų patvirtintų darbotvarkės klausimų.“ Aš savo sprendimu pusvalandį jau buvau pratęsusi. (*Balsai salėje*: „Praėjo.“) Kol baigsime diskusijas, beveik ir praeis. (*Balsai salėje*) Aš suprantu, kad reikalaujate pratęsti. (*Balsai salėje*) Tuoj, minutę! Ramiai! Nieko nežadu nuskriausti.

Pirmoji kalba I. Degutienė, paskui Valstiečių frakcijos seniūnas. Prašom, Irena.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, iš jūsų nelabai tikėjausi tokio negarbingo elgesio. Vienas dalykas. Bet aš frakcijos vardu siūlau pratęsti posėdį dar pusę valandos.

PIRMININKĖ. Dėkojame už siūlymą. Sutinkate? Ar balsuosime? (*Balsas iš salės: „Sutinkame bendru sutarimu.“*) Bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Gerai. Kolegos, bendru sutarimu bus išspręstas klausimas. O mano elgesys visiškai nepiktybinis, gerbiama Irena. Tiesiog pusę valandos buvo pratęsta. Kai baigėsi, norėjosi šiandien neapsunkinti.

17.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-509 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijai ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl žiniasklaidoje paskelbtos informacijos, kad Lietuvos Respublikos Seimo narys Artūras Skardžius galimai gavo asmeninės naudos darydamas poveikį Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir kitų institucijų sprendimams“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-1166 (svarstymas ir priėmimas)

Tada grįžtame prie rezervinio 1 klausimo. (*Balsai salėje*) Jis buvo rezervinis, bet trys valandos. Svarstymo stadija. Kalbantys yra du. Prašom. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Išties norėčiau atkreipti gerbiamų kolegų dėmesį ne į save, o į parlamentą, į kiekvieną iš mūsų norėčiau atkreipti dėl piešiamų pažymų specialiųjų tarnybų. Gali nupiešti, ką norite. Kiek kartų bandėme sustabdyti tą procesą ir girdėjote pretendentes į Aukščiausiojo Teismo pirmininkus, kaip yra piešiamos pažymos.

Štai aš galėčiau pailiustruoti mūsų Teisės departamento ir STT dvi nuomones. Labai atsiprašau gerbiamo Antikorupcijos komisijos pirmininko – STT nerado A. Skardžiaus teiktų pasiūlymų dėl Atsinaujinančių išteklių įstatymo Nr. XI-1375. Nerado! Jie vertino penkerių metų senumo komiteto išvadas, kurios buvo teiktos kaip komiteto nuomonė, net ir ne mano, dar kolegos R. Žemaitaičio ir kitų. Nors aš šiandieną taip pat pasirašyčiau po tomis išvadomis. Tai štai, jie pareiškė nuomonę. Bet ką ta nuomonė reiškia? Jos negalima apskusti teisme.

Kuo jinai grįsta, šita nuomonė? O grįsta išgalvotais teiginiais. Štai elementari pataisa, kalbame apie įstatymą Nr. XIIP-4444 dėl jūros teritorijos suteikimo. Tiesiog A. Skardžius, kaip išvadų rengėjas, pateikia tokią pataisą Seimo Teisės departamento siūlymu. Buvo parašyta... šis leidimas išduodamas 35 metų laikotarpiui be pratęsimo galimybės. Ką rašo Teisės departamentas? Eksploatacijos terminas negali būti pratęstas, jeigu pratęsimas nėra nustatytas pačiame įstatyme ir laikytas imperatyviu. Toks terminas pagal savo pasekmes yra naikintinas terminas, kuriam pasibaigus išnyksta tam tikra teisė ir pareiga, jis negali būti atnaujintas. Kartu atkreiptinas dėmesys į tai, kad termino naikinamasis pobūdis nepriklauso nuo to, ar įstatyme įrašytas draudimas tokį terminą pratęsti, ar tokio termino draudimo nėra.

Ką rašo STT? STT rašo, kad dėl šio pasiūlymo dėl Atsinaujinančių išteklių įstatymo įgautą teisę subjektai pagal nutylėjimą pratęsti leidimą neribotą laiką naudoti konkurse laimėtą vietą, o valstybė, kaip šios teritorijos savininkė, netektų galimybės disponuoti savo teritorija. Tai faktiškai būtų įvykdytas teritorijos privatizavimas. Manome, kad tai yra korupcijos rizikos veiksnys, nes kultūrizika, kad neribotą laiką valstybė negalėtų disponuoti valstybės teritorija. Toliau kalbama, kad tai prilygtų faktiniam Baltijos jūros teritorijos privatizavimui.

Tai įsivaizduokite, ir tokiais terminais, ir tokiais su teise prasilenkiančiais savo teiginiais jie daro išvadą. Kokią išvadą? Kad pasiūlymai galėjo (...) sudaryti sąlygas kai kurioms grupėms pasipelnyti valstybės sąskaita. Tai tokio absurdo parlamentas dar nėra matęs! Kodėl manipuluojama tokiomis pažymomis?! Šiandieną iš tribūnos kalbėjęs komisijos pirmininkas sakė: taip, jie pateikė išvadą. Ne išvadą, pirmininke, tai yra nuomonė, kurios, aš jau išsiaiškinau su keliomis vadovaujančiomis advokatų kontoromis, negaliu apskusti teismui, nes nuomonės nepriima ten nagrinėti. Tai mes grįžtame, pasitikdami Lietuvos šimtmetį, į L. Berijos laikus. Ką mes iš savęs darome? Įsivaizduokite, paralyžiuojama visa įstatymų leidyba, nes kiekvienas jūsų pasiūlymas po dešimties

ar penkerių metų, nesvarbu, ar tai jūs išvadų rengėjas, ar ne, ar jūs balsavote, būsite apkaltintas kažkam naudingų korupciniu nusikaltimu. Taip, mes priimame sprendimus kažkam naudingus, žmonės mus rinko. Dėl Atsinaujančių išteklių įstatymo teikiau per visą laiką nuo konservatorių ydingo jo priėmimo, 2011 m. gegužės 24 d., tik viešąjį interesą ginančius įstatymus. Tai štai šiuo atveju, gerbiamas Razma, kolegos, atsipeikėkite! Ką mes darome? Mes leidžiame iš mūsų tyčiotis ir manipuliuojame. Ne L. Berijos laikai, atsiprašau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kitas kalbėtojas – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, aš noriu pakalbėti apskritai, kas vyksta valstybėje ir kas daroma. Nuo pat pirmų dienų, aš jums pirmą dieną, kai sudarėte valdančiąją daugumą, pasakiau: nuo jūsų kadencijos pirmos valandos iki paskutinės jūs būsite draskomi tarpusavyje, bandys sukiršinti premjerą ir frakcijos seniūną R. Karbauskį, tas buvo daroma. Ačiū Dievui, jūs supratote, susitarkėte.

Po to, be abejonės, šitas projektas nepavyko. Po to aš bandžiau, mačiau, kaip vis dėlto pavyko, galbūt konservatoriams pagelbėjant, Gabrieliui pagelbėjant, išrinkti Socialdemokratų partijos pirmininku buvusį konservatorių G. Palucką, kuris jaunųjų konservatorių sąskrydžiuose miegodavo su Gabrieliumi greičiausiai vienoje palapinėje. (*Juokas salėje*) Užtai jis agitavo už poną G. Palucką, kad jis taptų Socialdemokratų partijos pirmininku. (*Balsai salėje*) Gerbiamieji, ir štai per naują lyderį, per naują konservatorių, socialdemokratų lyderį bando sudraskyti valdančiąją daugumą. Šiandien, prieš man ateinant į šitą tribūną, žurnalistai klausė manęs: mes susikaičiavome, kad valstiečiai jau neturi daugumos. Kodėl jums taip rūpi, sakau, gerbiami žurnalistai, ar jie turi, ar neturi tą daugumą? Konservatoriams rūpi.

Žiūrėkite, kas yra, kas atsitiks. Jūs dabar... M. Basčio atžvilgiu sudaryta komisija, A. Skardžiaus atžvilgiu, dar kelių Seimo narių atžvilgiu. Ir jūs pamatysite, kad patys savo rankomis viską padarėte, kad tos daugumos neturėtumėte. Kiek jūs kartų kibsite ant konservatorių ir Prezidentės kabliuko? Na, jūs pasakykite man. Kai svetimi puola, dar gali apginti jus, bet kai jūs patys save puolat ir edat, kaip jus apginti? Na, jūs pasakykite man, kaip?

Ar jūs nematote, kad yra šitų gudrių politikų konservatorių klastingi ėjimai, kaip jus suskaldyti? Na, atsipeikėkite, aš jūsų prašau. Aš prisimenu, kai buvo sudaryta komisija dėl M. Basčio, parengiau klausimus. Ir štai aš turiu, tai buvo 2017 m. kovo 15 d., kad ne dėl vieno M. Basčio, kuris bendradarbiavo su kitų valstybių specialiosiomis komisijomis, būtų sudaryta komisija. Ir tada R. Karbauskas atsistojo: gerai, mes sudarysime, parenkime klausimus. Štai, kiek praėjo nuo kovo 17 dienos, nėra tos komisijos. Klausimai parengti, bet ta komisija niekaip neįtraukiama į darbotvarkę. Kodėl? Neleidžia konservatoriai ir Prezidentė. Tai kiek jūs minsite ant to paties konservatorių grėblio?

Gerbiamieji, aš labai geranoriškai žiūriu į jus visus, nesiduokite maustomi konservatorių. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkojame, sutaupėte laiko. Kolegos, dėl nutarimo projekto svarstymo stadijoje motyvai už, prieš. Oi, pasiūlymą dabar dar. Kas čia man šiandien?..

Kolegos, yra projektas, kad komisija veiklą, savo darbą pratęsia iki gruodžio 1 dienos. Yra teikiamas V. Simuliko pasiūlymas, kad parlamentinį tyrimą komisija atliktų iki lapkričio 10 dienos. Taigi, kolegos, apsisprendžiame balsuodami. Kas pritariate teikiamam V. Simuliko siūlymui, kad komisija atliktų tyrimą iki lapkričio 10 dienos? (*Šurmuly salėje*) Balsuojame!

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 39, prieš – 18, susilaikė 9. V. Simuliko siūlymui pratęsti komisijos darbą iki lapkričio 10 dienos yra pritarta. (*Šurmuly salėje*)

Replikos. Prašom per...

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, iš tikrųjų šiek tiek neaiškiai buvo suformuluotas... supras tas klausimas, suformuluotas tiksliai. Aš siūlau perbalsuoti, nes tikrai dauguma susipainiojo už ką... Kad trumpiname terminą, iš esmės balsavome. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš labai aiškiai pasakiau, kad buvo siūlymas dėl gruodžio 1 dienos, teikiamas V. Gailiaus, ir buvo V. Simuliko pasiūlymas, ir už kurį mes balsavome. (*Balsai salėje*) Mes balsavome, aš paskelbiau balsavimo rezultatus. Prašom, gerbiamas Gabrieliau.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, pritariu komiteto pirmininkui, frakcijos vardu prašome pakartoti balsavimą lygiai dėl tos pačios priežasties.

PIRMININKĖ. Prašau. Aš manau, kad visi suprato, kaip balsuoja.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Dabar aiškiai...

PIRMININKĖ. Ir per centrinį mikrofoną prašom.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Pirmininke, aš dėl vedimo tvarkos. Iš tikrųjų jūs praleidote darbo tvarkės klausimą, projektą Nr. XIIIIP-1006. Tai klausimas yra. Sakykim, jūsų patirtis, aš nemanau, kad tai... Na, kažkaip keista.

PIRMININKĖ. Nieko keisto, mes ėmėmės tų klausimų, kurių pasibaigė laikas ir jie nebuvo baigti rytiniame posėdyje, o kadangi dar pratešėme laiką, tai mes prie šito klausimo sugrįšime. Prašome manęs piktnaudžiavimu neįtarti. (*Šurmulys salėje*)

Kolegos, dar kartą balsuojame dėl V. Simuliko siūlymo, jog komisija darbą baigtų lapkričio 10 dieną. Prašau balsuoti. (*Balsai salėje*) Už, už, už. (*Balsai salėje*)

Dar kartą balsavus, balsavo 65 Seimo nariai: už – 35, prieš – 23, susilaikė 7. Taigi V. Simuliko siūlymui, jog komisija baigtų darbą lapkričio 10 dieną, yra pritarta.

Po svarstymo ar bus kalbančių dėl motyvų? (*Balsai salėje*) Nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju.

Priėmimo studija. Taigi vienas straipsnis. Dėl jo mes balsavome, tai dėl viso. Prašau, kalba E. Gentvilas. (*Balsai salėje*) Nekalbate. Dėkoju. Prašome balsuoti dėl nutarimo priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 62 Seimo nariai: prieš – 1, susilaikė 3. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-1166) priimtas. (*Gongas*)

17.42 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1006 (pateikimas)

Grįžtame prie darbotvarkės 2-8 klausimo – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1006. Pateikimas. Pranešėja – A. Kubilienė. Prašome.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, teikiu su kolegomis D. Kaminsku ir V. Ačiene parengtą alternatyvų Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1006. Įstatymo projektu siūloma sveikatos priežiūros įstaigų vadovo mėnesinės algos pastoviosios ir kintamosios dalių dydžius susieti su praėjusių kalendorinių metų toje įstaigoje dirbančio vieno etato gydytojo ir vieno etato slaugytojo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio vidurkiu. O poįstatymiais teisės aktais, pavyzdžiui, ministro įsakymu arba trišale sutartimi užtikrinti atotrūkio tarp dideles ir mažas pajamas gaunančių medicinos darbuotojų, t. y. slaugytojų, mažėjimą. Dabar, kaip žinote, kai kuriose gydymo įstaigose slaugytojų darbo užmokeskis kartais yra ir keturis kartus mažesnis negu gydytojų. Atkreipti dėmesį, kad mūsų teikiamas projektas vienašališkai nedidina vadovų darbo užmokesčio, tiek kintamoji, tiek pastovioji dalys yra susietos su toje įstaigoje dirbančių gydytojų ir slaugytojų darbo užmokesčiu. Siūloma vadovo darbo užmokesčio nustatymo tvarka skatins įstaigų vadovus naudoti pažangesnius vadybos metodus bei motyvuos didinti darbuotojų darbo užmokesčių. Be to, sveikatos priežiūros įstaigų vadovų darbo užmokesčio didinimas mažins socialinę atskirtį ir korupcijos apraiškas sveikatos priežiūros srityje. Be to, mūsų teikiamame projekte numatyta, kad mėnesinės algos kintamosios dalies dydis negali viršyti 60 % praėjusių kalendorinių metų tos įstaigos vieno etato gydytojo ir vieno etato slaugytojo vidutinio darbo užmokesčio vidurkiu. Taigi mes siejame ne tik pastoviąją, bet ir kintamąją dalį su praėjusių kalendorinių metų vieno etato gydytojo ir slaugytojo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio vidurkiu.

Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad įstatymo projektas yra suderintas ir jam pritarė Lietuvos slaugos specialistų organizacija, Lietuvos gydytojų vadovų sąjunga, Lietuvos gydytojų asociacija, Lietuvos gydytojų sąjunga ir Jaunųjų gydytojų asociacija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti aštuoni Seimo nariai. Pirmasis klausia R. Martinėlis. Prašom.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau paklausti, ar jūsų įstatymo pakeitimas sudarys sąlygas medicinos darbuotojų atlyginimams kilti?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Pirmiausia noriu atkreipti dėmesį, kad įstatymo projektas iš esmės vienašališkai nedidina gydytojų, t. y. vyriausiųjų gydytojų, darbo užmokesčio. Jis yra susietas su toje ligoninėje dirbančių gydytojų ir slaugytojų vidutiniu darbo užmokesčiu už praėjusius metus. Taigi, jeigu didės vadovo darbo užmokestis, kartu turės didėti ir gydytojų bei slaugytojų darbo užmokestis.

PIRMININKĖ. Klausia A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolege, pagal jūsų projektą atvirkščiai, jeigu slaugytojų ir gydytojų atlyginimas didės, tai pagal jų vidurkį ir įstaigos vadovo didės atlyginimas, o ne atvirkščiai. Bet aš noriu paklausti, ar jūs, kaip valdančiosios daugumos atstovė, galite pasakyti, kiek yra dabar rezerve lėšų ir kodėl tas rezervas nepanaudojamas. Ar nemanote, kad bus taip, vyriausieji gydytojai bus suinteresuoti pasididinti atlyginimus ir kels atlyginimus vien tik tam, nepaisydami, kokia įstaigos situacija, kad pakeltų sau atlyginimus. Pavyzdžių yra. Pavyzdžiui, kai kurie žmonės, išeidami į parlamentą, išrinkti į parlamentą, dirbę įstaigose, sukėlė įstaigų darbuotojams atlyginimus ir dabar įstaigos turi minusą. Ar negalvojate, kad vis dėlto tas mechanizmas, kai įstaigos vadovas gali išnaudoti mokesčio fondo, kaip ir sakiau, 95 % atlyginimams skirtų lėšų, jis pakels sau atlyginimą, bet iš esmės įstaigą ves į bankrotą?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Noriu atkreipti jūsų dėmesį dar kartą, kad šitas įstatymas nedidina gydytojų algų, kaip ir nedidina ligoninės vadovo darbo užmokesčio. Taip, mes darėme preliminarūs skaičiavimus. Iš tikrųjų kai kuriose įstaigose šiek tiek didės gydytojų atlyginimas, kai kuriose įstaigose šiek tiek mažės. Mažės tose įstaigose, kur atotrūkis tarp vyriausiojo gydytojo, o kartu ir pavaduotojų yra ženklus, lyginant su medicinos seserimis arba gydytojais.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas. Bet nematau. Tada prašome, klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDPF). Gerbiamoji kolege, jūs rašote, kad kai kuriose sveikatos priežiūros įstaigose slaugytojų darbo užmokesčio vidurkis daugiau nei keturis kartus mažesnis už gydytojų. Ar galite paminėti nors vieną kitą ligoninę?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip, šitie duomenys yra Valstybinės ligonių kasos tinklalapyje, tai, pavyzdžiui, Radviliškio ligoninėje.

A. VINKUS (LSDPF). Labai ačiū. Aš tik noriu balsuodamas taip pat pritarti už. Labai džiaugiuosi, kad jeigu taip iš tiesų vyks, tai sveikatos priežiūros įstaigose būtų mažiau to neproporcingumo ir didelio atotrūkio tarp dideles ir mažas pajamas gaunančių medicinos darbuotojų. O galų gale nepamirškime ir korupcijos. Nepakankamas sveikatos įstaigų darbuotojų darbo užmokestis ir yra vienas iš veiksnių, didinantis korupcijos apraiškas. Bet aš manau, ar nereikėtų, ką ponias, gerbiamoji ministrė R. Šalaševičiūtė gražiai pristatė, projektą Nr. XIIP-4829, Sveikatos reikalų komitete juos aptariant bandyti kaip nors integruoti vienas į kitą?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Aš manau, kad tai iš esmės yra skirtingi projektai. Kolegės projekte vadovų darbo užmokestis yra susietas su ligoninės pajamomis. Mūsų projekte tiek kintamoji, tiek nekintamoji dalys yra susietos su vidutiniu medikų atlyginimu.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šalaševičiūtė. Prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Gerbiamoji, aš norėjau patikslinti. Taip, jūs kalbate apie vieno etato vidutinį atlyginimą, kaip ir mano projekte, gydytojų ir slaugytojų. Tačiau koeficientus jūs numatote pagal tam tikrus lygmenis ir pagal darbuotojų skaičių. Norėjau patikslinti, ar jūs turėjote ir darėte skaičiavimus darbuotojų skaičiaus, nes čia taip pat tas koeficientas yra labai aktualu, nes, kaip aš minėjau, darbuotojų skaičius yra iškreiptas, nes daugelis įstaigų samdo paslaugas, o dalis nesamdo. Tada nėra teisingumo ir tikrumo skaičiuojant atlyginimus pagal jūsų teikiamą metodiką.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip, darydami savo preliminarinius skaičiavimus tiek patys su kolegomis, tiek su Sveikatos apsaugos ministerija, mes iš tikrųjų vadovavomės visa oficialia statistika, kuri yra pateikta Valstybinės ligonių kasos tinklalapyje ir kuri yra pateikta Sveikatos apsaugos ministerijos. Mūsų skaičiavimais, čia kažkokių didelių sumų nereikės, jeigu jų iš viso reikės. Nes, kaip minėjau, kai kuriose įstaigose darbo užmokestis ligoninių vadovų šiek tiek – apie 100, 200 eurų mažėja dėl didelio atotrūkio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dabar po pateikimo motyvai už ir prieš. Už kalba – R. Martinėlis. Prašom.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš siūlyčiau visiems pritarti įstatymo pakeitimui, kadangi tai būtų susieta su slaugytojų atlyginimu ir gydytojų atlyginimu. Aišku, tikrai reikia dar daug diskusijų dėl šito įstatymo pakeitimo. Manau, kad komitete išsikristalizuos, kaip sakyti, pats geriausias sprendimas. Todėl siūlau visiems pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš nesu kategoriškai prieš, pripažįstu, kad tokia problema egzistuoja. Kaip sakiau, daug metų, šiek tiek augant atlyginimams, įstaigų vadovų atlyginimai neauga ir dabar jau kai kuriose įstaigose yra gerokai mažesni negu vidutinis gydytojo atlyginimas. Deja, tokia realybė.

Bet, kolegos, problemas reikia spręsti kompleksiškai. Dabar čia kažkaip pateikti du konkurenciniai įstatymų projektai, kurie – ir vienas, ir kitas – išbalansuoja sistemą. Pavyzdžiui, pagal šitą modelį, kiek man teko skaičiuoti, nenoriu vardinti vienos ambulatorijos, vienos ambulatorijos vadovas, kuris moka gerus atlyginimus, nes prisirašė daug pacientų, galėtų uždirbti apie 4 tūkst. atlyginimą. Be abejonės, kad tuos du įstatymų projektus, jeigu bus pritarta, reikia sujungti, nesvarbu, kad vienas pagal vieną principą, kitas pagal kitą. Mes komitete kartu su Socialinių reikalų ir darbo komitetu turime surasti modelį, kuris labiausiai tiktų, kad įstaigos vadovo atlyginimas priklausytų nuo darbuotojų.

Bet, kolegos, žiūrėkite, kokia problema, šiuo metu rezerve yra apie 100 mln., prognozuojama, kad bus sukaupta apie 140 mln. Prieš liepos 1 dieną buvo leista panaudoti 25 mln. eurų neva atlyginimams kelti. Tie pinigai nusėdo keliose stambiose įstaigose, rajonai nepaima tų pinigų, iš esmės bankrutuoja didžioji dalis regionų ir rajonų ligoninių. Rezerve – didžiuliai pinigai. Finansų ministerija, kiek supratau ir kiek žinau, kitais metais pasiliks apie 80–90 mln. tam, kad subalansuotų, sumažintų kitų metų deficitą ir padarytų biudžetą nedeficitinį, parodytų. Tai mes darome iš esmės nusikaltimą. Čia imituojame, įstatymo projektu siūlome pakelti neva įstaigų vadovams atlyginimus, o rezerve laikome tokias didžiules sumas, o dabar medikai, sesutės bėga. Jau Santažiškių, Greitosios pagalbos ligoninėse nėra sesučių, rajono ligoninėse nėra sesučių. O tas skirtumas tarp sesučių ir gydytojų yra didelis rajonuose dėl to, kad kaip tu kitaip prisikviesi tą gydytoją, jis neatvažiuoja...

PIRMININKĖ. Laikas.

A. MATULAS (TS-LKDF). ...nebus gydytojo, nebus reikalinga ir sesutė. Kolegos, jeigu pritarсите, siūlau prašyti Vyriausybės nuomonės, paskirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą arba pagrindiniu komitetu, arba papildomu komitetu ir sujungti tuos du įstatymų projektus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, motyvai išsakyti, prašome apsispręsti dėl teikiamo įstatymo projekto. Balsavimas pradėtas.

Balsavo 61 Seimo narys: už – 51, prieš – 1, susilaikė 9. Po pateikimo įstatymo projektui yra pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas. Ar papildomo prašysime dėl šio kaip dėl praėjusio?.. Nereikia? Ar bendru sutarimu? A. Matulas kaip papildomą komitetą siūlė Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Įrašome bendru, buvo ir dėl ano projekto siūloma. Manau, gerbiamoji komiteto pirmininkė nori siūlyti prašyti Vyriausybės išvados. Bendru sutarimu pritariame, kad papildomas komitetas yra Socialinių reikalų ir darbo komitetas, ir prašome Vyriausybės išvados. Svarstymo data – šių metų gruodžio 5 diena.

Kolegos, kad daugiau niekas niekuo vieni kitų šiandien neapkalintumėte, siūlau posėdį baigti. Registruojamės.

Užsiregistravo 59 Seimo nariai. Šios dienos vakarinis posėdis baigtas. (*Gongas*) Kolegos, gero vakaro.

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačas Remigijus 47
Ačienė Vida 76
Adomėnas Mantas 7
Aleksna Virgilijus 7
Andriukaitis Vytenis Povilas 69, 70, 71
Anušauskas Arvydas 31, 35, 43, 49, 57, 60, 63
- Bacvinka Kęstutis 16
Bakas Vytautas 55, 56, 75
Bartkevičius Kęstutis 17
Bastys Mindaugas 75
Baškienė Rima 7, 51
Baublys Juozas 72
Baura Antanas 11
Berija Lavrentijus (Berija Lavrentij) 74, 75
Bernatonis Juozas 9, 11
Bieliauskienė Sigita 29, 30, 31, 32, 35
Bublienė Danguolė 32, 33
Budbergytė Rasa 21
Bukauskas Valentinas 18
Burokas Ramūnas 56, 57, 58, 59, 60
Burokienė Guoda 72, 73
- Dagys Rimantas Jonas 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 53
Degutienė Irena 7, 29, 73, 74
Dryžius Aurimas 47, 48
Dumbrava Algimantas 19, 45
- Gaidžiūnas Aurimas 13
Gailius Vitalijus 32, 33, 37, 41, 48, 49, 50, 52, 54, 55, 73, 75
Gedvilas Vydas 38
Gentvilas Eugenijus 12, 14, 23, 24, 44, 45, 47, 48, 50, 60, 69, 70, 73, 76
Glaveckas Kęstutis 10, 30, 31, 69, 72
Gražulis Petras 29, 38, 39, 41, 42, 46, 47, 48, 50, 51, 56, 60, 65, 69, 70, 73, 75
- Jarutis Jonas 7
Jedinskij Zbigneŭ 72
Jovaiša Sergejus 34, 53
Juknevičienė Rasa 51
Junkeris Žanas Klodas (Juncker Jean-Claude) 45, 70, 71
Juodkaitė-Granskienė Gabrielė 33, 34, 35
Juozapaitis Vytautas 64, 65
- Kamblevičius Vytautas 8, 44, 45, 70, 72, 73
Kaminskas Darius 76
Karbauskis Ramūnas 75
Kasčiūnas Laurynas 7, 21
- Kepenis Dainius 72, 73
Kernagis Vytautas 63, 65
Kirkilas Gediminas 9
Kirkutis Algimantas 72, 73
Kreivys Dainius 7, 60
Kubilienė Asta 76, 77, 78
Kuconis Pranas 35, 36, 37, 38
- Landsbergis Gabrielius 7, 8, 76
Liesys Jonas 14, 72, 73
- Majauskas Mykolas 10, 21, 29, 30, 32, 34, 36, 39, 40
Maldeikienė Aušra 48, 68
Martinėlis Raimundas 66, 67, 72, 73, 76, 77, 78
Masiulis Rokas 10
Matkevičienė Laimutė 72, 73
Matulas Antanas 67, 72, 73, 77, 78
Mažeika Kęstutis 12, 13, 14, 15, 16, 43, 44, 45, 72, 73
Meilutis Nerijus 37
Miliūtė Rūta 11, 12
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 17, 44, 71, 72, 73
- Navickas Kęstutis 24
Nevulis Petras 16
- Olekas Juozas 66
- Palionis Andrius 50, 51
Paluckas Gintautas 75
Pavilionis Žygimantas 10, 12, 20
Pupinis Edmundas 44, 58
Puteikis Naglis 46, 47, 56, 66
- Razma Jurgis 9, 10, 46, 75
Ridikas Artūras 38, 39
Rinkevičius Viktoras 30, 31, 36, 57
Ruokytė-Jonsson Liana 61, 63, 64
- Salamakinas Algimantas 48, 52
Simulik Valerijus 75, 76
Sinkevičius Rimantas 7, 15, 49
Sinkevičius Virginijus 45
Sysas Algirdas 17, 18, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 42, 43, 54, 55, 64, 68, 77
Skardžius Artūras 33, 37, 49, 50, 51, 74, 75
Skvernelis Saulius 45
Stalinas Josifas (Stalin Josif) 47, 48
Stančikas Andriejus 13, 14, 15, 44
Staniuvienė Levutė 57, 67

-
- Starkevičius Kazys 72, 73
Steponavičius Gintaras 15
Svetikaitė Rasa 29, 32, 33, 35, 38, 40, 43
- Šakalienė Dovilė 7
Šalaševičiūtė Rimantė 16, 17, 52, 53, 66, 67, 68, 69, 77
Šarknickas Robertas 19, 20, 21, 29, 53, 64
Šedbaras Stasys 53
Šiaulienė Irena 52
Šimas Audrys 46
Širinskienė Agnė 69
- Talmont Leonard 7
Taminskas Algirdas 40, 41, 42
- Urbšys Povilas 18, 19, 28
- Vaičiūnas Žygimantas 8
Vareikis Egidijus 11
Varkalys Jonas 17, 22, 23, 24, 25, 26, 27
Vinkus Antanas 72, 73, 77
- Žemaitaitis Remigijus 7, 41, 59, 60, 69, 74

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*